

BANDIRMA EKONOMİ RAPORU 2020

**BANDIRMA
TİCARET ODASI**

BANDIRMA EKONOMİ RAPORU 2020

BANDIRMA EKONOMİ RAPORU 2020

Haziran 2021

BANDIRMA

Hazırlayan

Taner HACIOĞLU (Dış İlişkiler, Sanayi ve Proje Sorumlusu)

“ Tüccar; milletin emeği ve üretimi kıymetlendirmek için eline ve zekâsına emniyet edilen ve bu emniyete liyakat göstermesi gereken adamdır. ”

Mustafa Kemal ATATÜRK – 1923

VİZYON

Çağdaş yönetim anlayışı ve sosyal sorumluluk bilinciyle kurumsallaşmayı ve üyelerine hizmet sunumunu profesyonel anlamda başarmış, sürdürülebilir gelişmişlik düzeyine ulaşan, Bandırma ekonomisine ve sosyal hayatına katma değer sağlayan bölgesel ve ulusal bazda referans Oda olmaktır.

MİSYON

Bandırma Ticaret Odası, faaliyetlerini ilgili kanun ve yönetmelikler çerçevesinde şeffaf, tarafsız, hızlı ve kalite odaklı hizmet anlayışıyla yürütmek, hizmette üye memnuniyetini esas almak, üyelerinin ulusal ve uluslararası piyasada rekabet gücünü arttırmak, kamu yararını gözeterek üyelerinin menfaatlerini korumak ve Bandırma'nın ticari alanda gelişmesine öncülük etmek amacıyla vardır.

ÖNSÖZ

Bandırma Ticaret Odası, Bandırma ve çevresinin ekonomik, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılamak, Bandırma'nın ve üyelerinin gelişimine katkı sağlamak amacı ile 1926 yılında kurulmuş tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşudur. 94 yıllık hizmet geçmişine sahip olan Bandırma Ticaret Odası, üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve 5174 Sayılı Kanunda yazılı hizmetler ile mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amaçlamaktadır.

Bandırma Ticaret Odası, temel oda görevlerinin yanısıra, üyelerine yardımcı olmak amacı ile çeşitli sektör ve ülkelere ait araştırma raporları hazırlamak, üyelerin faydalanabileceği teşvik ve uygulamaları derlemek, yurtiçi ve yurtdışı fuarlara katılarak üyelerin sektörleri ile alakalı güncel bilgiler edinmesini sağlamak ve bölge ekonomisine katkıda bulunacak projeler geliştirmek gibi faaliyetlerde de bulunmaktadır. Bu faaliyetlerden birisi olarak hazırlanan “ Bandırma Ekonomi Raporu 2020 “ çalışması ile 2020 yılı süresince Dünya ve Türkiye ekonomisinde meydana gelen gelişmeler, istatiki veriler yardımı ile Bandırma'da sosyal ve ekonomik anlamda yaşanan değişimler ile Bandırma Ticaret Odası hakkında bilgilerin derlenmesi hedeflenmiştir. Bu rapor vesilesi ile Bandırma ve çevresinde gerçekleşen sosyal ve ekonomik değişimleri görmek ve bunun ülke ve bölge ekonomisine etkilerini incelemek amacıyla hazırlayıp kamuoyuyla paylaşmak amaçlanmıştır. “ Bandırma Ekonomi Raporu 2020 “ nun içerdiği bilgi ve verilerle, Bandırma ekonomisini yansıtacak bir kaynak olduğu düşünülmektedir.

Raporun hazırlanmasında katkı sağlayan ve bilgilerin derlenmesinde yardımcı olan tüm kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarına teşekkür eder, raporun tüm Oda üyelerimize ve Bandırmalılara fayda ve katkı sağlayacağını düşünmekteyiz.

İçindekiler

A.DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİ	14
1.GENEL GÖRÜNÜM	15
2. TÜRKİYE EKONOMİSİ	19
B.BANDIRMA EKONOMİSİ	22
1. BANDIRMA EKONOMİSİ.....	23
1.1.Balıkesir İli ve İlçeleri Nüfus Bilgileri.....	25
2.BANDIRMA	32
2.1. Bandırma Tarihi ve Coğrafi Özellikleri	32
2.1.1. Coğrafya.....	33
2.1.2. İklim	33
2.2. Nüfus Hareketleri	34
2.3. Eğitim.....	36
2.4.1. Okul ve Kurum Bilgileri	36
2.4.2. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi	38
2.4.2.1. Fakülteler.....	40
2.4.2.1.1. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	41
2.4.2.1.2. Denizcilik Fakültesi	42
2.4.2.1.3. Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi.....	43
2.4.2.1.4. Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi.....	43
2.4.2.1.5. İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	43
2.4.2.1.6. Sağlık Bilimleri Fakültesi	44
2.4.2.1.7. Yabancı Diller Yüksek Okulu	44
2.4.2.1.8. Meslek Yüksekokulları	45
2.4.2.1.9. Enstitüler	46
2.4.2.2. Üniversite Personeli	46
2.5. Kültür – Sanat	49
2.6. Turizm.....	50
2.7. Sağlık.....	52
2.8. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)	54
2.9. Türkiye İş Kurumu (İŞKUR).....	56
2.10. Bandırma Sosyal Hizmet Merkezi.....	57
2.11. Tarım ve Hayvancılık.....	58
2.12. Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri	69
2.13. Tarım Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK).....	70
2.14. Orman.....	71

2.15. Devlet Su İşleri Müdürlüğü	73
2.16. Çevre ve Şehircilik.....	74
2.17. Spor	76
2.17.1. Bandırmaspor	76
2.18 Finans	78
2.19. İnşaat.....	79
2.20. Enerji.....	80
2.21. Ulaşım	82
2.21.1. Karayolu.....	82
2.21.2. Demiryolu	83
2.21.3. Denizyolu	84
2.21.3.1. Çelebi Bandırma Limanı.....	84
2.21.3.2. İDO (İstanbul Deniz Otobüsleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.)	85
2.22. Ticaret.....	86
2.22.1 Bandırma Gümrük Müdürlüğü	86
2.23. Lojistik.....	91
2.23.1. Çelebi Bandırma Limanı.....	92
2.24. Sanayi	97
2.24.1. Bandırma Organize Sanayi Bölgesi	97
2.24.2. S.S. Bandırma Küçük Sanayi Sitesi	99
2.25. Balıkesir Sanayi Odası	100
2.25. Bandırma’da Faaliyet Gösteren Esnaf Odaları.....	101
C.BANDIRMA TİCARET ODASI	102
1.BANDIRMA TİCARET ODASI	103
1.1Bandırma Ticaret Odası Hakkında Bilgi	103
3.1. Eğitimler	107
3.2 Üye Destekleri	107
3.3 Üye Memnuniyeti ve Üye Ziyaretleri.....	107
3.4 Üye Etkinlik ve Toplantıları.....	108
3.5. Oda/Borsa Toplantıları	108
3.6. Toplantı ve Etkinlikler	108
3.7. Genç ve Kadın Girişimci Kurulları	108
3.8. Sosyal Sorumluluk Projeleri.....	109
3.9. KOSGEB Temsilciliği	109
3.10. ISO 500 Sanayi Verileri	110

Tablolar Dizini

Tablo 1. Ülkelerin Dünya Bankası Tarafından Yapılan Büyüme Tahminleri	16
Tablo 2. Balıkesir İli İlçelerinin Yüzölçümleri	24
Tablo 3. Balıkesir İli İlçelerinin 2019 – 2020 Yılı Nüfus Sayıları	25
Tablo 4. Türkiye Geneline İlçe Nüfus Sıralaması	26
Tablo 5. Balıkesir İli İlçelerinin 2020 Yılı Nüfus Sayılarına Göre Nüfus Yoğunluğu	27
Tablo 6. 1927 – 2020 Yılları Arasında Bandırma ve Türkiye Nüfusundaki Değişim	28
Tablo 7. Bandırma’da İkamet Eden Kişilerin Nüfusuna Kayıtlı Oldukları İl İstatistiği	29
Tablo 8. Bandırma Nüfusuna Kayıtlı Kişilerin İkamet Ettikleri İl İstatistiği	30
Tablo 9. Bandırma Medeni Durumuna Göre Nüfus Bilgisi (15 Yaş Üstü)	31
Tablo 10. Bandırma Nüfusunun Yaş Gruplarına Göre Sınıflandırılması	34
Tablo 11. Bandırma’ya Bağlı Mahallelerin Nüfus Sıralaması	35
Tablo 12. 2020 Yılı Bandırma İlçesinde Bulunan Resmi ve Özel Eğitim – Öğretim Kurumlar	36
Tablo 13. 2020 Yılı Bandırma İlçesinde Resmi Eğitim Kurumları İstatistikleri	37
Tablo 14. 2020 Yılı Bandırma İlçesinde Özel Öğretim Kurumları İstatistikleri	37
Tablo 15. 2020 Yılı İtibari ile Bandırma İlçe Halk Kütüphanesi İstatistikleri	38
Tablo 16. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Akademik Birimlerinin Yerleşkelere Göre Dağılımı	39
Tablo 17. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Bünyesindeki Uygulama ve Araştırma Merkezleri	40
Tablo 18. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi’ne Bağlı Fakültelerde Eğitim Gören Öğrenci Sayıları ...	41
Tablo 19. İktisadi İdari Bilimler Fakültesi 2020 yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları	42
Tablo 20. Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi 2020 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları	43
Tablo 21. Sağlık Bilimler Fakültesi 2020 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları	44
Tablo 22. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi’ne Bağlı Meslek Yüksekokullarında Eğitim Gören Öğrenci Sayıları	45
Tablo 23. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi’ne Bağlı Enstitülerde Eğitim Gören Öğrenci Sayıları ...	46
Tablo 24. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Akademik Personel Sayısı	46
Tablo 25. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Toplam Personel Sayısı	47
Tablo 26. 2020 Yılında Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi’nde Eğitim Gören Uluslararası Öğrenci Sayısı	48
Tablo 27. Bandırma’da Bulunan İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri	50
Tablo 28. Bandırma’da Bulunan İşletme Belgeli Acentalar	51

Tablo 29. Bandırma’da Sağlık Kurumlarında İstihdam Edilen Çalışan Sayısı	53
Tablo 30. Bandırma Sosyal Güvenlik Kurumu İstatistikleri	54
Tablo 31. Bandırma’da 10 ve Üstü İstihdam Sağlayan Firmalar	55
Tablo 32. 2020 Yılında İş Arayan Kişi ve İŞKUR Üzerinden İşe Yerleşen Kişi Sayısı	56
Tablo 33. 2020 Yılında İşBaşı Eğitim Programı ve İşsizlik Ödeneği ile Alakalı İstatistikler	56
Tablo 34. 2020 Yılı Bandırma İlçesi Engelli İstatistikleri	57
Tablo 35. 2020 Yılı Bandırma İlçesi Huzurevi ve Kreş Sayıları	57
Tablo 36. 2020 Yılı İtibari ile Bandırma İlçe Sınırları İçindeki Tarım Arazilerin Durumu	58
Tablo 37. Bandırma İlçesi Tahıl Üretimi	59
Tablo 38. Bandırma İlçesi Sebze Üretimi	60
Tablo 39. Bandırma İlçesi Meyve Üretimi	61
Tablo 40. Bandırma’da Sertifikalı Tohumluk Kullanım Miktarları	62
Tablo 41. Bandırma’da Faaliyet Gösteren Kuruluşlar	62
Tablo 42. Bandırma’da Verilen Tarımsal Desteklemeler	62
Tablo 43. 2020 Yılında Bandırma’da Verilen Bitkisel Üretim Desteklemeleri	63
Tablo 44. En Çok Etlik Tavuk Sayısına Sahip 10 İl	63
Tablo 45. Balıkesir İli 2020 Yılı Etlik Tavuk Sayısı	64
Tablo 46. En Çok Yumurta Tavuğu Sayısına Sahip 10 İl	65
Tablo 47. Balıkesir İli 2020 Yılı Yumurta Tavuğu Sayısı	66
Tablo 48. 2020 Yılı Bandırma Hayvan Varlık İstatistikleri	67
Tablo 49. 2020 Yılı Bandırma Hayvansal Üretim	67
Tablo 50. 2020 Yılında Bandırma’da Verilen Hayvancılık Desteklemeleri	68
Tablo 51. Bandırma’da Kredi Kullanan Ortak Sayısı ve Kullandırılan Kredi Tutarı	69
Tablo 52. 2020 Yılında Kredi Türleri Bazında Bandırma’da Kullandırılan Kredi Miktarı	69
Tablo 53. 2020 Yılı TKDK Sektörel Hibe Destekleri	70
Tablo 54. Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü Yetki Alanındaki Orman Varlığı	71
Tablo 55. Bandırma Orman Ürünleri Satış Durumu	71
Tablo 56. Bandırma Üretilen Orman Ürünleri	72
Tablo 57. Bandırma Emre Göleti Sulaması Proje Özellikleri	73
Tablo 58. Bandırma Çakıl Göleti Sulaması Proje Özellikleri	73

Tablo 59. Bandırma İlçesi Merkezinde ölçülen kükürtdioksit (SO ₂) konsantrasyonları ile ilgili göstergeler	74
Tablo 60. Bandırma İlçesi Merkezinde ölçülen PM ₁₀ değerleri konsantrasyonları ile ilgili göstergeler	74
Tablo 61. Atık Kodlarına Göre Balıkesir İli Genelinde Toplanan Tehlikesiz Atık Miktarları	74
Tablo 62. Atık Kodlarına Göre Balıkesir İli Genelinde Toplanan Tehlikeli Atık Miktarları	75
Tablo 63. Tehlikeli Özel Atık ve Tıbbi Atık İstatistikleri (Ton)	75
Tablo 64. 2020 Yılı İtibari ile Bandırma İlçesindeki Spor Kulüpleri	76
Tablo 65. 2020 Yılı İtibari ile Bandırma İlçesinde Bulunan Spor Tesisleri ve Özellikleri	77
Tablo 66. Bandırma’da Faaliyet Gösteren Banka Şubeleri	78
Tablo 67. 2019 - 2020 Yılı Bandırma’da Satışı Yapılan Konut İstatistiği	79
Tablo 68. Bandırma’da Kurulu Olan Rüzgâr Enerji Santralleri (RES)	80
Tablo 69. Bandırma’da Kurulu Olan Biyogaz, Biyokütle, Atık Isı Santralleri	81
Tablo 70. Bandırma’da Tüketilen Elektrik Enerjisi Miktarı	81
Tablo 71. 2020 Yılında Bandırma Genelinde Sektörel Bazda Tüketilen Elektrik Enerjisi Miktarı	81
Tablo 72. Karayolları Bandırma 146. Şube Şefliği’nin Yol Uzunlukları	82
Tablo 73. Bandırma Gümrük Müdürlüğü’nün Gerçekleştirdiği İhracat ve İthalatın Yıllara Göre Değişimi (Bin ABD \$)	87
Tablo 74. 2020 Yılı Bandırma Gümrük Müdürlüğü’nün Ülkelere Göre Dış Ticaret Verileri (\$)	88
Tablo 75. 2020 Yılı Bandırma Gümrük Müdürlüğü Fasıllara Göre İhracat Verileri (\$)	89
Tablo 76. 2020 Yılı Bandırma Gümrük Müdürlüğü Fasıllara Göre İthalat Verileri (\$)	90
Tablo 77. Çelebi Bandırma Limanının Kapasite Bilgileri	93
Tablo 78. Liman Başkanlıkları Bazında Limanlara Uğrayan Gemi İstatistikleri	94
Tablo 79. Liman Başkanlıkları Bazında Limanlardan Gerçekleştirilen Toplam Elleçleme İstatistikleri	95
Tablo 80. Liman Başkanlıkları Bazında Limanlardan Gerçekleştirilen Toplam Konteyner Elleçleme (TEU) İstatistikleri	96
Tablo 81. Bandırma Organize Sanayi Bölgesinin Ulaşım Yollarına Uzaklığı	98
Tablo 82. Bandırma OSB de Faaliyet Gösteren Firmaların Sektörel Dağılımı	98
Tablo 83. Bandırma OSB ile Alakalı İstatistiksel Bilgiler	99
Tablo 84. Balıkesir Sanayi Odası Üyelerinin İlçelere Göre Dağılımı	100
Tablo 85. Bandırma’da Bulunan Esnaf Odaları ve Üye Sayıları	101
Tablo 86. Firma Tipine Göre 2020 Yılı Bandırma Ticaret Odası Üye İstatistiği	101

Tablo 87. Şirket Tiplerine Göre Faal Üye Sayısı	104
Tablo 88. Meslek Gruplarına Göre Üye Sayısı	105
Tablo 89. Sanayi Belgeleri Miktarı	105
Tablo 90. Bandırma Ticaret Odası Tarafından Onaylanan Dış Ticaret Belge Sayısı	106
Tablo 91. ISO 500 Listesindeki Bulunan Bandırma Ticaret Odası'na Üye Firmalar	110

Grafik Dizini

Grafik 1. IMF Küresel Büyüme Tahmini	17
Grafik 2. Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ekonomiler için Ocak 2020 ve Ocak 2021 DEÖ Tahminleri	17
Grafik 3. Küresel Ticaret Hacmi ve Mal Ticareti Artışı	18
Grafik 4. Seçilmiş Ülkeler ve Ülke Gruplarında İşsizlik Oranları	18
Grafik 5. GSYİH Yıllık % Değişimi ve Zincirlenmiş Hacim Endeksi	19
Grafik 6. Üretim ve Harcama Yönünden Yıllık Büyümeye Katkıları (%).....	19
Grafik 7. Genel Kapasite Kullanım Oranı (%) ile Seçilmiş Sektörlerin Kapasite Kullanım Oranları (%)	20
Grafik 8. Tarım Dışı İstihdam ile İşsizlik Oranları ve İşgücüne Katılım Oranları	20
Grafik 9. İthalat ve İhracat Miktarları (Milyar ABD Doları, Mevsimsellikten Arındırılmış) Faydalanan Kişi Sayısı	21
Grafik 10. T.C. Merkez Bankası Enflasyon Beklentileri (%)	21
Grafik 11. Balıkesir Haritası	23
Grafik 12. Balıkesir İli Rüzgâr Enerjisi Santrali Kurulum Bölgeleri	80
Grafik 13. Bandırma'ya Yapılması Planlanan Demiryolu Projeleri	84
Grafik 14. Bandırma Limanı Art Bölgesi (Hinterland)	91
Grafik 15. Modlar Arası Taşıma Kapasitelerinin Karşılaştırılması	92

Resim Dizini

Resim 1. Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Bandırma Haritası, TBMM Arşivi 1910	32
Resim 2. Bandırma Eski Devlet (Pertevniyal) Hastanesi'nin 1928 Tarihli Fotoğrafi	52

A.DÜNYA VE TÜRKİYE EKONOMİSİ

1.GENEL GÖRÜNÜM

Küresel ekonomi 2020 yılının büyük bir bölümünü devam eden korona virüs baskısı altında geçirmiştir. 2020 yılı son çeyreki itibarıyla 1,8 milyon kişi Kovid-19 nedeniyle hayatını kaybetmiş, hastalığa yakalanan kişi sayısı ise 84 milyon olmuştur. Kovid-19 varyantlarının tespit edilmesine, kısıtlayıcı önlemlerin tekrar uygulamaya geçmesine, hâlihazırda uygulanan aşılarla erişim ve lojistik sorunlar nedeniyle aşılama sürecinin yavaş ilerlemesi, kısıtlayıcı önlemlerin kaldırılmasını geciktirmiş ve ekonomik toparlanmanın hızını sınırlandırmıştır. Bu süreçte Çin, alınan önlemlerin etkisiyle büyüme performansı olarak diğer ülkelerden pozitif ayrılmıştır. Avrupa'da yeniden uygulamaya konulan önlemler, gelişmiş AB üyesi ülkelerin hizmet sektörlerini ve ekonomisi turizme dayalı Balkan ülkelerini olumsuz etkilemiştir. ABD'de ise, seçim belirsizliğine rağmen, hanehalkına ve işletmelere verilen desteklerin son çeyrek içerisinde artması, büyüme performansındaki olumsuz görünümü bir miktar sınırlamıştır. Bununla birlikte, gelişmiş ekonomilerde devam eden destekleyici tedbirlerin küresel ekonomik toparlanmaya destek sağlaması beklenmektedir.

Bölgesel olarak incelendiğinde, gelişmiş ülkelerdeki parasal ve mali desteklerin devam etmesinin etkisiyle 2020 küçülme tahminleri yukarı yönlü revize edilmesi, gelişmekte olan ülkelerde ise büyüme performanslarının farklılaşması öne çıkmaktadır. Bu dönemde, Çin'in diğer gelişmekte olan ekonomilerden pozitif ayrışması beklenirken, petrol ihracatçısı olan ve turizme dayalı olan ekonomilerde ise olumsuz görünümün devam edeceği öngörülmektedir.

2020 yılı başında ticaret savaşlarının temel eksenleri olan ABD ve Çin arasında "Birinci Safha Ticaret Anlaşması" imzalanmasına rağmen "İkinci Safha" anlaşmasına yönelik yılın son çeyreğinde kuvvetli bir çaba sarf edilmemiştir. Yıla damgasını vuran küresel ticari politik gelişmeler ise Çin, Japonya, Güney Kore, Yeni Zelanda ve Avustralya ile ASEAN üyesi 10 ülkenin de içinde bulunduğu dünyanın en büyük serbest ticaret anlaşmasının 2020 yılı Kasım ayında imzalanması ile Avrupa Birliği ile Birleşik Krallık arasında imzalanan Brexit Anlaşmasının sonuçlanmış olmasıdır.

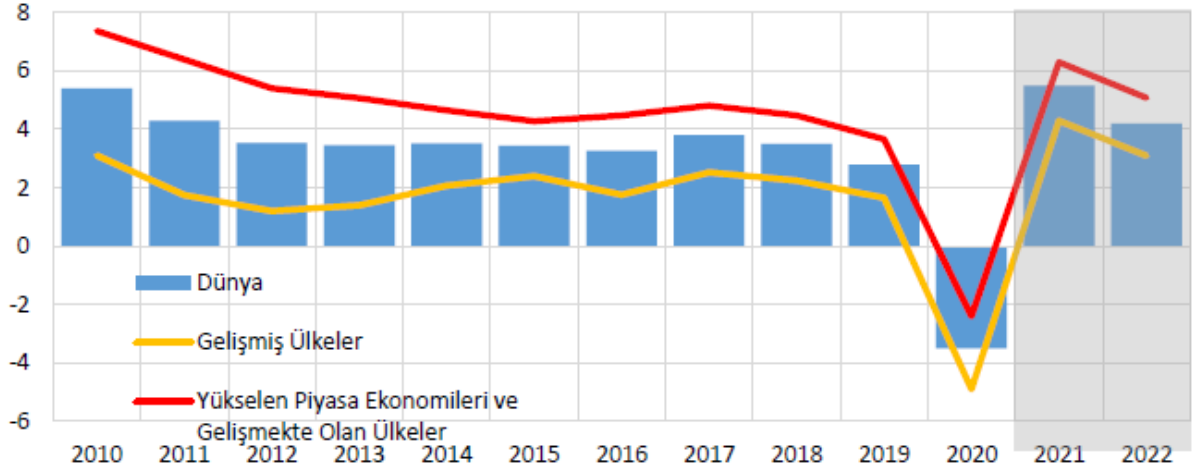
Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) raporuna göre; küresel işsizliğin 2020 yılının tamamında 33 milyon kişi artarak toplamda 220 milyon kişiye ulaştığı ve işsizlik oranının 1,1 yüzde puan yükselerek yüzde 6,5 oranında gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Salgın nedeniyle çöken işgücü piyasalarının toparlanmasının zaman alması beklenmektedir.

Salgın nedeniyle gerileyen küresel talepten olumsuz etkilenen emtia fiyatları da 2021 yılına girerken ılımlı küresel toparlanma nedeniyle salgın dönemiyle karşılaştırıldığında yukarı yönlü hareket etmiştir. Yılın son çeyreğinde hem enerji emtialarında hem de gıda fiyatlarında artış kaydedilmiştir. Emtia fiyatlarında genel olarak yükseliş eğilimi gözlenmekte ve enflasyon beklentileri bozulmaktadır. Mevcut aşılardan yanı sıra yeni aşı onayları risk azaltıcı bir faktördür ve toparlanmayı desteklemektedir. Ancak aşı üretimi ve dağıtımında görülen aksaklıklar, aşı milliyetçiliği, aşı tedirginliği ve aşıya erişim eşitsizliği küresel düzeyde belirsizliklerin bir süre daha devam etmesini gündeme getirmektedir.

		Tahmini	Projeksiyon			Ekim 2020 DEÖ Öngörülerinden Fark	
	2019	2020	2021	2022		2021	2022
Arjantin	-2,1	-10,4	4,5	2,7		-0,4	0,2
Avustralya	1,9	-2,9	3,5	2,9		0,5	0,1
Brezilya	1,4	-4,5	3,6	2,6		0,8	0,3
Kanada	1,9	-5,5	3,6	4,1		-1,6	0,7
Çin	6,0	2,3	8,1	5,6		-0,1	-0,2
Mısır	5,6	3,6	2,8	5,5		0,0	0,5
Fransa	1,5	-9,0	5,5	4,1		-0,5	1,2
Almanya	0,6	-5,4	3,5	3,1		-0,7	0,0
Hindistan	4,2	-8,0	11,5	6,8		2,7	-1,2
Endonezya	5,0	-1,9	4,8	6,0		-1,3	0,7
İran	-6,5	-1,5	3,0	2,0		-0,2	0,5
İtalya	0,3	-9,2	3,0	3,6		-2,2	1,0
Japonya	0,3	-5,1	3,1	2,4		0,8	0,7
Kazakistan	4,5	-2,7	3,3	3,6		0,3	-0,7
Güney Kore	2,0	-1,1	3,1	2,9		0,2	-0,2
Malezya	4,3	-5,8	7,0	6,0		-0,8	0,0
Meksika	-0,1	-8,5	4,3	2,5		0,8	0,2
Hollanda	1,7	-4,1	3,0	2,9		-1,0	0,9
Nijerya	2,2	-3,2	1,5	2,5		-0,2	0,0
Pakistan	1,9	-0,4	1,5	4,0		0,5	0,0
Filipinler	6,0	-9,6	6,6	6,5		-0,8	0,1
Polonya	4,5	-3,4	2,7	5,1		-1,9	0,6
Rusya	1,3	-3,6	3,0	3,9		0,2	1,6
Suudi Arabistan	0,3	-3,9	2,6	4,0		-0,5	0,6
Güney Afrika	0,2	-7,5	2,8	1,4		-0,2	-0,1
İspanya	2,0	-11,1	5,9	4,7		-1,3	0,2
Tayland	2,4	-6,6	2,7	4,6		-1,3	0,2
Türkiye	0,9	1,2	6,0	3,5		1,0	-0,5
Birleşik Krallık	1,4	-10,0	4,5	5,0		-1,4	1,8
A.B.D.	2,2	-3,4	5,1	2,5		2,0	-0,4

Kaynak: Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Ekonomik Görünüm, Ocak 2021.

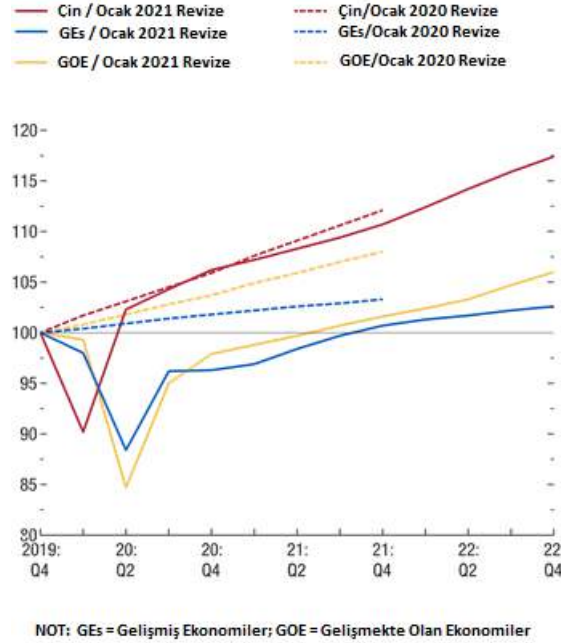
Tablo 1. Ülkelerin Dünya Bankası Tarafından Yapılan Büyüme Tahminleri

Kaynak: T.C. Cumhurbaşkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı

Grafik 1. IMF Küresel Büyüme Tahmini

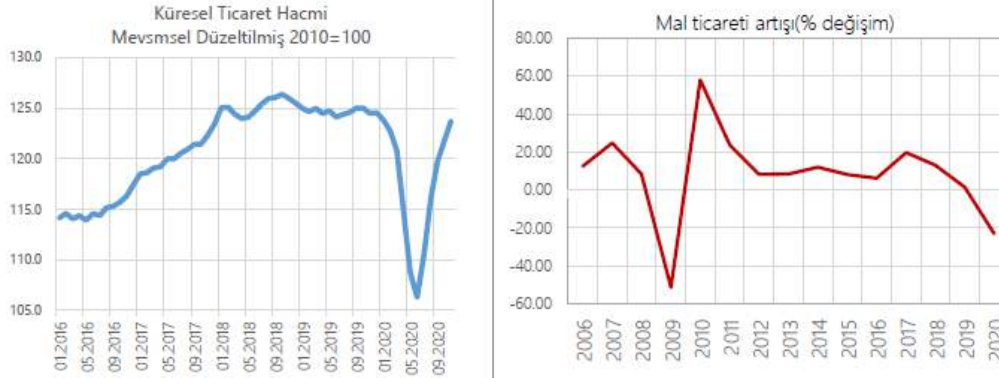
2020 yılı sonlarında yapılan aşı onayları, pandemide azalış için umut doğursa da, yeni salgın dalgaları ile mutasyon geçiren virüs nedeniyle yerini endişeye bırakmıştır. 2020 yılında yaşanan ekonomik çöküntüden en çok etkilenen gruplar olan kadınlar, gençler, yoksullar ve kayıtdışı çalışanlar, ekonomik büyüme ile durumlarında iyileşme beklenmektedir. Ekonomik iyileşme oranı ülkeler arasında farklılık göstermekle birlikte, medikal müdahaleye ulaşım, politik desteğin etkinliği, ülkeler arasında pandeminin geçişkenliği ve krize girilirken içinde bulunulan ekonomik yapının karakteristiğine bağlıdır.

Kaynak: Uluslararası Para Fonu (IMF), Dünya Ekonomik Görünüm, Ocak 2021.

Grafik 2. Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ekonomiler için Ocak 2020 ve Ocak 2021 DEÖ Tahminleri

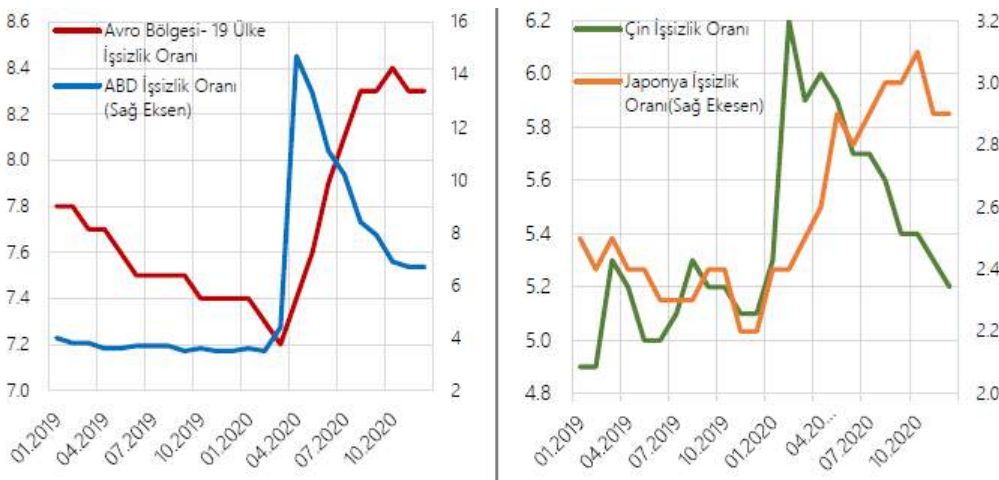
2020 yılının son çeyreğinde küresel mal ticaretinde toparlanma eğilimi görülmekle birlikte hizmet ticaretindeki kayda değer bir toparlanma yaşanmamıştır. Uzun müzakerelerin ardından, Brexit sonrası AB ile İngiltere arasındaki ticaret anlaşmasında uzlaşmaya varılması küresel ticaret gündeminin diğer önemli bir başlığı olarak ön plana çıkmıştır. ABD Başkanlık seçim süreci, küresel ticaret politikalarının şekillenmesinde dikkat çeken bir diğer gelişmedir. Yine, AB ile Çin arasında imzalanan ticaret anlaşması da önümüzdeki dönemde küresel ticaret politikaları bakımından önemli bir gelişme olabileceği değerlendirilmektedir.

Kaynak: T.C. Cumhurbaşkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı

Grafik 3. Küresel Ticaret Hacmi ve Mal Ticareti Artışı

İşsizlik oranlarında seçilmiş ekonomilerde yılın ilk yarısında salgın kaynaklı keskin artışlar meydana gelmiştir. Ancak, yılın ikinci yarısında küresel ekonomik aktivitenin bir miktar toparlanma göstermesiyle işsizlik oranları görece düşüş eğilimine girmiştir. Son dönemde ABD işsizlik oranı Aralık ayında yüzde 6,7'ye gerilemişse de hala salgın öncesi dönem ortalamalarının üzerinde seyretmektedir. 2020 yılı son çeyreğinde, salgının merkez üssünün Avrupa'ya kaymasıyla AB ekonomilerinde düşüş eğiliminde olan işsizlik yeniden tırmanışa geçmiş ve yüzde 8,3'e yükselmiştir. Salgın açısından Çin ekonomisindeki en kötü ay olan Şubat ayında yüzde 6,2'ye yükselen işsizlik oranları, yılın son çeyreğinde toparlanan ekonominin de etkisiyle Aralık ayında yüzde 5,2'ye gerilese de salgın öncesi döneme kıyasla halen yüksek seviyede kalmıştır. Japonya'da da benzer şekilde işsizlik oranı, salgından sonra artışa geçerek yüzde 2 olan uzun dönem ortalamasından yüzde 2,9'a yükselmiştir.

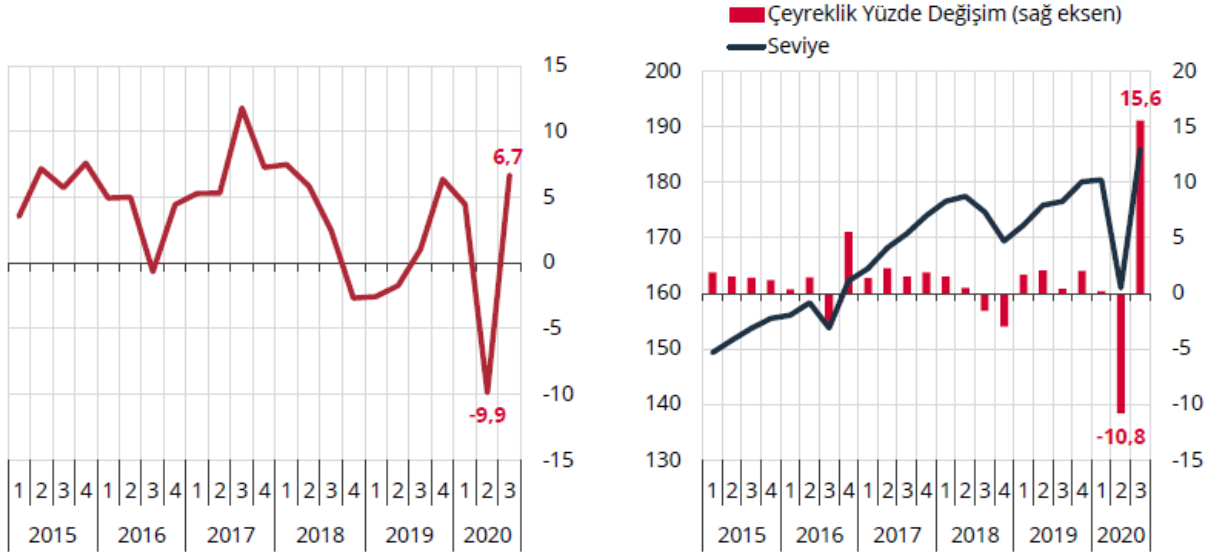

Kaynak: T.C. Cumhurbaşkanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı

Grafik 4. Seçilmiş Ülkeler ve Ülke Gruplarında İşsizlik Oranları

2. TÜRKİYE EKONOMİSİ

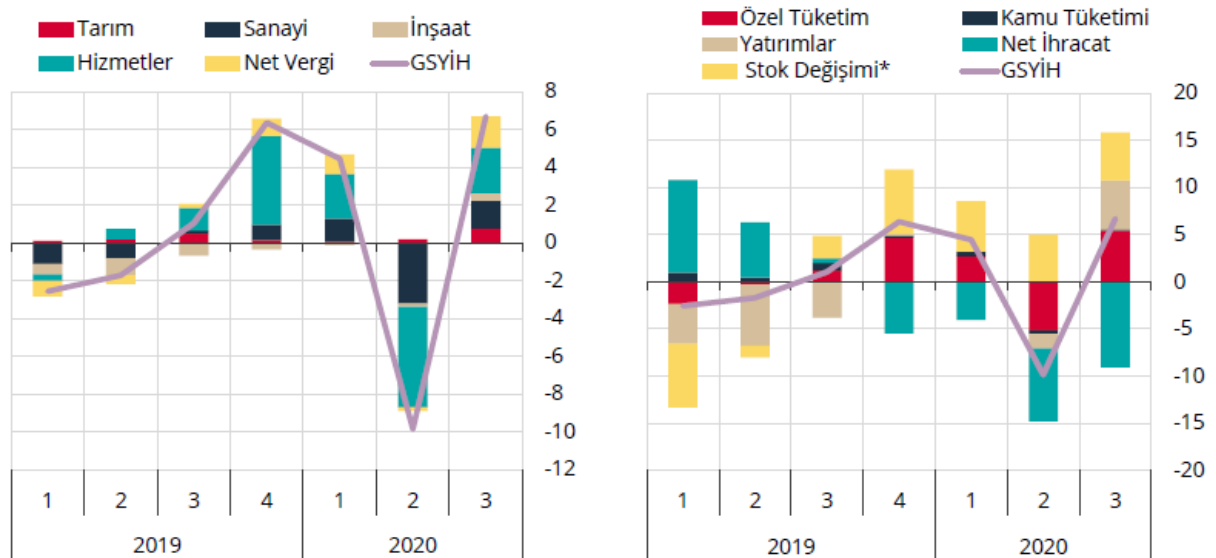
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının T.B.M.M. Plan ve Bütçe Komisyonu Sunumu'na göre; 2020 yılı ikinci çeyreğinde sert şekilde gerileyen iktisadi faaliyet üçüncü çeyrekte belirgin bir toparlanmayla salgın öncesi düzeyini aşmıştır.

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Grafik 5. GSYİH Yıllık % Değişimi ve Zincirlenmiş Hacim Endeksi

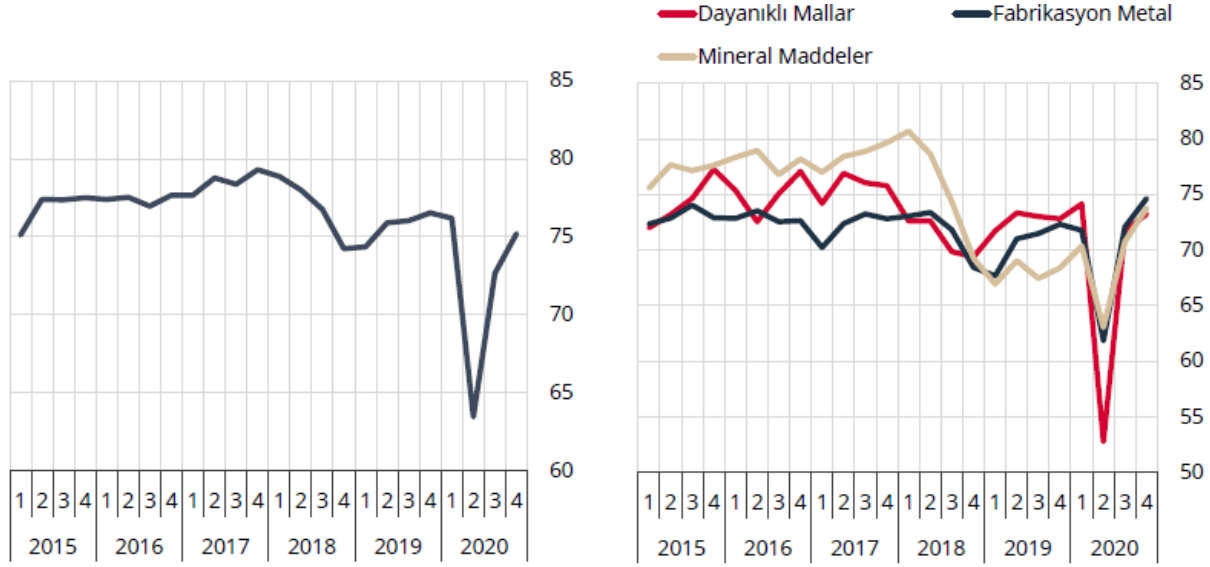
Yılın üçüncü çeyreğinde ekonomideki toparlanma sektörler geneline yayılmıştır. Harcama yönünden, büyüme yurt içi talep kaynaklı olmuştur. Net ihracatın katkısı, turizmdeki zayıf seyrin de etkisiyle, tarihsel en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir.

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Grafik 6. Üretim ve Harcama Yönünden Yıllık Büyümeye Katkılar (%)

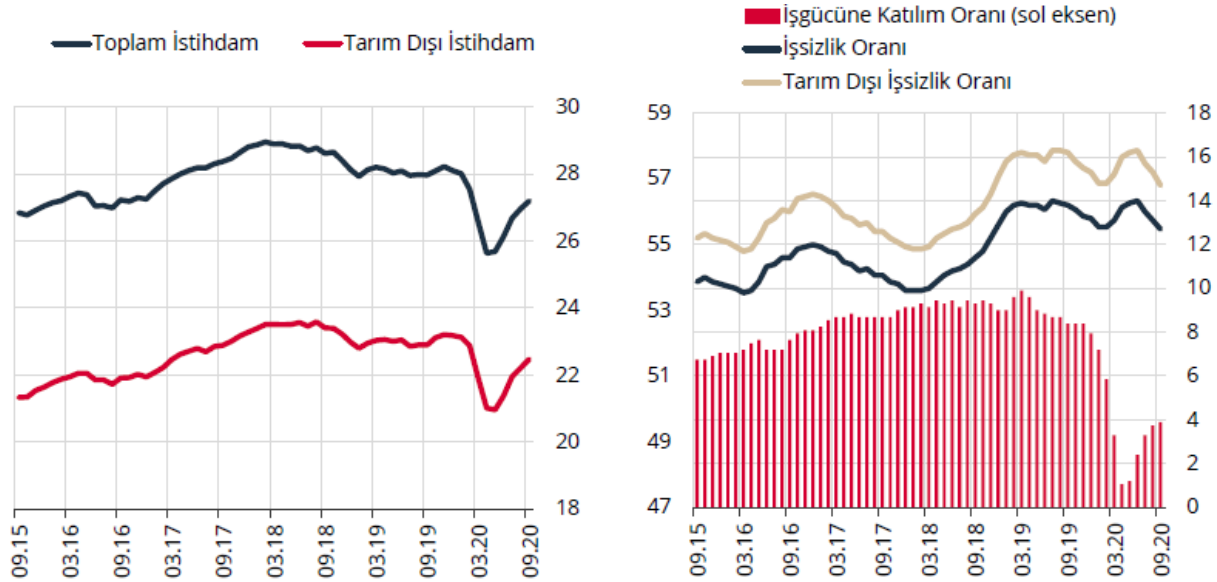
Kapasite kullanım oranları incelediğinde, genel toparlanmanın sürdüğü görülmektedir. İmalat sanayiindeki iyileşme de devam etmektedir. Finansman koşullarına duyarlı gruplar olan inşaat bağlantılı sektörler ve dayanıklı tüketim mallarında faaliyet son çeyrekte güç kazanmıştır.

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Grafik 7. Genel Kapasite Kullanım Oranı (%) ile Seçilmiş Sektörlerin Kapasite Kullanım Oranları (%)

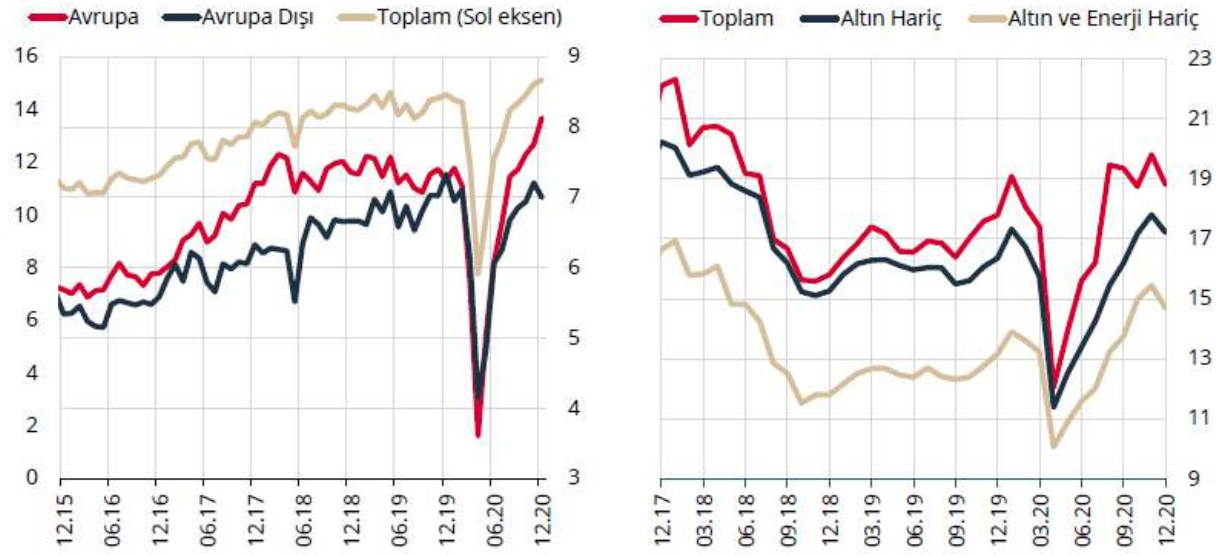
Ekonomideki toparlanmayla birlikte istihdam imkânları kademeli olarak iyileşmektedir. İşgücüne katılım oranındaki artış sürerken, işsizlik oranları gerilemekle birlikte yüksek seyretmektedir.

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Grafik 8. Tarım Dışı İstihdam ile İşsizlik Oranları ve İşgücüne Katılım Oranları

2020 yılı içerisinde Türkiye'nin ihracattındaki artış eğilimi Avrupa ülkeleri kaynaklı olarak devam etmektedir. İthalatt ise kısmi bir yavaşlama görülmekle birlikte dış ticaret açığı artmaktadır.

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Grafik 9. İthalat ve İhracat Miktarları (Milyar ABD Doları, Mevsimsellikten Arındırılmış)

2020 yılı içerisinde, iç talep koşulları, döviz kuru başta olmak üzere birikimli maliyet etkileri, uluslararası gıda ve diğer emtia fiyatlarındaki yükseliş ve enflasyon beklentilerindeki bozulma, fiyatlama davranışları ve enflasyon görünümünü olumsuz etkilemeye devam ettiği belirtilmiştir. Yıllık enflasyondaki artış temel mal ve gıda kalemlerinden kaynaklanmaktadır. Salgına bağlı olarak talep koşullarının zayıf seyrettiği mal ve hizmet grupları tüketici enflasyonunu sınırlarken, kredive döviz kuru gelişmelerine görece daha duyarlı gruplarda enflasyon yüksek seyretmektedir.

Kaynak: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Grafik 10. T.C. Merkez Bankası Enflasyon Beklentileri (%)

B.BANDIRMA EKONOMİSİ

1. BANDIRMA EKONOMİSİ

Bugünkü Balıkesir ili, Anadolu yarımadasının kuzeybatısındaki Marmara bölgesi içerisinde yer almaktadır. Balıkesir'in kuzeybatısında Çanakkale, kuzeyinde Marmara denizi, doğusunda Bursa, güneydoğusunda Kütahya, güneyinde Manisa, güneybatısında İzmir ve batısında ise Ege denizi yer almaktadır. Ege denizindeki kıyılarının uzunluğu 115,5 km. Marmara denizindeki kıyı uzunluğu ise 175,25 km'dir. İlin izdüşüm yüzölçümü 14.456 km² olup, 40°39' ve 39°06' kuzey enlemleri ile 26°39' ve 28°58' doğu boylamları arasında yer almaktadır.

Kaynak: Güney Marmara Kalkınma Ajansı

Grafik 11. Balıkesir Haritası

Anadolu'nun batısında Mysia bölgesinde kurulmuş olan Balıkesir kentinin, önemli kara ulaşım ağları üzerinde uğrak yer olması, Bandırma ile Marmara Denizi'ne, Edremit ve Ayvalık ile Ege Denizi'ne bağlı olması nedenleriyle tarih boyunca canlı bir ticaret hayat yaşadığı, önemli bir üretim ve ticaret kent olduğu bilinmektedir. İlk çağlardan itibaren Akhyaous, Akira, Hadrianoterai, Palaeo-Castro, Balıkısra, Balıkhisar ve Balıkesir olarak anılan ve günümüze Balıkesir olarak gelen ismin menşeinin nereden kaynaklandığı kesin olarak bilinmemektedir. Kent, 1330 yıllarında Karesi Beyliği'nin toprakları içinde kalarak, bu beyliğin merkezi olmuştur.

İlk kez 1359 yılında Osmanlıların eline geçtiği bilinen kente, XVIII. yüzyılda 20 mahallenin yer aldığı bilinmektedir. Balıkesir kenti, yöneticileri, vakıf eserleri, çarşı ve pazaryerleri ile bir Osmanlı şehri olduğu büyümesini sürdürmüştür**.

* Balıkesir Kent Morfolojisi: Tarihsel Bir Okuma, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye Kentsel Morfoloji Araştırma Ağı II. Kentsel Morfoloji Sempozyumu, "DeğişKent" Değişen Kent, Mekân ve Biçim, Yasemin İNCE GÜNEY, sayfa 383-395.

Balıkesir'in toplam 20 adet ilçesi bulunmakta ve Türkiye'de en çok ilçeye sahip 5. ildir. Balıkesir ilinin toplam yüzölçümü 14583 km² olup, en büyük yüzölçüme sahip ilçe 1719 km² ile Dursunbey ilçesi, en küçük yüzölçümüne sahip ilçe ise 134 km² ile Marmara ilçesidir. Bandırma, 20 ilçe arasında büyüklük sıralaması açısından 9. büyük ilçe olmakla birlikte, 755 km² lik yüzölçümüne sahiptir.

Balıkesir İli İlçelerinin Yüzölçümleri	
İlçeler	Yüzölçümü
Altıeylül	956
Ayvalık	305
Balya	797
Bandırma	755
Bigadiç	1108
Burhaniye	420
Dursunbey	1719
Edremit	682
Erdek	307
Gömeç	171
Gönen	1162
Havran	565
İvrindi	818
Karesi	695
Kepsut	889
Manyas	634
Marmara	134
Savaştepe	427
Sındırgı	1387
Susurluk	652
TOPLAM	14583

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 2. Balıkesir İli İlçelerinin Yüzölçümleri

1.1.Balıkesir İli ve İlçeleri Nüfus Bilgileri

Balıkesir ili, 12 Kasım 2012 tarihi itibarı ile büyükşehir statüsüne yükseltilmiş 14 ilden bir tanesidir. 2019 yılı itibarı ile 1.228.620 olan nüfus sayısı, 2020 yılında %0,95 artış oranı ile 1.240.285'e yükselmiştir. Balıkesir ilinin en yüksek nüfusa sahip ilçesi Karesi, en düşük nüfusa sahip ilçesi ise Marmara ilçesidir. Balıkesir'e bağlı ilçelerin 2019 – 2020 yılı nüfus değişimleri incelendiğinde, 12 ilçede nüfus artışı, 8 ilçede ise nüfus azalışı gözlemlenmiştir.

Balıkesir İli ve İlçelerinin Nüfus Sayıları							
		2019			2020		
Sıralama	İlçeler	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
1	Karesi	89.097	93.987	183.084	90.034	94.163	184.197
2	Altıeylül	91.305	89.981	181.286	92.584	89.489	182.073
3	Edremit	76.976	78.861	155.837	79.471	81.674	161.145
4	Bandırma	79.255	77.532	156.787	80.307	78.550	158.857
5	Gönen	36.962	37.221	74.183	37.236	37.658	74.894
6	Ayvalık	34.881	35.839	70.720	35.274	36.451	71.725
7	Burhaniye	30.848	29.642	60.490	31.339	30.467	61.806
8	Bigadiç	25.558	24.368	49.926	25.141	24.345	49.486
9	Susurluk	19.128	19.576	38.704	19.075	19.601	38.676
10	Dursunbey	17.247	17.875	35.122	17.091	17.749	34.840
11	Sındırgı	16.059	17.194	33.253	15.903	17.022	32.925
12	Erdek	16.238	15.882	32.120	16.329	15.990	32.319
13	İvrindi	16.235	16.257	32.492	16.092	16.227	32.319
14	Havran	13.951	13.906	27.857	13.952	14.036	27.988
15	Kepsut	12.739	10.403	23.142	12.658	10.359	23.017
16	Manyas	9.323	9.613	18.936	9.207	9.392	18.599
17	Savaştepe	8.894	8.950	17.844	8.693	8.668	17.361
18	Gömeç	7.111	7.064	14.175	7.609	7.598	15.207
19	Balya	6.444	6.488	12.932	6.444	6.434	12.878
20	Marmara	5.223	4.507	9.730	5.326	4.647	9.973

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 3. Balıkesir İli İlçelerinin 2019 – 2020 Yılı Nüfus Sayıları

Türkiye'nin en kalabalık ilçesi, 957.398 kişilik nüfusu ile İstanbul iline bağlı Esenyurt ilçesidir. En kalabalık ilk on ilçesi içerisinde, İstanbul'a bağlı 4 adet, Ankara ve Gaziantep'e bağlı 2 adet ve Bursa ve Adana'ya ait 1 adet ilçe bulunmaktadır. Bandırma, Türkiye'de bulunan 973 ilçe merkezi arasında nüfus açısından 156. sırada yer almıştır. 2019 ve 2020 yılındaki nüfus verileri karşılaştırıldığında, 2020 yılı nüfusu 2019 yılına göre %1,32 oranında artış göstermiştir. 2019 yılında Balıkesir ilinin ilçeleri arasında nüfus sayısı olarak 3. sırada yer alan Bandırma, 2020 yılı itibarı ile 4. sırada kendine yer bulmuştur.

Sıralama	İlçe	Bağlı Olduğu İl	Nüfus
1	Esenyurt	İstanbul	957.398
2	Keçiören	Ankara	938.568
3	Şahinbey	Gaziantep	931.116
4	Çankaya	Ankara	925.828
5	Osmangazi	Bursa	881.459
6	Şehitkamil	Gaziantep	817.412
7	Seyhan	Adana	796.131
8	Küçükçekmece	İstanbul	789.633
9	Bağcılar	İstanbul	737.206
10	Pendik	İstanbul	726.481
154	Defne	Hatay	160.066
155	Merkez	Kırşehir	158.954
156	Bandırma	Balıkesir	158.857
157	Pursaklar	Ankara	157.082
158	Merkez	Bartın	156.551
971	Han	Eskişehir	2.100
972	Yenişarbademli	Isparta	1.936
973	Yalıhüyük	Konya	1.573

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 4. Türkiye Geneline İlçe Nüfus Sıralaması

Sıralama	İlçe	Nüfus	Yüzölçümü (km2)	Nüfus Yoğunluğu (km2 ye)
1	Karesi	184.197	695	265
2	Edremit	161.145	682	236
3	Ayvalık	71.725	305	235
4	Bandırma	158.857	755	210
5	Altıeylül	182.073	956	190
6	Burhaniye	61.806	420	147
7	Erdek	32.319	307	105
8	Gömeç	15.207	171	89
9	Marmara	9.973	134	74
10	Gönen	74.894	1162	64
11	Susurluk	38.676	652	59
12	Havran	27.988	565	49
13	Bigadiç	49.486	1108	45
14	Savaştepe	17.361	427	41
15	İvrindi	32.319	818	40
16	Manyas	18.599	634	29
17	Kepsut	23.017	889	26
18	Sındırgı	32.925	1387	24
19	Dursunbey	34.840	1719	20
20	Balya	12.878	797	16

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 5. Balıkesir İli İlçelerinin 2020 Yılı Nüfus Sayılarına Göre Nüfus Yoğunluğu

1927 yılında Türkiye’de yapılan ilk genel nüfus sayımında, ülke nüfusu yaklaşık 13,5 milyon, Bandırma ilçesinin ise 61.918 olarak tespit edilmiştir. Fakat Bandırma’da 1940’lı yılların başına kadar devamlı bir azalış gösteren nüfus neredeyse yarı yarıya azalarak 32.143 adede kadar düşmüştür. Bu dramatik düşüş sonrasında, hızlı bir nüfus patlaması evresine girilmiş ve 2000 yılına kadar ilçe nüfusu 4 kat artarak 120 bin seviyesine ulaşmıştır. Bu dönemde Türkiye nüfus artış oranı %2-3 arasında iken, Bandırma nüfusunun artış oranı % 8 – 12 olmuştur.

Sayım Yılı	Bandırma Nüfusu	Yıllık Nüfus Artış Hızı	Türkiye Nüfusu	Yıllık Nüfus Artış Hızı
1927	61.918	/-/	13.648.270	/-/
1935	50.991	-17,65%	16.158.018	2,29%
1940	32.143	-36,96%	17.820.950	2,05%
1945	36.066	12,20%	18.790.987	1,08%
1950	39.158	8,57%	20.947.188	2,29%
1955	46.176	17,92%	24.065.543	2,97%
1960	51.125	10,71%	27.754.820	3,06%
1965	55.967	9,47%	31.391.651	2,62%
1970	62.853	12,30%	35.605.176	2,68%
1975	69.680	10,86%	40.348.789	2,66%
1980	80.951	16,17%	44.736.957	2,17%
1985	93.358	15,33%	50.664.654	2,64%
1990	102.300	9,58%	56.473.035	2,29%
2000	120.753	18,04%	67.804.543	2%
2007	128.603	6,50%	70.586.256	0,58%
2008	130.474	1,45%	71.517.100	1,31%
2009	132.077	1,23%	72.561.312	1,48%
2010	135.094	2,28%	73.722.988	1,60%
2011	138.206	2,30%	74.724.269	1,35%
2012	139.874	1,21%	75.627.384	1,20%
2013	143.117	2,32%	76.667.864	1,37%
2014	145.089	1,38%	77.695.904	1,34%
2015	146.688	1,10%	78.741.053	1,34%
2016	149.469	1,90%	79.814.871	1,35%
2017	152.480	2,01%	80.810.525	1,24%
2018	154.359	1,23%	82.003.882	1,47%
2019	156.787	1,57%	83.154.997	1,39%
2020	158.857	1,32%	83.614.362	0,55%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 6. 1927 – 2020 Yılları Arasında Bandırma ve Türkiye Nüfusundaki Değişim

Bandırma’da ikamet eden kişilerin nüfusuna kayıtlı oldukları il istatistiği incelendiğinde, Balıkesir dışında, Bandırma’ya en yakın yerleşim yerleri olan Bursa ve Çanakkale’nin üst sıralarda olduğu görülmektedir.

Sıra	Nüfusa Kayıtlı Olunan İl	Kişi	Sıra	Nüfusa Kayıtlı Olunan İl	Kişi	Sıra	Nüfusa Kayıtlı Olunan İl	Kişi
1	Balıkesir	98004	28	Şanlıurfa	689	55	Bayburt	327
2	Bursa	7805	29	Ordu	687	56	Kırklareli	319
3	Çanakkale	4011	30	Elazığ	635	57	Kocaeli	318
4	Muş	2708	31	Rize	610	58	Bilecik	313
5	Trabzon	2429	32	Kastamonu	574	59	Osmaniye	306
6	İstanbul	2115	33	Sinop	553	60	Ardahan	289
7	Sivas	1869	34	Gaziantep	544	61	Nevşehir	289
8	Samsun	1682	35	Mersin	527	62	Adıyaman	283
9	Erzurum	1533	36	Hatay	510	63	Çankırı	282
10	Diyarbakır	1230	37	Giresun	503	64	Isparta	254
11	Manisa	1223	38	Aydın	502	65	Iğdır	250
12	Mardin	1217	39	Bitlis	499	66	Uşak	242
13	İzmir	1125	40	Batman	484	67	Bolu	197
14	Kayseri	1064	41	Kahramanmaraş	473	68	Aksaray	187
15	Konya	1039	42	Tekirdağ	467	69	Karabük	185
16	Eskişehir	996	43	Gümüşhane	435	70	Düzce	172
17	Çorum	976	44	Kırıkkale	413	71	Tunceli	157
18	Kütahya	951	45	Denizli	412	72	Muğla	149
19	Ankara	881	46	Sakarya	411	73	Antalya	140
20	Van	881	47	Amasya	395	74	Bingöl	137
21	Kars	827	48	Artvin	389	75	Bartın	135
22	Malatya	815	49	Siirt	386	76	Karaman	134
23	Ağrı	804	50	Kırşehir	380	77	Kilis	123
24	Yozgat	790	51	Erzincan	378	78	Yalova	122
25	Afyonkarahisar	789	52	Edirne	376	79	Burdur	105
26	Tokat	749	53	Zonguldak	360	80	Şırnak	66
27	Adana	703	54	Niğde	346	81	Hakkari	44

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 7. Bandırma’da İkamet Eden Kişilerin Nüfusuna Kayıtlı Oldukları İl İstatistiği

Bandırma nüfusuna kayıtlı kişilerin ikamet ettikleri il istatistiği incelendiğinde, sanayi, iş imkânlarına ulaşım kolaylığına sahip ve gelişmişlik düzeyi yüksek olan illere yönelik bir göçün olduğu görülmektedir. İstanbul, Bursa ve İzmir illeri Bandırma nüfusuna kayıtlı kişilerin ikamet ettikleri il istatistiğinde üst sıralarda yer almaktadır.

Sıra	İkamet Edilen İl	Kişi	Sıra	İkamet Edilen İl	Kişi	Sıra	İkamet Edilen İl	Kişi
1	Balıkesir	63119	28	Gaziantep	79	55	Nevşehir	22
2	İstanbul	13442	29	Kayseri	78	56	Niğde	22
3	Bursa	4709	30	Afyonkarahisar	67	57	Hakkari	21
4	İzmir	3645	31	Bilecik	66	58	Giresun	20
5	Ankara	2306	32	Trabzon	57	59	Ağrı	17
6	Kocaeli	1220	33	Isparta	51	60	Bayburt	17
7	Antalya	1141	34	Kars	49	61	Siirt	17
8	Çanakkale	948	35	Van	47	62	Aksaray	16
9	Tekirdağ	635	36	Bolu	46	63	Kırıkkale	14
10	Muğla	598	37	Uşak	43	64	Gümüşhane	13
11	Eskişehir	511	38	Erzurum	41	65	Muş	12
12	Manisa	346	39	Şanlıurfa	41	66	Artvin	11
13	Aydın	327	40	Amasya	39	67	Kahramanmaraş	11
14	Edirne	241	41	Batman	34	68	Rize	11
15	Sakarya	235	42	Malatya	34	69	Bitlis	10
16	Yalova	222	43	Elazığ	33	70	Yozgat	10
17	Konya	164	44	Kastamonu	32	71	Karaman	9
18	Denizli	136	45	Mardin	32	72	Adıyaman	8
19	Kütahya	125	46	Ordu	31	73	Bingöl	8
20	Mersin	123	47	Sivas	29	74	Çorum	8
21	Adana	122	48	Şırnak	27	75	Kırşehir	8
22	Diyarbakır	108	49	Tokat	27	76	Tunceli	8
23	Kırklareli	100	50	Bartın	26	77	Sinop	6
24	Samsun	98	51	Burdur	26	78	Ardahan	5
25	Zonguldak	85	52	Osmaniye	25	79	Kilis	5
26	Düzce	84	53	Erzincan	24	80	Çankırı	4
27	Hatay	81	54	Karabük	22	81	Iğdır	4

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 8. Bandırma Nüfusuna Kayıtlı Kişilerin İkamet Ettikleri İl İstatistiği

Yıl	Boşandı	Eşi Öldü	Evli	Hiç Evlenmedi
2016	5874	8830	79713	28804
2017	6190	9031	80862	29468
2018	6700	9170	81202	29469
2019	7298	9341	81757	29876
2020	7658	9510	82183	30775

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 9. Bandırma Medeni Durumuna Göre Nüfus Bilgisi (15 Yaş Üstü)

2.BANDIRMA

2.1. Bandırma Tarihi ve Coğrafi Özellikleri

Bandırma'nın, bir balıkçı köyü iken geniş bir kara kitlesinin limanı haline gelmesinde başta idari, ekonomik, endüstriyel vs. faktörler etkili olmuştur. Bandırma'nın büyük bir şehre dönüşümü 19.yy sonları ve 20. yy başlarında daha da belirgin bir şekilde ortaya çıkmıştır.

Marmara Denizi kıyısında yer alan Bandırma, geçmiş dönemlerde küçük bir yerleşim yeri olması sebebiyle köy olarak anılmaktadır. Ancak zamanla siyasi, ekonomik, coğrafi, idari vb. sebeplerle fiziki olarak gelişmiş ve büyümüştür. 13. yüzyılın başlarında Karesi Beyliği'nin himayesine giren Bandırma, 1336 yılında Orhan Gazi zamanında Osmanlıların eline geçmiştir. 1530'larda bir padişah hassı olan bu yerleşim merkezi şu an bulunduğu yerin kuzeydoğusunda ve yaklaşık 2 km. uzaklıkta olup köyden kasabaya daha sonra da kazaya dönüşmesindeki en önemli etkenlerden birisi Haydar Çavuş Vakfı'dır. Bu vakfa ait bahçe içerisinde şadırvanlı bir cami, çeşme, yanında bir hamam, beş ev, onbeş dükkân ve ayrıca cami yanında biri arsa içerisinde diğeri ise arsa dışındaki iki evden oluşan kompleksin köye değil deniz kenarına ve aktif olarak kullanılan limana yapılması, Bandırma'nın bugünkü yerleşim alanında kurulmasına öncülük etmiştir.

Böylece bir balıkçı köyü iken deniz kenarında daha modern dini, sosyal, ticaret ve eğitim kurumlarıyla, ekonomik ve coğrafik olarak daha da gelişmeye müsait bir yerleşim merkezine dönüşmüştür. Bandırma, 1591 yılına kadar idari taksimatta İstanbul'un Galata Kazasının Kapıdağı nahiyesine bağlıdır. Yine aynı tarihlerde Güney Marmara'yı İstanbul'a deniz yoluyla bağlayan limanlardan biri olan Bandırma İskelesi, büyük gemiler için barınma imkânı ve aynı zamanda Karesi Sancağından çıkan madenlerin Avrupa'ya çıkış kapısı olması sebebiyle büyük bir gelir kaynağı olmuştur.

Zamanla büyüyüp geliştiği anlaşılan şehir; 18. yüzyıl belgelerinde 'kasaba', 1846 Salnâmesinde ise artık Hüdavendigâr Vilâyeti'nin Erdek Liva'sına bağlı 'Nevahi-i Bandırma' adıyla bir nahiye olarak anılmaktadır. Bu süreç 1878 yılına kadar devam etmiş ve bu tarihte Erdek'ten ayrılıp Karesi Sancağına bağlı bir kaza olarak statüsünü devam ettirmiştir. 1878 yılından sonra Edincik, Gönen, Manyas, İmrallı ve Kapıdağı zaman zaman Bandırma'ya bağlı birer nahiyedirler.*

Kaynak: Bandırma'nın Unutulmuş Kışla Binaları, Yenimahalle Semtindeki Askeri Alanda Tespit ve Restitüsyon Çalışmaları, Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu

Resim 1. Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Bandırma Haritası, TBMM Arşivi 1910

*Salnameler Işığında 20. yy Başlarında Bandırma, Dr. Yasemin KESKİN, Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu, Tam Metin Bildiriler Kitabı I, sayfa 67- 73.

O yıllarda Ege Bölgesini İstanbul'a bağlayan tek liman durumundaki Bandırma'ya 1882 yılında yeni bir rıhtım ve iskele yapımına başlanmış ve 1902 yılında tamamlanmıştır. 1898 yılı salnamesinde İstanbul'dan her gün Bandırma'ya tüccar gemilerinin geldiği belirtilmektedir. Bandırma limanı 20. Yüzyılın başında, kapitülasyonların getirdiği haklardan yararlanan batı sermayesi tarafından ithalat ve ihracat amacıyla kullanılmaktaydı. 1912 yılında tamamlanan Bandırma-İzmir demiryolu ulaşımı kolaylaştırmış, dolayısıyla limanın kullanımı da artmıştır.

Birinci Dünya Savaşı sonrası 1920 yılında Yunanlılar tarafından işgal edilen Bandırma 17 Eylül 1922 tarihinde özgürlüğüne kavuşmuştur. Şehri terkeden Yunanlılar tarafından çıkarılan yangın sebebi ile şehir büyük hasar görmüş ve harap bir hale gelmiştir.

Yaralarını kısa sürede saran ve Cumhuriyetle birlikte hızlı bir gelişim içine giren Bandırma, 1940 yılına gelindiğinde önemli altyapı çalışmalarını tamamlamıştır. 1973 yılında yeni limanın hizmete alınmasıyla kentin gelişiminde yeni bir ufuk açılmış, 1980 sonrası sağlanan teşvik ve yatırım indirimleri ile özellikle gıda sektöründe büyük yatırımlar yapılmıştır. Bu gelişme sürecinde Bandırma ülkemizin önemli sanayi kentleri arasına girmiştir.

1993 yılında üniversite öğrenimi ile tanışan Bandırma 2000 yılında 100 bin nüfusa ulaşmıştır. 2014 yılında Balıkesir'in Büyükşehir yapılmasından sonra kent alanı 63.500 hektar, kentin toplam nüfusu ise 145 bin olmuştur.*

2.1.1. Coğrafya

Bandırma, Balıkesir iline bağlı bir sahil ilçesi olmakla birlikte, doğusunda Bursa, batısında Erdek ve Kapıdağ Yarımadası, güneyinde Gönen ilçesi ve Kuş Gölü (Manyas), kuzeyinde de Bandırma Körfezi vardır. Marmara Denizi'nin güneyinde bulunan ilçe, hem Akdeniz hem de Karadeniz iklimlerinin etki alanı içerisinde. Balıkesir'e 99 km, Erdek'e 20 km, Gönen'e 41 km, Bursa'ya 108 km, Çanakkale'ye 162 km'lik asfalt yollarla bağlı olan ilçeye, Bandırma-Balıkesir demiryolu ve 1998 yılında başlayıp, Bandırma-İstanbul arasındaki ulaşımı iki saate indiren feribot seferleriyle de ulaşım sağlanabilmektedir.

2.1.2. İklim

Bandırma, hem Akdeniz hem de Karadeniz iklimlerinin etki alanı içindedir. Kışın ılık, yazın ise çok sıcak ve kurak iklim (Akdeniz iklimi) görülmektedir. Ayrıca Balkanlardan gelen karasal iklimin geçiş alanı üzerinde yer alması nedeniyle, ilçede çeşitli iklim özellikleri gözlenir. 52 yıllık değerlere göre Bandırma'da; en düşük sıcaklık -14,6 °C (15 Ocak 1954), en yüksek sıcaklık ise 42,4 °C (9 Temmuz 2000) olarak kaydedilmiştir. Yıllık ortalama sıcaklık 14 °C dir. Ana rüzgâr yönü Kuzey-Kuzeydoğu'dur. Ortalama rüzgâr hızı 15 km/saat'dir. İlçede yıllık ortalama yağış miktarı 703,3 kg/m dir. Yıllık nispi nem ortalaması ise %73'tür.**

*Bandırma Belediyesi Resmi İnternet Sitesi / 13.06.2019

**2017 Yılındaki Olumsuz Hava Koşullarının (Rüzgâr) Bandırma Limanı ve Gemi Trafikine Etkisi, Arş. Gör. Can TAŞ, Arş. Gör. Mehmet Ali BAHÇE, Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu, Tam Metin Bildiriler Kitabı III, sayfa 58-68.

2.2. Nüfus Hareketleri

Bandırma ilçesi toplamda 54 mahalleden oluşmaktadır. Bandırma ilçesinde 2020 yılı itibari ile nüfusun yaş gruplarına göre incelenmesinde 12983 kişi ile en kalabalık yaş grubunun 35-39 yaş aralığı görülmektedir. Dünya Sağlık Örgütü'nün kronolojik sınıflamasına göre; 0-18 yaş arası ergen, 18-65 yaş arası genç, 65-74 yaş arası genç-yaşlı, 74-84 yaş arası yaşlı, 85 yaş ve üzeri çok yaşlı kabul edilmektedir. Bu sınıflama temel alındığında, ilçe genelinde genç nüfusun toplam 99679 kişi ili ilçe nüfusunun % 64,43'sını oluşturduğu tespit edilmiştir.

	2019			2020		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
0-4	4.651	4.459	9.110	4.597	4.289	8.886
5-10	4.737	4.515	9.252	4.888	4.708	9.596
11-14	4.745	4.400	9.145	4.743	4.390	9.133
15-19	4.760	4.595	9.355	4.689	4.411	9.100
20-24	5.862	5.451	11.313	6.036	5.770	11.806
25-29	6.051	5.192	11.243	6.123	5.171	11.294
30-34	6.648	5.733	12.381	6.636	5.700	12.336
35-39	6.832	6.276	13.108	6.771	6.212	12.983
40-44	6.460	5.857	12.317	6.728	6.098	12.826
45-49	5.865	5.542	11.407	5.862	5.679	11.541
50-54	5.252	5.274	10.526	5.293	5.207	10.500
55-59	4.917	5.140	10.057	5.057	5.206	10.263
60-64	4.260	4.399	8.659	4.281	4.531	8.812
65-69	3.100	3.593	6.693	3.347	3.770	7.117
70-74	2.297	2.831	5.128	2.365	2.992	5.357
75-79	1.446	1.973	3.419	1.513	2.085	3.598
80-84	850	1.272	2.122	868	1.324	2.192
85-89	406	753	1.159	375	717	1.092
90+	119	277	396	135	290	425
TOPLAM	79.258	77.532	156.790	80.307	78.550	158.857

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 10. Bandırma Nüfusunun Yaş Gruplarına Göre Sınıflandırılması

Sıra	Mahalle	18 Yaş Üzeri	18 Yaş Altı	TOPLAM NÜFUS
1	17 Eylül	12582	3101	15683
2	İhsaniye	11868	3270	15138
3	Paşabayır	11621	2798	14419
4	100. Yıl	10007	3971	13978
5	Sunullah	10426	2786	13212
6	Paşakonak	7574	2694	10268
7	Paşakent	6915	2650	9565
8	Hacı Yusuf	7728	1589	9317
9	600 Evler	5725	1663	7388
10	Çınarlı	5252	1602	6854
11	Levent	3749	945	4694
12	Ömerli	4511	99	4610
13	Edincik	3644	674	4318
14	Kayacık	3189	1007	4196
15	Bentbaşı	2280	474	2754
16	Yenice	2136	501	2637
17	Ayyıldız	1692	578	2270
18	Paşamescit	1742	385	2127
19	Günaydın	1643	241	1884
20	Dere	1169	200	1369
21	Haydar Çavuş	1070	214	1284
22	Aksakal	772	149	921
23	Yenice	571	153	724
24	Doğruca	588	91	679
25	Yeyniyenice	525	103	628
26	Doğa	505	109	614
27	Kuşcenneti	450	60	510
28	Erikli	392	105	497
29	Bereketli	436	60	496
30	Dedeoba	360	55	415
31	Misakça	385	13	398
32	Akçapınar	337	58	395
33	Yeşilçomlu	350	23	373
34	Çalışkanlar	233	121	354
35	Ergili	307	31	338
36	Küleflı	313	24	337
37	Doğanpınar	242	36	278
38	Çakılköy	247	28	275
39	Yenisığircı	212	22	234
40	Gölyaka	209	21	230
41	Orhaniye	208	20	228
42	Bezirci	196	23	219
43	Emre	182	30	212
44	Çepni	182	28	210
45	Çarıkköy	135	30	165
46	Şirinçavuş	165		165
47	Yeniziraatli	145	11	156
48	Eskiziraatli	139	15	154
49	Kirazlı	112	26	138
50	Hıdırköy	103	32	135
51	Mahbubeler	108	21	129
52	Dutlman	96	22	118
53	Beyköy	96	14	110
54	Çinge	44		44

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 11. Bandırma'ya Bağlı Mahallelerin Nüfus Sıralaması

2.3. Eğitim

Eğitim, ülkelerin ekonomik, sosyal ve siyasal gelişmişlik düzeylerini belirleyen en önemli faktörlerden biridir. Eğitim, bireylere sağladığı özel yararlar yanında, toplumsal açıdan yaratmış olduğu etkiler sebebiyle de ülkelerin ekonomik kalkınmalarında önemli rol oynamaktadır. Bireylerin eğitim seviyeleri yükseldikçe nitelikli işgücü darboğazı aşılmakta, bilimsel ve teknolojik yenilikler hız kazanmaktadır. Emegın verimliliğinin artmasının sonucunda ulusal gelir düzeyi hızla artmakta, yaratılan gelir daha adil paylaşılır hale gelmektedir. Eğitim düzeyi artan toplumlarda yönetim daha demokratik bir nitelik kazandığı, ekonomik ve siyasal istikrarı sağlamak kolaylaştığı ve suç işleme oranları düştüğü için, eğitime yapılan yatırımların geri dönüş hızı fiziksel sermaye yatırımlarınınkinden daha yüksek olmaktadır. Eğitime yapılan harcamalar uzun dönemde bir yatırım harcaması olarak yarattığı artan getiri nedeniyle ekonomik kalkınmayı hızlandırmaktadır.*

2.4.1. Okul ve Kurum Bilgileri

Bandırma İlçe Mili Eğitim Müdürlüğü verilerine göre; Bandırma’da 2020 yılında 59 adedi resmi, 33 adedi özel olmak üzere toplam 92 adet okul ve kurum faaliyet göstermiştir.

Kurum Türü	Devlet	Özel
Anaokulları	3	11
İlkokul	19	3
Ortaokul	17	6
İmam Hatip Ortaokulu	2	
Lise	13	10
RAM	1	
Özel Eğitim Merkezi	1	3
Mesleki Eğitim Merkezi	1	
Halk Eğitimi Merkezi	1	
Bilim Sanat Merkezi	1	

Kaynak: Bandırma İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Verileri

Tablo 12. 2020 Yılı Bandırma İlçesinde Bulunan Resmi ve Özel Eğitim – Öğretim Kurumları

*İktisadi Kalkınmada Eğitimin Rolü, Nazım Öztürk, Sosyoekonomi Dergisi, 2005 -1, sayfa 27 -44.

2020 yılı Bandırma ilçesi resmi eğitim kurumları istatistiklerine göre; eğitim gören öğrenci sayısının 21325 (ilçe nüfusunun %13,42'si), derslik sayısının 1292 adet olduğu görülmektedir. En yoğun öğrenci sayısı 7097 adet ile ilkokullar ve 6196 adet kişi ile ortaokullardadır.

Okul Türü	Okul Sayısı	Öğrenci Sayısı	Derslik Sayısı
Anaokulları	3	358	17
Anaokulları (Okullarda)	23	782	59 (şube sayısı)
İlkokul	19	7097	636
Ortaokul	19	6196	355
Fen Lisesi	1	425	16
Anadolu Lisesi	4	2762	81
Meslek Lisesi	6	2656	134
İmam Hatip Lisesi	2	705	41
Mesleki Eğitim Merkezi	1	290	6
Özel Eğitim Meslek Okulu	1	54	6
TOPLAM	79	21325	1292

Kaynak: Bandırma İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Verileri

Tablo 13. 2020 Yılı Bandırma İlçesinde Resmi Eğitim Kurumları İstatistikleri

2020 yılı Bandırma ilçesi özel eğitim kurumları istatistiklerine göre; eğitim gören öğrenci sayısının 3646, şube ve derslik sayısının 218 adet olduğu görülmektedir.

Okul Türü	Okul Sayısı	Öğrenci Sayısı	Derslik Sayısı
Anaokulları	11	422	39 (şube sayısı)
Anaokulları (Okullarda)	2	54	5 (şube sayısı)
İlkokul	3	546	30 (şube sayısı)
Ortaokul	6	794	48 (şube sayısı)
Anadolu Lisesi	10	1167	96
Rehabilitasyon Merkezi	3	630	
Özel Yurtlar	2	33	
Özel Eğitim Kursu	8	Kursiyer sayıları aylık veya dönem bazlı değişmektedir.	
Muhtelif Kurslar	20	Kursiyer sayıları aylık veya dönem bazlı değişmektedir.	
TOPLAM	65	3646	218

Kaynak: Bandırma İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Verileri

Tablo 14. 2020 Yılı Bandırma İlçesinde Özel Öğretim Kurumları İstatistikleri

Bandırma’da Kütüphane hizmetleri, Cumhuriyetin ilk kurulduğu yıllarda Halk evi olarak vermeye başlanmıştır. Halkevlerinin kapanarak Bandırma Belediyesi’ne devrinden sonra, 1961 yılında dönemin Milli Eğitim Müdürlüğü’ne devredilerek kütüphane resmen kurulmuştur. Kütüphane aralarında, eski Ticaret Odası hizmet binası, Belediye Eski Hal Binası, Tarihi Gar Binası, Eski Kültür Merkezi ve Kütüphane Eski Belediye Hal Binasının bulunduğu çeşitli binalarda hizmet verdikten sonra, Eski Tekel Binasının satın alınıp restorasyonu nun tamamlanması ile ilgili binada hizmet vermektedir. 2020 yılı itibari ile 9394 üyesi bulunan Bandırma Kütüphanesi, 28663 adet kitaba ev sahipliği yapmaktadır.*

	Kadın	Erkek	TOPLAM
Üye Sayısı	5782	3612	9394
Sürelî Yayınlar, İnternet Salonu ve Kitaplardan Yararlanan Kişi Sayısı	6634	3892	10526
Ödünç Verilen Materyal	1674	2067	3741
Kitap Sayısı			28663

Kaynak: Bandırma İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Verileri

Tablo 15. 2020 Yılı İtibari ile Bandırma İlçe Halk Kütüphanesi İstatistikleri

2.4.2. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi’nin tarihi, 3 Temmuz 1993 tarih ve 3897 sayılı yasayla Balıkesir Üniversitesi bünyesinde kurulan ve 18 Ekim 1993 tarihinde İktisat ve İşletme bölümleriyle eğitim öğretime başlayan Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi’ne dayanmaktadır. Aynı yıl içerisinde Bandırma Meslek Yüksekokulu eğitim öğretime başlamış ve ilerleyen yıllarda da Gönen Meslek Yüksekokulu, Manyas Meslek Yüksekokulu, Erdek Meslek Yüksekokulu ve Bandırma Sağlık Meslek Yüksekokulu ve Denizcilik Fakültesi de yine Balıkesir Üniversitesi bünyesinde eğitim öğretim vermeye başlamıştır.

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, 23 Nisan 2015 tarih ve 29335 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6640 sayılı “Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile kurulmuştur. Balıkesir Üniversitesi’ne bağlı olarak eğitim öğretim faaliyetlerini sürdüren; Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bandırma Sağlık Yüksekokulu, Bandırma Meslek Yüksekokulu, Gönen Meslek Yüksekokulu, Manyas Meslek Yüksekokulu, Erdek Meslek Yüksekokulu ve Gönen Jeotermal Enstitüsü’nün devri ile Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi “Geleceğe Açılan Köprü” sloganıyla eğitim öğretim hayatına başlamıştır.

*Bandırma İlçe Halk Kütüphanesi İnternet Sitesi / 17.07.2019

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, 6 adet yerleşkede; 9 Fakülte, 9 Meslek Yüksekokulu, 4 Enstitü, 1 Yüksekokul ve 19 Uygulama ve Araştırma Merkezi ile hizmet vermektedir. Bunlardan; Rektörlük ile Rektörlüğe bağlı idari birimler ve üniversitenin çeşitli Fakülteleri, Yüksekokulu ve Meslek Yüksekokulu Bandırma’da yer almaktadır. Diğer yerleşkeler ise Erdek, Manyas ve Gönen ilçelerinde bulunmaktadır.

Yerleşke	Fakülteler	Meslek Yüksekokulları	Yüksekokullar	Enstitüler	Rektörlüğe Bağlı Bilimler
Merkez Yerleşke	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	Yabancı Diller Yüksek Okulu	Sosyal Bilimler	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü
	Denizcilik Fakültesi	Adalet Meslek Yüksekokulları		Fen Bilimleri	Türk Dili Bölümü
	Ömer Seyfedin Uygulamalı Bilimler Fakültesi	Denizcilik Meslek Yüksekokulları		Sağlık Bilimler	
	Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi				
	Mimarlık ve Tasarım Fakültesi				
	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi				
	Spor Bilimleri Fakültesi				
	Tıp Fakültesi				
Bandırma	Sağlık Bilimleri Fakültesi	Bandırma Meslek Yüksekokulları			
Manyas		Manyas Meslek Yüksekokulları			
Gönen		Gönen Meslek Yüksekokulları		Gönen Jeotermal Enstitüsü	
		Bandırma OSB Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulları			
Erdek		Erdek Meslek Yüksekokulları			
Susurluk		Susurluk Meslek Yüksekokulları			

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 16. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Akademik Birimlerinin Yerleşkelere Göre Dağılımı

Uygulama ve Araştırma Merkezleri	Kısaltma
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-FTR
Bor Teknolojileri Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-BORTAM
Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-ESAM
Akıllı Ulaşım Sistemleri Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-BAUSMER
Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-KAGEM
Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-SEM
Bilim ve Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-BİTEM
Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-UZEM
Türkçe ve Yabancı Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-TÖMER
Çocuk Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-ÇOCUK ÜNİVERSİTESİ
Akdeniz Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-APAM
Bilgisayar Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-BUAM
Dış Ticaret ve Lojistik Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-DTLM
Kadın, Aile ve Toplu Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-KAT
E-Spor ve Ekonomisi Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-E-SPOR
Tarih, Kültür ve Sanat Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-TAKSAM
Sağlıklı Beslenme ve Yaşam Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-SABESYA
Göç ve Yoksulluk Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-GÖÇ
Sosyal Politikalar Uygulama ve Araştırma Merkezi	BANÜ-SPAR

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi

Tablo 17. Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi Bünyesindeki Uygulama ve Araştırma Merkezleri

2.4.2.1. Fakülteler

Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi'ne bağlı İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Denizcilik Fakültesi, Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Tıp Bilimleri Fakültesi olmak üzere 7 fakülte en büyük yerleşke olan Merkez Yerleşkesinde, Sağlık Bilimleri Fakültesi ise Bandırma Merkezinde bulunan Eski Askerlik Şubesi binasında yer almaktadır.

BİRİM ADI	1. ÖĞRETİM			2. ÖĞRETİM			ERKEK TOPLAM	KADIN TOPLAM	TOPLAM
Fakülteler	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM			
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	1565	1311	2876	784	521	1305	2349	1832	4181
Denizcilik Fakültesi	323	92	415	239	68	307	562	160	722
Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi	500	302	802	399	198	597	899	500	1399
Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi	416	137	553	28	6	34	444	143	587
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	246	267	513	107	140	247	353	407	760
Sağlık Bilimleri Fakültesi	317	938	1255	26	55	81	343	993	1336
Tıp Fakültesi	17	24	41	0	0	0	17	24	41
TOPLAM	3384	3071	6455	1583	988	2571	4967	4059	9026

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 18. Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi'ne Bağlı Fakültelerde Eğitim Gören Öğrenci Sayıları

2.4.2.1.1. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 11 Temmuz 1992 tarih ve 21281 sayılı Resmî Gazete de yayımlanan 3.7.1992 tarih ve 3837 sayılı kanun ile kurulan Balıkesir Üniversitesine bağlı Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi adıyla eğitim öğretim hayatına başlamıştır.

Fakülte, 1993-1994 eğitim öğretim yılına, ilk öğrencileri ile birlikte Bandırma merkezinde bulunan İl Özel İdaresine bağlı tarihi binada başlamıştır. 2000 yılından itibaren Zirai Donatım kurumunun kapatılmasından dolayı Bandırma merkezindeki Ziraat Bahçesi altında bulunan idare binası ve depolardan 2 tanesi Balıkesir Üniversitesi tarafından onarılarak ve restore edilerek burada da eğitim yapılmaya başlanmıştır. Bu binaların faaliyete geçmesi ile Bandırma girişinde bulunan Bansiad'a ait olan sınıflar Bandırma Meslek Yüksekokuluna bırakılmıştır. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi inşaatı ihale edilerek 20.11.1996 tarihinde inşaat temeli atılmıştır. Temeli atılan inşaat 2008 yılı Temmuz ayında tamamlanmış, akabinde 2008 Ekim ayında Fakülte taşınarak 2008-2009 Eğitim Öğretim yılında eğitime başlamıştır.

	2020 Yeni Kayıt			2020 Okuyan Öğrenci			2020 Mezun Öğrenci		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
Ekonometri	0	0	0	77	84	161	17	37	54
Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri	25	36	61	93	104	197	0	0	0
Maliye	61	63	124	291	246	537	35	68	103
Maliye (ikinci Öğretim)	0	0	0	135	103	238	36	44	80
Uluslararası İlişkiler	50	45	95	206	183	389	24	26	50
Uluslararası İlişkiler (ikinci Öğretim)	25	20	45	143	108	251	26	17	43
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	59	49	108	280	232	512	37	50	87
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi (ikinci Öğretim)	39	19	58	206	112	318	37	40	77
İktisat	53	43	96	283	224	507	38	56	94
İktisat (ikinci Öğretim)	0	0	0	156	100	256	51	53	104
İşletme	59	46	105	335	238	573	52	63	115
İşletme (ikinci Öğretim)	0	0	0	144	98	242	49	57	106
TOPLAM	371	321	692	2349	1832	4181	402	511	913

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 19. İktisadi İdari Bilimler Fakültesi 2020 yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi; İktisat, İşletme, Maliye, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler, Ekonometri ve Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri olmak üzere yedi bölümden oluşmakta, bu bölümlerden İktisat, İşletme, Maliye, Uluslararası İlişkiler bölümlerinde normal öğretim ve ikinci öğretim yapılırken Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi ile Ekonometri bölümünde normal öğretim yapılmaktadır.

2.4.2.1.2. Denizcilik Fakültesi

Denizcilik Fakültesi, 2015 yılında Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'nin kurulmasıyla birlikte bugünkü kurumsal kimliğine kavuşmuştur. Denizcilik Fakültesi, Güney Marmara bölgesinde bulunan üniversitelerin denizcilikle ilgili bölümleri henüz faal olmadığından, fakülte bu bölgedeki denizcilik eğitimi açığını ve sektörün ihtiyaçlarını karşılaması beklenmektedir. Bandırma ve çevresi ile ülkenin denizcilik alanında ihtiyaç duyacağı sektörel işgücü yetiştirmek amacıyla kurulan Denizcilik Fakültesi, eğitiminde kalite ve verimliliği bir arada tutmayı amaçlamaktadır. Denizcilik Fakültesi, Deniz Ulaştırma İşletme Mühendisliği, Gemi Makinaları İşletme Mühendisliği, Gemi İnşaatı ve Gemi Makinaları Mühendisliği ve Denizcilik İşletmeleri Yönetimi Bölümlerinden oluşmaktadır.*

* Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, Denizcilik Fakültesi, 2017 Yılı Stratejik Planı.

2.4.2.1.3. Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi

Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi, 9 Aralık 2015 tarihli YÖK Yürütme Kurulu toplantısında alınan karar ile kurulan Uluslararası Ticaret ve Lojistik bölümü, Gayrimenkul ve Varlık Değerleme, Bankacılık ve Finans, Yönetim Bilişim Sistemleri, Turizm İşletmeciliği, Halkla İlişkiler ve Reklamcılık, Medya ve İletişim Sistemleri Bölümü, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü ile 23 Aralık 2015 tarihli YÖK Yürütme Kurulu toplantısında alınan karar ile kurulan Ulaştırma ve Lojistik gibi bölümlerle birlikte eğitim hayatına başlamıştır. 26 Eylül 2016 tarihinden itibaren Merkez Yerleşke içerisinde beri eğitim-öğretim vermektedir.

	2020 Yeni Kayıt			2020 Okuyan Öğrenci			2020 Mezun Öğrenci		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
Uluslararası Ticaret ve Lojistik	75	34	109	227	123	350	13	16	29
Uluslararası Ticaret ve Lojistik (İÖ)	44	18	62	199	84	283	25	14	39
Yeni Medya ve İletişim	57	47	100	120	98	218	0	0	0
Yeni Medya ve İletişim (İÖ)	33	38	71	91	72	163	0	0	0
Yönetim Bilişim Sistemleri	66	31	97	103	40	143	0	0	0
Yönetim Bilişim Sistemleri (İÖ)	39	19	58	159	83	242	0	0	0
TOPLAM	314	187	497	899	500	1399	38	30	68

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 20. Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi 2020 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları

2.4.2.1.4. Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi

Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi, 03 Temmuz 2017 tarihi itibarıyla 13 Mart 2017 tarihinde Bakanlar Kurulu'nun 2017/10332 Sayılı Kararnamesi ile kurulmuştur.

2.4.2.1.5. İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, 13 Mart 2017 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı'nın 3 Temmuz 2017 tarihinde 30113 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmasıyla kurulmuştur. fakültemiz bünyesinde yer alan Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü ile Tarih Bölümü 2018-2019 öğretim yılı itibarıyla öğrenci olarak birinci ve ikinci öğretimde eğitime başlamıştır. Fakültemizin diğer bölümleri olan Coğrafya, Mütercim Tercümanlık, Psikoloji, Sanat Tarihi ve Sosyoloji bölümlerinde ise zamanla eğitim-öğretime başlanması planlanmaktadır.**

* Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, Ömer Seyfettin Uygulamalı Bilimler Fakültesi, 2016 Yılı İdare Faaliyet Raporu

** Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi İnternet Sitesi / 29.07.2019

2.4.2.1.6. Sağlık Bilimleri Fakültesi

Sağlık Bilimleri Fakültesi, hâlihazırda eski askerlik şubesi olarak da bilinen tarihi binada faaliyetini sürdürmektedir. Bu tarihi binanın yapımına 1901’de başlanmış olup 1902-1925 yılları arasında Redif Kışlası Karargâhı, sonraki yıllarda ise, Askeri Hastane, Konak Komutanlığı, Bandırma Askerlik Şubesi ve Bandırma Anadolu Sağlık Meslek Lisesi binası olarak kullanılmıştır. 10.10.1996 tarih ve 96/8655 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Balıkesir Üniversitesi Bandırma Sağlık Yüksekokulu olarak kurulmuştur. 23 Nisan 2015 tarih ve 29335 sayılı Resmi Gazete ’de yayınlanan 6640 sayılı Kanun ile Balıkesir Üniversitesine bağlı bulunan Bandırma Sağlık Yüksekokulu, fakülteye dönüştürülmüş adı ve bağlantısı değiştirilerek Sağlık Bilimleri Fakültesi olmuştur.*

	2020 Yeni Kayıt			2020 Okuyan Öğrenci			2020 Mezin Öğrenci		
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM
Hemşirelik	41	87	128	112	304	418	0	0	0
Sağlık Yönetimi Bölümü	27	66	93	69	177	246	0	0	0
Sağlık Yönetimi (İÖ)	12	31	43	25	56	81	0	0	0
Beslenme ve Diyetetik Bölümü	9	88	97	23	223	246	16	50	66
Sosyal Hizmet	11	52	63	15	55	70	0	0	0
Fizyoterapi ve Rehabilitasyon	42	63	105	99	178	277	0	0	0
TOPLAM	142	387	529	343	993	1338	16	50	66

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 21. Sağlık Bilimler Fakültesi 2020 Yılı Bölüm ve Öğrenci Sayıları

2.4.2.1.7. Yabancı Diller Yüksek Okulu

Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi kurulmadan önce Bandırma’da olan birimler Balıkesir Üniversitesi’ne bağlı bulunmuş ve 1996-1997 Akademik yılı itibariyle Bandırma İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve Bandırma Meslek Yüksekokulu yabancı dil dersleri yeniden tasarlanmıştır. 1998-1999 yılından itibaren zorunlu hazırlık sınıfı eğitimi ve bazı derslerin yabancı dille verilmesi uygulaması hayata geçirilmiş ve bu durum 2014-2015 eğitim-öğretim yılı sonuna kadar sürdürülmüştür. Yüksekokul, 23 Nisan 2015 tarih ve 29335 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6640 sayılı kanun ile kurulan Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi’ne bağlı olarak aynı tarihte kurulmuştur.**

* Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Faaliyet raporu 2018

** Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksek Okulu / 29.07.2019

2.4.2.1.8. Meslek Yüksekokulları

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi bünyesinde toplam 8 adet Meslek Yüksekokulu faaliyet göstermekte olup; 4 adedi Bandırma ilçesinde, 1 adetleri ise Gönen, Manyas, Erdek ve Susurluk ilçelerinde bulunmaktadır. Öğrenci sayıları 2020 yılı verileri incelendiğinde, 3010 adedi erkek, 2597 adedi kadın olmak üzere toplam 5607 adet öğrenciye eğitim-öğretim hizmeti tespit edilmiştir.

BİRİM ADI	1. ÖĞRETİM			2. ÖĞRETİM			Erkek TOPLAM	Kadın TOPLAM	TOPLAM
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM			
Adalet Meslek Yüksekokulları	105	120	225	45	58	103	150	178	328
Bandırma Meslek Yüksekokulları	589	478	1067	398	224	622	988	703	1691
Denizcilik Meslek Yüksekokulları	187	16	203	111	10	121	298	26	324
Erdek Meslek Yüksekokulları	209	166	375	59	23	82	268	189	457
Gönen Meslek Yüksekokulları	470	260	730	84	43	127	554	303	857
Manyas Meslek Yüksekokulları	305	527	832	214	266	480	519	793	1312
Sağlık Meslek Yüksekokulları	60	161	221	7	34	41	67	195	262
Susurluk Meslek Yüksekokulları	166	209	375	0	1	1	166	210	376
TOPLAM	2091	1937	4028	918	659	1577	3010	2597	5607

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 22. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'ne Bağlı Meslek Yüksekokullarında Eğitim Gören Öğrenci Sayıları

2.4.2.1.9. Enstitüler

Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi bünyesinde Sosyal Bilimler, Fen Bilimleri ve Sağlık Bilimler ile Gönen Jeotermal Enstitüsü olmak üzere 4 adet enstitü bulunmaktadır. 2020 yılı verileri incelendiğinde, 640 erkek, 448 kadın olmak üzere toplam 1088 öğrenci eğitim-öğretim görmektedir. Gönen Jeotermal Enstitüsünde henüz öğrenci kabulü yapılmamıştır.

BİRİM ADI	1. ÖĞRETİM			2. ÖĞRETİM			Erkek TOPLAM	Kadın TOPLAM	TOPLAM
	Erkek	Kadın	TOPLAM	Erkek	Kadın	TOPLAM			
ENSTİTÜLER									
Fen Bilimleri Enstitüsü	134	25	159	0	0	0	134	25	159
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	20	51	71	0	0	0	20	51	71
Sosyal Bilimleri Enstitüsü	431	351	782	55	21	76	486	372	858
TOPLAM	585	427	1012	55	21	76	640	448	1088

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 23. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'ne Bağlı Enstitülerde Eğitim Gören Öğrenci Sayıları

2.4.2.2. Üniversite Personeli

2020 yılı eğitim öğretim dönemi itibarıyla Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'nde; 30 profesör, 46 doçent, 149 doktor öğretim üyesi, 106 araştırma görevlisi ve 105 adet öğretim görevlisi olmak üzere toplam 444 akademik personel görev yapmaktadır.

UNVAN	KADRO DURUMU	
	DOLU	BOŞ
PROFESÖR	30	125
DOÇENT	46	145
DOKTOR ÖĞRETİM ÜYESİ	149	202
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ	106	162
ÖĞRETİM GÖREVLİSİ	105	163
TOPLAM	444	797

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 24. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Akademik Personel Sayısı

2020 yılı eğitim öğretim dönemi itibarıyla Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'ndeki toplam personel istatistikleri incelendiğinde; 444 akademik, 148 idari ve 109 işçi olmak üzere toplam 701 çalışanın Üniversite bünyesinde istihdam edildiği belirlenmiştir. Toplam çalışan kadrosunda 88 adedi idari ve işçi sınıfında ve 353 adedi akademik birimlerde olmak üzere toplam 441 adetlik boş kadro bulunmaktadır.

UNVAN	KADRO DURUMU	
	DOLU	BOŞ
GENEL İDARE HİZMETLERİ	119	201
SAĞLIK HİZMETLERİ	1	17
TEKNİK HİZMETLER	16	45
EĞİTİM-ÖĞRETİM HİZMETLERİ	0	0
DİZ HİZMETLERİ	0	0
YARDIMCI HİZMETLER	11	40
4/B SÖZLEŞMELİ	0	10
İŞÇİ	109	30
AVUKAT HİZMETLERİ	1	2
TOPLAM	257	345

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 25. Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi Toplam Personel Sayısı

2020 yılı içerisinde Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi bünyesinde 61 farklı ülkeden olmak üzere toplam 1519 uluslararası öğrenci eğitim öğretim görmüştür. Üniversiteye en çok öğrencinin kabul edildiği ülkeler incelendiğinde; sırasıyla Somali, Azerbaycan, Gine, Endonezya ve Türkmenistan'nın ilk beş ülkeyi oluşturduğu belirlenmiştir. Toplam uluslararası öğrenci sayısının % 56'si ilk sıradaki beş ülkeden gelen öğrencilerden meydana gelmektedir.

SIRA	ÜLKE	ÖĞRENCİ SAYISI	SIRA	ÜLKE	ÖĞRENCİ SAYISI
1	SOMALİ	211	32	RUSYA	5
2	AZERBAYCAN	171	33	ÜRDÜN	5
3	GİNE	150	34	MALİ	4
4	ENDONEZYA	113	35	NİJER	4
5	TÜRKMENİSTAN	113	36	BURKİNA FASO	3
6	MISIR	106	37	IRAK	3
7	YEMEN	88	38	TACİKİSTAN	3
8	ÖZBEKİSTAN	78	39	ZİMBABVE	3
9	AFGANİSTAN	64	40	ARNAVUTLUK	2
10	SURİYE	48	41	FİLİPİNLER	2
11	İRAN	47	42	LİBERYA	2
12	FAS	41	43	NİJERYA	2
13	CAD	38	44	TANZANYA	2
14	MORİTANYA	33	45	TUNUS	2
15	GANA	23	46	UKRAYNA	2
16	CUBİTİ	14	47	A.B.D.	1
17	GAMBİA	13	48	BENİN	1
18	KAMERUN	13	49	BURUNDİ	1
19	KAZAKİSTAN	12	50	ERİTRE	1
20	FİLİSTİN	11	51	GÜRCİSTAN	1
21	PAKİSTAN	11	52	HİNDİSTAN	1
22	CEZAYİR	10	53	BİRLEŞİK KRALLIK	1
23	ORTA AFRIKA CUMHURİYETİ	10	54	KUVEYT	1
24	FİLDİŞİ SAHİLİ	8	55	LÜBNAN	1
25	BANGLADEŞ	7	56	POLONYA	1
26	ETİYOPYA	7	57	SİRBİSTAN	1
27	SİERRA LEONE	7	58	SUUDİ ARABİSTAN	1
28	BULGARİSTAN	6	59	VENEZUELLA	1
29	SENEGAL	6	60	YUNANİSTAN	1
30	TOGO	6	61	ZAMBİA	1
31	KIRGIZİSTAN	5	TOPLAM		1529

Kaynak: Bandırma 17 Eylül Üniversitesi Verileri

Tablo 26. 2020 Yılında Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi'nde Eğitim Gören Uluslararası Öğrenci Sayısı

2.5. Kùltür – Sanat

Bandırma, ticaret ve ekonomik hareketlilik, Türkiye'nin üniversiteye sahip sayılı ilçelerinden olması ve eğitim düzeyinin yüksekliği gibi nedenlerden dolayı sosyal ve kùltüröl olarak canlı bir şehirdir.

Bandırma Belediyesi tarafından 1987'den bu yana her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen, Uluslararası Bandırma Kuşçenneti Kùltür ve Turizm Festivali, kentin kùltürel yaşamında özel bir yere sahiptir. Festival; doğa korumacılığı temelinde Kuşçenneti'nin yaşadığı sorunlara dikkat çekmek, çözümleri gündeme getirmek, Kuşçenneti'nin ve Bandırma'nın çok daha geniş kitlelere tanıtımını sağlamak, halkımızın kùltür ve sosyal yaşamına canlılık katmak amacıyla gerçekleştirilmektedir. Kortej yürüyüşüyle başlayan festival, dans gösterileri, farklı festival yarışmaları, tiyatro ve çocuk tiyatroları, çeşitli konser ve sergiler gibi pek çok kùltürel ve sanatsal etkinliğe ev sahipliği yapmaktadır.

Bandırma'ya bağlı Yeşil Çomlu mahallesinin tanıtılması ve bölgede yetişen kavunların tanıtımı ve bölgede kavun borsası oluşturmak amacıyla düzenlenen Bandırma Belediyesi'nin katkılarıyla Yeşil Çomlu Kavun Festivali de düzenlenmektedir. Festival birçok farklı kentten gelen misafire ev sahipliği yapmakta ve tarıma ve çiftçiye dikkat çekmesi yönüyle de ilgi toplamaktadır.

Bandırma da üç adet kùltür ve sanat merkezi bulunmaktadır;

Barış Manço Kùltür Merkezi: 300 kişi kapasiteli çok amaçlı salonda gerek Belediye tarafından düzenlenen tiyatro, konser, söyleşi, panel, toplantı gibi programlar düzenlenmekte, gerekse resmi kurumlar, sivil toplum kuruluşları ve özel kuruluşların etkinlikleri gerçekleştirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca kùltür merkezinin bünyesinde bulunan 70 m² lik Melih Çınar Sergi Salonunda yıl boyunca çeşitli sergiler düzenlenmektedir.

Kùltür Ve Sanat Merkezi: Bandırma_sahilde bulunan Kùltür ve Sanat Merkezi bünyesinde, 211 m² büyüklüğünde bir galeri salonu ve 2 adet çalışma salonu bulundurmaktadır. Salonlardan çeşitli tiyatro ve halkoyunları ekipleri faydalanmakta ve Belediye Bantosu da bu binada hizmet vermektedir.

Santral Kùltür Merkezi: Eski Elektrik Fabrikası'nın restore edilmesi sonucu hizmet vermeye başlayan Santral Kùltür Merkezi, çeşitli tiyatro, konser, söyleşi, panel, toplantı gibi programlara ev sahipliği yapmaktadır.

Bandırma Belediyesi'nin yeni binasına taşınmasından sonra, eski hizmet binasının Bandırma'ya hizmet vermeye devam etmesi amacıyla bu tarihi mekân Harun Karacan Gençlik ve Spor Merkezi adı ile hizmete açılmıştır. Bu merkezde yıl boyunca çeşitli kurslar verilmekte ve bu kurslardan ortalama 1000 kişi faydalanabilmektedir. Bandırma'da 2011 yılında açılan Liman AVM bünyesinde de 6 adet sinema salonu hizmete girmiştir.*

* Bandırma Belediyesi, 2018 İdare Faaliyet Raporu

2.6. Turizm

Bandırma, her ne kadar bir sanayi ve ticaret şehri olsa da, turizm de şehir için hatırı sayılı bir yer tutmaktadır. Daskyleion Antik Kenti, Plakia Antik Kenti, Ulu Camii, Haydar Çavuş Camii, Bandırma Arkeoloji Müzesi ve Edincik Ulu Camii gibi lokasyonlar Bandırma ilçesini kültür turizmine elverişli hale getirmektedir. Eko-turizm kapsamında Manyas Kuş Cenneti Milli Parkı potansiyeli yüksek olan bir alan olmakla birlikte, 266 kuş türüne ev sahipliği yaparak kuş gözlemciliği turizmine de elverişli bir destinasyon merkezidir. Doğa turimi kapsamında Erdek-Kapıdağ Yarımadası'nda dağcılık ve doğa sporları yapılabilmekte, Kapıdağ'ın Bandırma'ya bakan sahillerinde doğal ve geniş kumsallar ile yaz turimine de olanak sağlamaktadır.

Sıra No	Tesis Adı	Sınıfı ve Türü	Adresi	Oda	Yatak
1	Grand Asya Hotel	5 Yıldızlı Otel	17 Eylül Mh. Atatürk Cd. No:86 BANDIRMA / BALIKESİR	136	272
2	Otel Eken Prestige	4 Yıldızlı Otel	Mehmet Akif Ersoy Cd. No:7 BANDIRMA / BALIKESİR	93	192
3	Eken Otel	3 Yıldızlı Otel	Paşabayır Mh. Soğuksu Cd. BANDIRMA / BALIKESİR	78	150
4	Tüm Hotel	3 Yıldızlı Otel	Haydar Çavuş Mh. Saatçiler Sk. No: 16/A BANDIRMA / BALIKESİR	35	64
5	Villa Marina Otel	3 Yıldızlı Otel	Paşabayır Mh. Mehmet Akif Ersoy Cd. No:27 BANDIRMA / BALIKESİR	35	60
6	Odaman Otel	3 Yıldızlı Otel	Haydarçavuş Mahallesi 40 Merdiven Sokak No:5 BANDARMA/BALIKESİR	52	98
7	Grand Serenay Otel	3 Yıldızlı Otel	Haydarçavuş Mahallesi Kırk Merdiven Sokak No:21 BANDARMA/BALIKESİR	24	48
8	Hotel Perama	3 Yıldızlı Otel	Paşabayır Mah. Ordu Cad. No.24/1 BANDIRMA/BALIKESİR	55	110
9	Tüm Otel Palas	3 Yıldızlı Otel	Haydarçavuş Mah. Kırkmerdiven Sokak No.10/1 BANDIRMA/BALIKESİR	24	38
10	Otel Sarenis City	2 Yıldızlı Otel	17 Eylül Mh. Atatürk Cd. No.253 BANDIRMA / BALIKESİR	35	70
11	Golden Elit Otel	1 Yıldızlı Otel	Haydar Çavuş Mh. Cumhuriyet Meydanı No: 3 BANDIRMA / BALIKESİR	13	26
12	Bandırma Palas Otel	Özel Konaklama Tesis	Haydar Çavuş Mh. Cumhuriyet Cad. No: 10 BANDIRMA / BALIKESİR	29	62
13	Otel Panderma Port	Özel Konaklama Tesis	Paşabayır Mah. Mehmet Akif Ersoy Cad. No: 13 BANDIRMA / BALIKESİR	23	42
			TOPLAM	632	1232

Kaynak: Balıkesir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Tablo 27. Bandırma'da Bulunan İşletme Belgeli Konaklama Tesisleri

Sıra No	Grubu	Acente Adı	Merkez ve Şube	Adresi
1	A	El Destino Turizm Seyahat Acentası	Merkez	Haydar Çavuş Mah. Haydar Çavuş Sok. No:2 BANDIRMA / BALIKESİR
2	A	Hacet Turizm Seyahat Acentası	Merkez	Günaydın Mah. İtfaiye Cad. No:6/2 BANDIRMA / BALIKESİR
3	A	Yılcan Turizm Seyahat Acentası	Merkez	Haydarçavuş Mah. Sunullah Cad. No.13/A BANDIRMA / BALIKESİR
4	A	Katib Turizm Seyahat Acentası	Merkez	Günaydın Mahallesi Hal Caddesi No.17/1 BANDIRMA/BALIKESİR
5	A	Gülsuyu Turizm Seyahat Acentası	Şube	Haydar Çavuş Mah. Kaşif Acar Cad. No:34/20 BANDIRMA / BALIKESİR
6	A	Emin Can Turizm Seyahat Acentesi	Şube	17 Eylül Mah. Şehit Özkul Sokak No:5/B BANDIRMA / BALIKESİR
7	A	Karesi Turizm Sey. Ac.	Şube	Hacıyusuf Mah. İnönü Cad. No:89 BANDIRMA / BALIKESİR
8	A	Ensar Turizm Sey. Acentası	Şube	Haydar Çavuş Mah. İnönü Cad. No:41/2 BANDIRMA / BALIKESİR

Kaynak: Balıkesir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Tablo 28. Bandırma’da Bulunan İşletme Belgeli Acentalar

2.7. Sağlık

Bandırma’da sağlık hizmetleri kapsamında hastane kurulmasına 1925 yılında Belediye Başkanı Merhum Kâşif Acar’ın girişimleri ile başlanmıştır. Pertevniyal Vakfı, Başbakanlık Muamelat Müdürlüğü’nden yapılan para yardımı ve Bandırma Belediyesi’nin katkıları ile 1932 yılında tamamlanmıştır. 1931 yılında Bandırma Belediye arşivinden elde edilen belgeye göre; hastane inşaatı çalışmalarını izlemek üzere Pertevniyal Vakfı yetkilerinin inceleme ziyaretine geldikleri ve hastanenin adının yardım tahsisi sonucunda Pertevniyal Bandırma Hastanesi olarak tanımlandığı anlaşılmaktadır. Hastane kayıtlarına göre; hastane 1936-1956 yılları arasında 20 yıl süresinde Bandırma Belediyesi bünyesinde hizmet vermiş, sonraki yıllarda yapılan ek binalarla giderek büyümüştür. 2009 yılında Kapıdağ Devlet Hastanesi adıyla faaliyetine devam eden Eski SSK Hastanesi ile birleştirilmiş ve Bandırma Devlet Hastanesi adını almıştır. Bandırma Devlet Hastanesinin yeni binasında 4 Ekim 2010 tarihinde faaliyete geçerek hasta kabulüne başlayan hastanenin, resmi açılışı 23 Ekim 2010 tarihinde gerçekleştirilmiştir.*

Kaynak: Bandırma Elektrik Santrali Restorasyon Projesi, Zeynep GÜNEY, Yüksek Lisans Tezi, İTÜ, 2012.

Resim 2. Bandırma Eski Devlet (Pertevniyal) Hastanesi’nin 1928 Tarihli Fotoğrafı**

Bandırma ilçesinde 1’i devlet ve 1’i özel hastane olmak üzere 2 adet Hastane, 1 adet Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi, 1 adet İlçe Sağlık Müdürlüğü, 18 adet Aile Sağlık Merkezi, 1 adet Tıp Merkezi ve 1 adet Ağız ve Diş Sağlığı Polikliniği bulunmaktadır. İlçenin en büyük hastanesi olan Bandırma Devlet Hastanesi’nin toplam yatak kapasitesi 410 olup toplam çalışan personel sayısı 428 kişidir. Personel dağılımı incelendiğinde, 79 adet uzman doktor, 16 doktor, 264 hemşire ve 69 ebe istihdam edildiği görülmektedir.

Bandırma bulunan tek özel hastanenin ise yatak kapasitesi 75 adet olmakla birlikte, toplam istihdam edilen personel sayısı 83’dır. 32 uzman doktor, 5 doktor, 35 hemşire ve 11 adet ebe özel hastanenin personellerini oluşturmaktadır.

* Bandırma’da Kaderine Terkedilmiş Tarihi Bir Değer: Pertevniyal Bandırma Hastanesi, Öğr. Gör. Fehim GÖZE, Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ABA, Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu, Tam Metin Bildiriler Kitabı I, sayfa 226 - 239.

** Bandırma Elektrik Santrali Restorasyon Projesi, Zeynep GÜNEY, Yüksek Lisans Tezi, İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ, 2012.

	Sayı	Uzman Doktor	Doktor	Diş Doktoru	Hemşire	Ebe	ATT/Sürücü	Yatak Sayısı
Devlet Hastanesi	1	79	16		264	69		410
Özel Hastane	1	32	5		35	11		75
Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi	1			26	1			
İlçe Sağlık Müdürlüğü	1	3	7	1	7	15		
Aile Sağlık Merkezi	18	4	45		23	24	1	
Tıp Merkezi	1	6			1			
Ağız ve Diş Sağlığı Polikliniği	5			19	3			
TOPLAM	28	124	73	46	334	119	1	485

Kaynak: Bandırma İlçe Sağlık Müdürlüğü Verileri

Tablo 29. Bandırma’da Sağlık Kurumlarında İstihdam Edilen Çalışan Sayısı

2.8. Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)

Sosyal güvenlik; bir dizi kamu önlemi ile hastalık, doğum, iş kazası, işsizlik, iş göremezlik, yaşlılık, ölüm gibi nedenlerle ortaya çıkabilecek ekonomik ve sosyal rahatsızlıklara karşı, toplumun kendini korumasıdır. Değişen sosyal güvenlik ihtiyaç ve risklerine karşı toplumu güvence altına alarak güvenilir, kaliteli ve yenilikçi bir anlayışla sürdürülebilir sosyal güvenlik hizmeti sunmayı misyonu haline getiren Sosyal Güvenlik Kurumu; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na ilgili kuruluştur. Kurumun temel amacı; sosyal sigortacılık ilkelerine dayalı etkin, adil, kolay erişilebilir, aktüeryal ve malî açıdan sürdürülebilir, çağdaş standartlarda sosyal güvenlik sistemini yürütmektir.

DÖNEM YIL / AY	Faal İşyeri Sayısı		Kadın Çalışan Sayısı		Erkek Çalışan Sayısı		Toplam Çalışan Sayısı	
	Resmi	Özel	Resmi	Özel	Resmi	Özel	Resmi	Özel
2020/1	129	4277	1480	8602	3493	18338	5102	31217
2020/2	130	4330	1731	8540	3615	18480	5476	31350
2020/3	130	4345	1723	8611	3579	18603	5432	31559
2020/4	128	4263	1444	8262	3493	17987	5065	30512
2020/5	125	4252	1432	8269	3424	18345	4981	30866
2020/6	123	4328	1402	9330	3233	19626	4758	33284
2020/7	115	4354	1149	11610	3692	21201	4956	37165
2020/8	114	4394	1045	11381	3252	21464	4411	37239
2020/9	112	4412	1593	9961	3684	20721	5389	35094
2020/10	135	4439	2080	9556	4343	20032	6558	34027
2020/11	125	4454	1916	8863	4209	19812	6250	33129
2020/12	126	4476	1915	8543	4213	19795	6254	32814

Kaynak: Bandırma Sosyal Güvenlik Merkezi Verileri

Tablo 30. Bandırma Sosyal Güvenlik Kurumu İstatistikleri

Bandırma Sosyal Güvenlik Merkezi'nin 2020 yılı verileri aylık olarak incelendiğinde, en fazla faal resmi işyeri sayısına Nisan ve Eylül aylarında (130 adet), en fazla özel işyeri sayısına ise Kasım ayında (4305 adet) ulaşılmıştır. Toplam çalışan sayıları göz önünde bulundurulduğunda, resmi kurumlarda 6350 çalışan ile en yüksek adede Mayıs ayında, özel kurumlarda ise 27163 çalışan ile Kasım ayında ulaşılmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu'nda kaydı bulunan çalışan sayısının (2019 yılı Aralık ayı istatistiği baz alınmıştır) toplam Bandırma nüfusuna oranına bakıldığında, ilçe nüfusunun % 17,3'ünün Sosyal Güvenlik Kurumu'na kayıtlı olduğu belirlenmiştir. Kayıtlı çalışanların ise, % 31,66'lık kısmını ise kadın çalışanlar teşkil etmektedir.

Yıl	Çalışan Sayısı	Firma Sayısı
2016	13.842	428
2017	14.883	461
2018	15.159	467
2019	15.630	475
2020	20.458	488

Kaynak: Bandırma Sosyal Güvenlik Merkezi Verileri

Tablo 31. Bandırma’da 10 ve Üstü İstihdam Sağlayan Firmalar

2.9. Türkiye İş Kurumu (İŞKUR)

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), 4 Ekim 2000 tarih ve 617 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile İş ve İşçi Bulma Kurumu kapatılarak kurulmuştur. 05 Temmuz 2003 tarih ve 25159 sayılı Resmi gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile Kurum kuruluş yasasına kavuşmuştur.

2020 yılı boyunca iş arayan kişi sayısı 12.648 kişi olukun, Türkiye İş Kurumu Müdürlüğü Bandırma Hizmet Merkezi tarafından işe yerleştirilen kişi sayısı 5.012 olmuştur. Bir başka ifade ile başvuranların % 39,6'lık bir kısmı işe yerleştirmişlerdir.

Yıllar	İş Arayan Sayısı	İşkur Üzerinden İşe Yerleşen Sayısı
2012	3454	5083
2013	6373	5154
2014	11685	5649
2015	14160	4921
2016	15427	4104
2017	16550	5147
2018	20766	6241
2019	22003	5092
2020	12648	5012

Kaynak: Bandırma Türkiye İş Kurumu Verileri

Tablo 32. 2020 Yılında İş Arayan Kişi ve İŞKUR Üzerinden İşe Yerleşen Kişi Sayısı

2020 yılı içerisinde işbaşı eğitim programı katılımcı sayısı 1.807, mesleki eğitim kursu katılımcı sayısı 769 olmuştur. İşsizlik ödeneğine başvuranların sayısı 3870 kişi ile 2019 yılına göre azalmakla birlikte, ödeneğe hak kazanan kişi sayısı 2483 olarak gerçekleşmiştir.

Yıl	İşbaşı Eğitim Programı Katılımcı Sayısı	Mesleki Eğitim Kursu Katılımcı Sayısı	İşsizlik Ödeneğine Başvuran Kişi Sayısı	İşsizlik Ödeneğine Hak Kazanan Kişi Sayısı
2015	861	324	3753	2121
2016	1130	358	4231	2259
2017	1864	318	3595	1671
2018	1203	719	4170	2048
2019	1771	768	5531	2785
2020	1807	769	3870	2483

Kaynak: Bandırma Türkiye İş Kurumu Verileri

Tablo 33. 2020 Yılında İşBaşı Eğitim Programı ve İşsizlik Ödeneği ile Alakalı İstatistikler

2.10. Bandırma Sosyal Hizmet Merkezi

T.C. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, toplumsal değerler çerçevesinde bireyi ve aileyi güçlendiren sosyal hizmetler sunmak; sosyo-ekonomik kalkınmaya katkı sağlama hedefiyle istihdamı artıran, çalışma hayatını düzenleyen, denetleyen tedbirler almak ve sosyal güvenlik sisteminin etkinliğini sürdüreyi kurum olarak misyon edinmiştir. Bandırma’da Sosyal Hizmetler Merkezi Müdürlüğü de bu doğrultuda çalışmalarına devam etmektedir.

Yardım Yapılan Engelli Sayısı		766
Engelli Kimlik Kartı Sahibi Kişi Sayısı		250
Engellilere Yapılan Toplam Yardım Tutarı		1544,61
Engellilik Durumuna Göre Engelli Sayısı		219
	Görme Engelli	5
	İşletme Engelli	5
	Bedensel Engelli	24
	Dil ve Konuşma Engelli	0
	Zihinsel Engelli	156
	Ruhsal Engelli	10
	Süreğen Engelli	17
	Diğer	1

Kaynak: Bandırma Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü Verileri

Tablo 34. 2020 Yılı Bandırma İlçesi Engelli İstatistikleri

Bandırma’da toplam yardım edilen engelli sayısı 766 olmakla birlikte, 250 kişi engelli kimlik kartı sahibidir.

Huzurevi Sayısı	1
Toplam Yatak Sayısı	90
Barındırılan Yaşlı Sayısı	34
Kreş Sayısı	11 (7 tane kreş + 4 tane çocuk kulübü)
Çocuk Sayısı	302
Öğretmen Sayısı	72

Kaynak: Bandırma Sosyal Hizmet Merkezi Müdürlüğü Verileri

Tablo 35. 2020 Yılı Bandırma İlçesi Huzurevi ve Kreş Sayıları

2.11. Tarım ve Hayvancılık

Bandırma Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü verilerine göre; 2020 yılı itibari ile Bandırma ilçe sınırları içerisindeki tarım arazilerinin 40.900 hektar alan kapladığı, bu arazi alanının %70,9'unun tarla ziraati vasfındaki arazi, %6,11'nin sebze ziraati arazisi ve %4,89'unun zeytinlik alan değerlendirildiği görülmektedir. Tarıma elverişli olup kullanılmayan arazilerin toplam arazi alanı içerisindeki payı ise %14,06'dır.

Tarım Arazisinin Türü	Alan (Hektar)	Payı (%)
Tarla Ziraati Arazisi	29.000	70,9
Bağ-Bahçe Ziraati Arazisi	1.500	3,67
Zeytinlik Alan	2.000	4,89
Sebze Ziraati Arazisi	2.500	6,11
Nadas Arazisi	150	0,37
Tarıma Elverişli Olup Kullanılmayan (Dik, Yamaş) Arazi	5.750	14,06
TOPLAM	40.900	100

Kaynak: Bandırma İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

Tablo 36. 2020 Yılı İtibari ile Bandırma İlçe Sınırları İçindeki Tarım Arazilerin Durumu

2020 yılı itibari ile Bandırma'da 29 farklı tahıl ve diğer bitki üretimi yapılmaktadır. Üretim Ekim yapılan alan büyüklüğünde ilk sırayı 159.820 dekar alana ekimi yapılan buğday, 59.335 dekar alanla ayçiçeği ve 26.319 dekar alanla arpa izlemektedir. Dekar başına elde edilen ürün verimliliği ile birlikte elde edilen toplam ürün sıralamasında mısır (silaj) 88.800 ton ile ilk sırada yer almış, mısırı 61.071 ton ile buğday ve 22.010 ton ile İtalyan çimi (yemlik) takip etmiştir.

Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler	Ekilen Alan (Dekar)	Verim (Kg/Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Mısır (Slaj)	18300	4852	88800
Buğday, Durum Buğdayı Hariç	159820	382	61071
İtalyan Çimi (Yemlik)	6200	3550	22010
Ayçiçeği Tohumu (Yağlık)	59335	214	12704
Mısır	9486	972	9219
Arpa (Diğer)	26319	331	8707
Yulaf (Yeşilot)	2300	2800	6440
Şeker Pancarı	680	8040	5467
Yonca (Yeşilot)	1250	2550	3188
Fiğ (Adi) (Yeşil Ot)	1200	2000	2400
Çeltik	3300	686	2264
Buğday (Hasıl/Yeşilot)	550	3000	1650
Kanola Veya Kolza Tohumu	5500	290	1595
Sorgum (Yeşilot)	200	3200	640
Fiğ (Macar) (Yeşil Ot)	150	2400	360
Bezelye, Kuru)	410	300	123
Nohut, Kuru)	585	156	91
Fasulye, Kuru	360	231	83
Korunga (Yeşilot)	23	3609	83
Bakla, Kuru (Yemlik)	115	357	41
Çavdar	120	292	35
Yulaf	100	260	26
Pamuk, Çırcırlanmamış (Kütlü)	55	400	22
Pamuk Çekirdeği (Çiğit)	55	236	13
Bakla, Kuru (İnsan Tüketimi İçin)	20	400	8
Pamuk, Çırcırlanmış (Lifli)	55	145	8
Triticale	15	400	6
Soya Fasulyesi	6	333	2
Susam Tohumu	30	67	2

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 37. Bandırma İlçesi Tahıl Üretimi

2020 yılı itibari ile Bandırma’da 32 farklı sebze üretimi yapılmaktadır. Ekim yapılan alan büyüklüğünde ilk sırayı 9.900 dekar alanla domates (salçalık), 5.000 dekar alanla kavun ve 1.600 dekar alanla domates (sofralık) izlemektedir. Dekar başına elde edilen ürün verimliliği ile birlikte elde edilen toplam ürün sıralamasında domates (salçalık) 99.000 ton ile ilk sırada yer almış, domatesi 11.400 ton ile domates (sofralık) ve 6.250 ton ile kavun izlemiştir.

Sebzeler	Ekilen Alan (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Domates (Salçalık)	9900	99000
Domates (Sofralık)	1600	11440
Kavun	5000	6250
Karpuz	750	3450
Bezelye	1530	1255
Pırasa	450	990
Maydanoz	810	972
Biber (Dolmalık)	220	616
Fasulye, Taze	220	308
Soğan (Taze)	210	294
Karnabahar	180	270
Biber (Sivri)	110	253
Biber (Salçalık, Kappa)	100	230
Biber (Çarliston)	60	151
Lahana (Beyaz)	60	150
Patlıcan	36	144
Hıyar (Sofralık)	50	135
Tere	200	100
Kabak (Sakız)	40	83
Marul (Kıvırcık)	101	81
Dereotu	70	70
Lahana (Kırmızı)	20	44
Turp (Kırmızı)	26	32
Havuç	20	30
Turp (Bayır)	26	29
Marul (Göbekli)	22	26
Sarımsak (Taze)	31	25
Ispanak	80	24
Turp (Beyaz)	19	23
Bakla, Taze	30	22
Bamya	40	20
Kereviz (Kök)	8	6

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 38. Bandırma İlçesi Sebze Üretimi

2020 yılı itibari ile meyveler, içecek ve baharat bitkileri alanında Bandırma’da 25 farklı ürünün üretimi yapılmaktadır. Elde edilen toplam ürün sıralamasında sofralık zeytinler 2.565 ton ile ilk sırada yer almış, sofralık zeytinleri 368 tonla ceviz, 348 tonla kestane ve 218 tonla kiraz takip etmiştir.

Meyveler, İçecek ve Baharat Bitkileri	Adet Sayısı	Alan (Dekar)	Verim (Kg/Meyve Veren Ağaç veya Kg/Dekar)	Üretim Miktarı (Ton)
Sofralık Zeytinler	253020	0	10	2565
Ceviz	16410	0	24	386
Kestane	7740	0	45	348
Kiraz	20760	0	11	218
Sofralık Üzüm, Çekirdekli	0	220	768	169
Vişne	8060	0	19	153
Nar	5516	0	25	138
Armut	9710	0	13	126
Elma (Starking)	5756	0	20	115
Diğer Elmalar	5500	0	18	99
Erik	3255	0	21	68
Şaraplık Üzümler	0	40	1600	64
Sofralık Üzüm, Çekirdeksiz)	0	48	1188	57
Badem	2590	0	22	57
İncir (Yaş)	2205	0	22	48
Şeftali	1319	0	21	28
İğde	2555	0	11	28
Dut	1215	0	19	23
Yağlık Zeytinler (Zeytinyağı Üretimi İçin)	2500	0	8	21
Ayva	1750	0	11	19
Elma (Amasya)	464	0	24	11
Kayısı	206	0	24	5
Muşmula	226	0	22	5
Çilek	0	1	1000	1
Fındık	270	0	4	1

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 39. Bandırma İlçesi Meyve Üretimi

Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğü verilerine göre, 2020 yılında bir önceki yıla göre %10 artışa 69.480 dekar alanda, toplam 1.430 kg sertifikalı tohumluk üretimi gerçekleştirilmiştir. Üretilen sertifikalı tohumluk cinsleri buğday, arpa, çeltik, yem bezelyesidir.

Yıl	Ürün	Alan (Dekar)	Üretim Miktarı (Ton, Adet)
2015	Buğday, Arpa, Kanola, Çeltik, Yulaf	58.713	1.097
2016	Buğday, Arpa, Kanola, Çeltik, Yulaf	56.256	1.088
2017	Buğday, Arpa, Kanola, Çeltik, Yulaf	72.889	1.766
2018	Buğday, Arpa, Kanola, Çeltik, Yem Bezelyesi, Nohut	78.904	1.569
2019	Buğday, Arpa, Kanola, Çeltik, Yem Bezelyesi, Nohut	63.171	1.234,43
2020	Buğday, Arpa, Çeltik, Yem Bezelyesi	69.480	1.430

Kaynak: Bandırma İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

Tablo 40. Bandırma’da Sertifikalı Tohumluk Kullanım Miktarları

2020 yılında Bandırma genelinde tohum üretici ve işleyicisi sayısı artarak 8 adet olmuş, bunun yanında 86 adet tohum bayiisi ve 71 adet fidan üreticisinin faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir.

Faaliyet Alanı	Firma Sayısı (2019)	Firma Sayısı (2020)
Tohum Üreticileri	6	8
Tohum Bayileri	86	86
Tohum İşleyicileri	6	8
Fidan Üreticileri	70	71

Kaynak: Bandırma İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

Tablo 41. Bandırma’da Faaliyet Gösteren Kuruluşlar

Tarımın gelişimi açısından büyük önem arz eden tarımsal desteklemeler yıllar içerisinde devamlı artış göstermekte ve 2020 yılı içerisinde Bandırma genelinde 42.938.247,89 TL destek ödemesi yapılmıştır.

Yıl	Bandırma’da Verilen Toplam Destek Miktarı (TL)	Türkiye’de Verilen Toplam Destek Miktarı (TL)
2016	17.789.922,54	6.671.000.000
2017	14.283.720,48	7.703.000.000
2018	21.665.488,57	8.279.740.000
2019	26.423.976,05	10.428.260.000
2020	42.938.247,89	14.400.000.000

Kaynak: Bandırma İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

Tablo 42. Bandırma’da Verilen Tarımsal Desteklemeler

Bitkisel üretim desteklemelerinde 2020 yılında miktarsal olarak en çok faydalanılan destekleme konusu, 1.508 işletmenin 115.758,54 dekada, 10.173.645,42 TL ile yağlı tohum bitkileri desteği olmuştur. Bu destekleme alanını 2.462 işletmenin 377.303,51 dekar alanda 9.494.036,62 TL ile mazot, gübre ve toprak analizi desteği ile 1.574 işletmenin 149.745,57 dekar alanda 6.145.254,64 TL meblağ ile faydalandığı hububat-baklagil desteği izlemiştir.

Destekleme Adı	İşletme Sayısı	Üretim Alanı (Dekar)	Destekleme Miktarı (TL)
Mazot Gübre, Toprak Analiz Desteği	2.462	377.303,51	9.494.036,62
Sertifikalı Tohumluk Kullanım	714	56.160	907.044
Sertifikalı Fidan Kullanım	30	529,88	62.599,20
Dane Zeytin Desteği	285	7.502,88	260.823,48
Dane Mısır	167	12.289,51	469.859,70
Yağlı Tohum Bitkiler	1.508	115.758,54	10.173.645,42
Hububat-Baklagil Desteği	1.574	149.745,57	6.145.254,64
Sertifikalı Tohum Desteği	2	197.295	18.917,00
Yem Bitkileri	394	19.344	1.622.818,31
Küçük Aile İşletmesi	38	126,19	12.619

Kaynak: Bandırma İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Verileri

Tablo 43. 2020 Yılında Bandırma’da Verilen Bitkisel Üretim Desteklemeleri

Hayvancılık, Bandırma ilçesinde çok gelişmiş bir sanayi koludur. Özellikle Bandırma ve çevresinde tavukçuluk sektörü en hızlı gelişen ekonomik faaliyet olarak göze çarpmaktadır. Bandırma’da tavukçuluğun hızla gelişmesinde Türkiye genelinde tavukçuluk sektöründe yaşanan değişimler ve Bandırma’nın jeopolitik konumu gereği büyük tüketim kentlerine yakınlığı etkili olmuştur.

Sıra	İl	Et Tavuğu Sayısı (adet)	Yüzde
1	Manisa	37.804.206	14,65%
2	Balıkesir	30.498.181	11,82%
3	Bolu	30.260.122	11,73%
4	Sakarya	28.656.796	11,10%
5	Mersin	20.157.293	7,81%
6	İzmir	14.868.305	5,76%
7	Uşak	11.001.313	4,26%
8	Ankara	9.843.412	3,81%
9	Kocaeli	7.659.594	2,97%
10	Düzce	7.770.237	3,01%
DİĞER		88.183.677	23,08%
TÜRKİYE TOPLAMI		258.046.340	100%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 44. En Çok Etlik Tavuk Sayısına Sahip 10 İl

Balıkesir, %11'lik oran ile Türkiye'de en fazla etlik tavuğa sahip ikinci şehirdir. Balıkesir genelinde ise bağlı 16 ilçede 2020 yılında 30 milyon 498 bin adet etlik tavuk üretilmiş ve bu miktar tüm Türkiye'de üretilen etlik tavuk sayısının %11,8'ini oluşturmaktadır. Bandırma'da 2020 yılında toplam etlik tavuk sayısı 6.858.919 adet (Balıkesir'deki etlik tavukların %22,5'u) olarak gerçekleşmiş, Bandırma ve çevresi (Gönen, Manyas ve Erdek) dikkate alındığında Balıkesir ili etlik tavuk mevcudiyetinin %37,06'sı Bandırma çevresinde yetiştirilmektedir. Etlik tavuk üretimindeki yüksek rakamlar, Bandırma ve çevresinin Türkiye'nin sayılı etlik tavuk üretim merkezlerinden biri olmasını sağlamıştır.

Bandırma'da tavukçuluk sektöründe faaliyet göstren ve sektörün gelişmesinde önemli katkıları bulunan Banvit A.Ş. faaliyetlerine 1968 yılında karma yem üreticisi olarak başlamış ve 1984 yılında Türkiye'de ilk kez temizlenmiş ve poşetlenmiş taze piliç eti üretimine başlamıştır. Firma 2001 yılında önce hindi eti, ardından da tüketilmeye hazır ileri işlenmiş hazır gıdalar ve şarküteri ürünlerinin üretimine de başlamıştır. Ayrıca Banvit A.Ş. çiftliklerinde yetiştirilen her piliç ve hindi, beslenmesi amacı ile Banvit AŞ yem fabrikalarında da yem üretimi yapılmaktadır.

Sıra	İlçe	Et Tavuğu Sayısı (adet)	Yüzde
1	Bandırma	6.858.919	22,50%
2	Karesi	4.770.000	15,65%
3	Altıeylül	3.664.522	12%
4	Bigadiç	2.439.779	8%
5	Erdek	2.281.314	7,50%
6	Savaştepe	2.146.182	7,04%
7	Susurluk	1.814.595	5,95%
8	Gönen	1.531.400	5,00%
9	Sındırgı	1.169.000	3,82%
10	İvrindi	1.042.565	3,42%
11	Dursunbey	960.000	3,14%
12	Manyas	627.125	2,06%
13	Burhaniye	542.000	1,78%
14	Kepsut	477.500	1,57%
15	Balya	127.280	0,42%
16	Edremit	46.000	0,15%
BALIKESİR İL TOPLAMI		30.498.181	100%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 45. Balıkesir İli 2020 Yılı Etlik Tavuk Sayısı

Bandırma’da faaliyet gösteren bir diğer beyaz et üretici firması 2003 yılında kurulan ve 2004 yılının Nisan ayında faaliyetlerine başlayan Bupiliç’tir. Bupiliç şirketi 300.000m²’lik üretim tesisine, saatte 12.000 adet piliç kesim kapasitesine, saatte 8.500 adet kapasiteli parçalama hattına, 257 yetiştiriciye bağlı 486 adet kümese sahiptir. Ayrıca Bupiliç firması bünyesinde 2009 yılında saatte 60 ton kapasiteye sahip yem fabrikası faaliyete başlamıştır.

Yumurta tavuğu sayısında da Balıkesir, Türkiye’de önde gelen şehirlerden biridir ve %6,1’luk oran ile Türkiye’de en fazla yumurta tavuğuna sahip beşinci şehirdir. Balıkesir genelinde ise bağlı 19 ilçede 2020 yılında 7 milyon 401 bin adet yumurta tavuğu bulunmaktadır. Bandırma’da bulunan toplam yumurta tavuk sayısı 3.788.991 adet olmakla birlikte (Balıkesir’deki etlik tavukların %51,19’u), Bandırma ve çevresi (Gönen, Manyas ve Erdek) dikkate alındığında Balıkesir ili yumurta tavuğu mevcudiyetinin %77,74’ü Bandırma çevresinde yetiştirilmektedir. Balıkesir’de yetiştirilen her 4 yumurta tavuğundan 3’ü Bandırma’nın hinterlandında bulunmaktadır.

Sıra	İl	Yumurta Tavuğu Sayısı (adet)	Yüzde
1	Afyonkarahisar	16.282.139	13,42%
2	Manisa	11.329.945	9,34%
3	Konya	10.847.916	8,94%
4	Balıkesir	7.401.676	6,10%
5	İzmir	5.918.680	4,88%
6	Bursa	5.649.704	4,66%
7	Gaziantep	5.242.086	4,32%
8	Ankara	5.063.587	4,17%
9	Kayseri	3.865.575	3,19%
10	Çorum	3.628.662	2,99%
DİĞER		53.474.575	37,99%
TÜRKİYE TOPLAMI		121.302.869	100%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 46. En Çok Yumurta Tavuğu Sayısına Sahip 10 İl

Sıra	İlçe	Yumurta Tavuğu Sayısı (adet)	Yüzde
1	Bandırma	3.788.991	51,19%
2	Manyas	1.708.923	23,07%
3	Altıeylül	537.285	7,25%
4	Burhaniye	492.150	6,65%
5	Savaştepe	296.550	4,00%
6	Gönen	147.330	1,99%
7	Susurluk	123.927	1,67%
8	Bigadiç	121.400	2%
9	Erdek	110.787	7,50%
10	Sındırgı	15.500	1,50%
11	İvrindi	14.356	0,19%
12	Kepsut	12.540	0,17%
13	Dursunbey	9.100	0,12%
14	Edremit	8.000	0,11%
15	Havran	6.650	0,09%
16	Karesi	3.327	0,04%
17	Ayvalık	2.000	0,03%
18	Gömeç	1.960	0,03%
19	Balya	900	0,01%
BALIKESİR İL TOPLAMI		7.401.676	100%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 47. Balıkesir İli 2020 Yılı Yumurta Tavuğu Sayısı

Kümes hayvanları dışında Bandırma'daki hayvansal varlık rakamları incelendiğinde, 24.308 adet koyun (merinos), 11.504 adet koyun (yerli ve diğerleri), 8.826 adet süt sığırı, 1606 saf kültür sığırı ile 1674 melez bulunduğu tespit edilmiştir. 2020 yılında Hhyvan varlığının çıktısı olarak üretilen ürünler açısından da, 81,5 ton yapağı, 2,165 ton keçi kılı ve yaklaşık 69 ton bal üretimi yapılmıştır.

Canlı Hayvan Cinsi	Adet
Koyun (Merinos)	24308
Koyun (Yerli ve Diğerleri)	11504
Süt Sığırları	8826
Saf Kültür Sığırları	1606
Melez Sığırlar	1674
Yerli Sığırlar	53
Manda	26
Buzağı Ve Dana	3133
Manda Yavrusu	54
At	7
Eşek	13

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 48. 2020 Yılı Bandırma Hayvan Varlık İstatistikleri

Hayvansal Üretim	
Yapağı /Merinos (Ton)	58,68
Yapağı /Yerli Ve Diğerleri (Ton)	22,824
Keçi Kılı (Ton)	2,165
Arılar /Yeni Tip Kovan (Kovan Sayısı)	9.078
Doğal Bal (Ton)	68,96
Balmumu (Ton)	1,281

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 49. 2020 Yılı Bandırma Hayvansal Üretim

Bandırma ilçesindeki aktif tarım ve hayvancılık faaliyetleri sebebi ile ilçe sınırları içerisinde toplam 22.804 adet tarımsal alet ve ekipman bulunmaktadır. Bandırma da en çok bulunan alet ve ekipmanlar incelendiğinde; 2.972 adet pulluk, 2.513 adet traktör ve 2.153 adet römork bulunduğu tespit edilmiştir.

2020 yılında Bandırma’da gerçekleşen hayvancılık desteklemeleri incelendiğinde, en yüksek destekleme miktarı 366 işletmeye 2.322 baş hayvan için sağlanan 1.138.233 TL lik buzağı desteği olmuştur. Bu desteği sırasıyla 1.046.0792,02 TL ile büyükbaş süt primi desteği ve 327.000 TL ile besi desteği izlemiştir.

Destekleme Adı	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı (Baş)	Destekleme Miktarı (TL)
Buzağı Desteği	366	2.332	1.138.223,00
Anaç Koyun Desteği	185	23.110	577.750
Süt Primi Desteği (Büyükbaş)	424	6.620	1.046.792,02
Süt Analiz Desteği (Büyükbaş)	6	1.194	115.818,00
Arılı Kovan Desteği	124	9.305	139.575,00
Hayvan Hastalığı Tazminatı Desteği	2	2	12.836,25
Hastalıktan ARİ İşletme Desteği	3	2.005	12.836,25
Onaylı İşletme Desteği	1	850	85.000,00
Besi Desteği	186	1.308	327.000,00
Sürü Büyütme Desteği (Küçükbaş)	0	3.148	314.800
Çiğ Süt Desteklemesi (Küçükbaş)	1	0	836,66

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 50. 2020 Yılında Bandırma’da Verilen Hayvancılık Desteklemeleri

2.12. Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri

Türkiye Tarım Kredi Kooperatiflerinin kuruluşu, 1863 yılında Mithat Paşa'nın kurmuş olduğu "Memleket Sandıkları"na dayanmaktadır. Tarım Kredi Kooperatifleri, ortaklarının ve tüm Türk çiftçisinin her türlü ihtiyacını karşılamaya dönük mal ve hizmetleri zamanında, güvenilir, kaliteli ve uygun şartlarda sağlamayı ve ürünlerini pazarlamayı, Türk tarımını çevreye ve doğaya saygılı, sürdürülebilir en üretken sektör yapmayı amaçlar.

Bandırma ilçesinde 5 adet Tarım Kredi Kooperatifi faaliyet göstermekte ve bu kooperatifler Balıkesir Bölge Birliği'ne bağlıdır.

- 1084 Sayılı Bandırma Tarım Kredi Kooperatifi
- 250 Sayılı Edincik Tarım Kredi Kooperatifi
- 1554 Sayılı Bezirci Tarım Kredi Kooperatifi
- 757 Sayılı Doğruca Tarım Kredi Kooperatifi
- 786 Sayılı Aksakal Tarım Kredi Kooperatifi

	2016	2017	2018	2019	2020
Kredi Kullanan Ortak Sayısı	1053	1031	985	903	838
Kullanılan Kredi Mikarı (TL)	22.369.226,98	22.590.077,96	19.742.719,11	19.372.363,99	21.792.443,13

Kaynak: Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Balıkesir Bölge Birliği Müdürlüğü Verileri

Tablo 51. Bandırma'da Kredi Kullanan Ortak Sayısı ve Kullandırılan Kredi Tutarı

Kredi Türü	Kredi Miktarı (TL)
Diğer İşletme	5.193.220,90
Gübre	4.811.268,86
Genel İhtiyaç	4.061.454,25
Tohumluk ve Fide	1.489.220,72
Belge Karşılığı İşletme	1.300.000,00
Hayvancılık (Yem)	1.171.753,72
Petrol Ürünleri	1.000.000,00
Tüketim	861.577,82
Zirai Mücadele	700.000,00
Hayvan Edindirme	436.113,59
Sigorta Primi	308.774,41
Donatma	146.627,86
Sulama Sistem	112.431,00

Kaynak: Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Balıkesir Bölge Birliği Müdürlüğü Verileri

Tablo 52. 2020 Yılında Kredi Türleri Bazında Bandırma'da Kullandırılan Kredi Miktarı

2.13. Tarım Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu (TKDK)

TKDK, Türkiye'nin katılım öncesi dönemdeki önceliklerini ve ihtiyaçlarını dikkate alarak sürdürülebilir kalkınmayı sağlayacak şekilde tarımsal işletmeleri AB standartlarına yükseltmeyi amaçlayan IPARD programı çerçevesinde 42 ilde; tarım, hayvancılık, gıda, balıkçılık ve alternatif tarım alanlarında faaliyet gösteren işletmelere, üretici bireylere, kooperatiflere ve üretici birliklerine hibe programları aracılığı ile finansman desteğinin sağlanması planlanmıştır. TKDK Balıkesir İl Koordinatörlüğünce, Bandırma'da 2020 yılında toplam yatırım tutarı 5.592.457,87 TL olan 6 projeye, 2.610.190,34 TL destek ödemesi yapılması kararlaştırılmıştır. 1 adet projeye de 944.397,85 TL hibe ödemesi gerçekleştirilmiştir.

	Alt Tedbir/Sektör Adı	Başvuru Sayısı	Sözleşmeye Bağlanan Proje Sayısı	Toplam Yatırım Tutarı	Toplam Destek Tutarı (TL)	Ödemesi Biten Proje Sayısı	Ödenen Hibe Tutarı (TL)
Hayvancılık Sektörü	Süt Üreten Tarımsal İşletmeler	0	0	0	0	0	0
	Kırmızı Et Üreten Tarımsal İşletmeler	2	2	4.120.411,01	1.747.354,97	0	596.958,30
	Kanatlı Eti Üreten Tarımsal İşletmeler	0	0	0	0	0	0
	Yumurta Üreten Tarımsal İşletmeler	0	0	0	0	0	0
İşleme Sektörü	Süt ve Süt Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	1	0	0	0	0	0
	Kırmızı Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	0	0	0	0	0	0
	Kanatlı Et ve Et Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	0	0	0	0	0	0
	Su Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	0	0	0	0	0	0
	Meyve ve Sebze Ürünlerinin İşlenmesi ve Pazarlanması	0	0	0	0	0	0
Çiftlik Faaliyetlerinin Geliştirilmesi ve Çeşitlendirilmesi	Bitkisel Üretiminin Çeşitlendirilmesi ve Bitkisel Ürünleri İşlenmesi	2	2	296.472,83	186.458,90	0	0
	Arıcılık ve Arı Ürünlerinin İşlenmesi ve Paketlenmesi	1	1	260.407,00	97.439,55	1	97.439,55
	Zanaatkarlık ve Yerel Ürün İşletmeleri	2	1	915.167,03	578.936,92	0	250.000,00
	Kırsal Turizm ve Rekreasyon Faaliyetleri	0	0	0	0,00	0	0
	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	0	0	0	0,00	0	0
	Makine Parkları	0	0	0	0,00	0	0
	Yenilenebilir Enerji Yatırımları	0	0	0	0,00	0	0
	TOPLAM	8	6	5.592.457,87	2.610.190,34	1	944.397,85

Kaynak: Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu Balıkesir İl Koordinatörlüğü Verileri

Tablo 53. 2020 Yılı TKDK Sektörel Hibe Destekleri

2.14. Orman

Bandırma, Erdek, Gönen, Susurluk ve Manyas ilçelerinde yer alan işletme şefliklerinin bulunduğu Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü; 366.133,4 hektarlık bir alanı kontrol etmektedir. Toplam alanın % 35,35'i ormanlık, % 64,65'i ise ormansız alandan oluşmaktadır. Normal ormanlık alan ise Bandırma Orman İşletme alanının % 23,23'ünü tekabül etmektedir.

Normal Orman	85.041,5	% 23,23
Bozuk Orman	44.369,8	% 12,12
Toplam Orman Alanı	129.411,3	%35,35
Ormansız Alan	236.722,1	%64,65
Genel Alan	366.133,4	100%

Kaynak: Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü Verileri

Tablo 54. Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü Yetki Alanındaki Orman Varlığı

Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü'nün 2020 yılı içerisinde gerçekleştirdiği orman ürünleri satışından toplam 29,8 milyon TL gelir elde edilmiştir. Bu gelir 10 farklı kalemde üretilmiş ve en fazla gelir 20.667.986,75 TL ile dikili ağaç satışından kazanılmıştır. Yap. lif yonga odun, diğer kağıtlık odun ve yakacak odun ise diğer önemli gelir kalemleri olmuştur.

	Miktar (Kg)	Miktar (m3)	Miktar (Ster)	Tutar (TL)
Dikili Ağaç Satışı		102,062.787		20,667,986.75
İnce Çaplı Yakacak Odun		349,947		113,317.13
İbrelili Lif Yonga		171.097		47,961.77
Diğer Orman Ürünleri			6,058	1,224,097.35
Kağıtlık Odun		11.488		2,044.86
Diğ. Kağıtlık Odun			10,217.00	1,924,800.60
İbrelili Lif Yonga Odun			7,209	901,125.00
Yap.Lif Yonga Odun			24,252	3,174,335.40
Yakacak Odun			35,816	1,486,185.40
Diğer Orman Ürünleri	782,855,840			206,169.40

Kaynak: Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü Verileri

Tablo 55. Bandırma Orman Ürünleri Satış Durumu

Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü'nün 2020 yılı içerisinde gerçekleştirdiği orman ürünleri üretiminde, 837.535 m³ tomruk, 211.022 m³ sanayi odunu, 11.488 m³ kağıtlık odun üretilerek ekonomiye kazandırılmıştır. Bunun yanında sanayi, yonga ve yakacak odunu da üretilmiştir.

Cins	Miktar	Birim
Tomruk	837.535	m3
Maden Direk		m3
Sanayi Odunu	211.022	m3
Kağıtlık Odun	11.488	m3
İnce Yarma Sanayi Odun	8,328	Ster
Diğ. Kağıtlık Odun	9,247	Ster
İbrelı Lif Yonga Odunu	7,209	Ster
Yap. Lif Yonga Odun	25,492	Ster
Yakacak Odun	15,42	Ster

Kaynak: Bandırma Orman İşletme Müdürlüğü Verileri

Tablo 56. Bandırma Üretilen Orman Ürünleri

2.15. Devlet Su İşleri Müdürlüğü

Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı Devlet Su İşleri Müdürlüğü'nün kurum olarak amacı, ülkenin su kaynaklarını bilim ve tekniğe uygun olarak kullanıma sunmak, su ve ilgili toprak kaynaklarımızın çevre duyarlılığı ve sürdürülebilirlik esasları dâhilinde geliştirilmesini sağlamaktır. Bu kapsamda Bandırma ilçesindeki su kaynaklarının yönetimi, merkezi Balıkesir'de bulunan 25. Bölge Müdürlüğü tarafından sağlanmaktadır. Bandırma ilçe sınırları içerisinde Emre Höleti ve Çakıl Göleti sulamas projeleri aktif olarak faaliyet göstermektedir.

Bandırma Emre Göleti sulaması, Bandırma ilçesinin Dedeoba ve Emre mahallerine ait brüt 730 ha tarım arazisinin sulanmasında kullanılmaktadır.

Gölet Tipi	Homojen dolgu
Sulama Alanı (ha)	730
Talvegten yüksekliği (m)	32,8
Talveg kotu (m)	95
Kret kotu (m)	127,8
Min. S.S. (m)	104
NSS (m)	124,8
MSS (m)	126,1
Max. Depolama hacmi (hm ³)	3,065
Su alma yapısı	Gölet dipsavağı
Sulamanın tipi	Basınçlı borulu
Sulama modülü (l/s/ha)	0,53
Toplam sulama şebekesi uzunluğu	22438 m
Anaboru başlangıç debisi (m ³ /s)	0,54

Kaynak: DSİ 25. Bölge Müdürlüğü Verileri

Tablo 57. Bandırma Emre Göleti Sulaması Proje Özellikleri

Bandırma Çakıl Göleti sulaması, Bandırma ilçesinin Ökalköy mahallesine ait brüt 179 ha tarım arazisinin sulanmasında kullanılmaktadır.

Gölet Tipi	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu
Sulama Alanı (ha)	179
Talvegten yüksekliği (m)	33,55
Talveg kotu (m)	123,35
Kret kotu (m)	156,9
Min. S.S. (m)	140,3
NSS (m)	154,3
MSS (m)	301,5
Max. Depolama hacmi (hm ³)	3,065
Su alma yapısı	Gölet dipsavağı
Sulamanın tipi	Basınçlı borulu
Sulama modülü (l/s/ha)	0,56
Toplam sulama şebekesi uzunluğu	6321 m
Anaboru başlangıç debisi (m ³ /s)	0,16

Kaynak: DSİ 25. Bölge Müdürlüğü Verileri

Tablo 58. Bandırma Çakıl Göleti Sulaması Proje Özellikleri

2.16. Çevre ve Şehircilik

Balıkesir Çevre ve Şehircili Müdürlüğü'nden edinilen istatistiklere göre, Bandırma ilçesinde (SO₂) konsantrasyonları günlük ortalama 6,42 ug/m³, PM10 değerleri konsantrasyonları günlük ortalama 44,23 ug/m³ olarak ölçülmüştür.

İlçe	Ölçüm Yapılan Gün Sayısı	Ortalama	SO2 değeri (ug/m3)	
			Minimum Saatlik Veri	Maksimum Saatlik Veri
Bandırma	350	6,42 (Günlük)	0,03	92,7
			Günlük Veri	Günlük Veri
			0,33	30,8

Kaynak: Balıkesir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Verileri

Tablo 59. Bandırma İlçesi Merkezinde ölçülen kükürtdioksit (SO₂) konsantrasyonları ile ilgili göstergeler

İlçe	Ölçüm Yapılan Gün Sayısı	Ortalama	SO2 değeri (ug/m3)	
			Minimum Saatlik Veri	Maksimum Saatlik Veri
Bandırma	357	44,24 (Günlük)	4,02	381
			Günlük Veri	Günlük Veri
			13,94	126,5

Kaynak: Balıkesir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Verileri

Tablo 60. Bandırma İlçesi Merkezinde ölçülen PM10 değerleri konsantrasyonları ile ilgili göstergeler

Bandırma ilçesi için talep edilen atık istatistiki verilerinin sadece il genelinde hazırlanması sebebi ile bu konu ile alakalı veriler Balıkesir il genelinin istatistikleri olarak verilmiştir.

Atık Kodu	Atık Kodu Tanımı	Atık Miktarı (Ton)
020304	Tüketime Uygun Olmayan Maddeler	110.190
020106	Hayvansal Atıklar	58.732
010308	Tozumsu, Pudramsı Atıklar	49.686
200301	Karışık Belediye Atıklar	29.531

Kaynak: Balıkesir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Verileri

Tablo 61. Atık Kodlarına Göre Balıkesir İli Genelinde Toplanan Tehlikesiz Atık Miktarları

Atık Kodu	Atık Kodu Tanımı	Atık Miktarı (Ton)
010307	Metalik Mineral İçeren Maden Atıkları	6.440.534
010304	Asit Üretici Maden Atıkları	1.160.842
190813	Endüstriyel Arıtma Tesisi Çamurları (Fiziksel-Kimyasal)	22.129
190811	Endüstriyel Arıtma Tesisi Çamurları (Biyolojik)	14.852

Kaynak: Balıkesir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Verileri

Tablo 62. Atık Kodlarına Göre Balıkesir İli Genelinde Toplanan Tehlikeli Atık Miktarları

Yıllar	Miktar (Ton)				
	Atık Yağ	Bitkisel Atık Yağ	Pil-Akü	Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar (AEEE)	Tıbbi Atık
2016	2	60,5		1,85	976
2017			0,66	32,5	999
2018		0,3		25,3	1765
2019		1,3	0,67	84	2312
2020	5,3	4,4	0,47	21,6	1680

Kaynak: Balıkesir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Verileri

Tablo 63. Tehlikeli Özel Atık ve Tıbbi Atık İstatistikleri (Ton)

2.17. Spor

Bandırma’da spor faaliyetleri eski tarihlere kadar dayanmakta ve futbol, basketbol, voleybol ve Amerikan futbolu gibi çeşitli branşlarda başarılar elde etmiş kulüplere ev sahipliği yapmaktadır. Özellikle futbolda Bandırmaspor, Bandırma’yı ulusal alanda başarı ile temsil etmektedir.

	Kulüp Adı	A - Takım	Altyapı Takımları
FUTBOL	Bandırmaspor	Profesyonel TFF 1. Lig	U-19, U-17, U-16, U-14, U-13
	Etişpor	Bölgesel Amatör Lig	U-19, U-17, U-16, U-14, U-13, U-12
	Sanayispor	1. Amatör Lig	U-19, U-17, U-16, U-14, U-13, U-12
	100. Yılspor	1. Amatör Lig	
	600 Evlerspor	1. Amatör Lig	U-19
	Edincikspor	1. Amatör Lig	
	Çınarlıspor	2. Amatör Lig	
BASKETBOL	Bandırma Basketbol	Mahalli Lig	U-18, U-16, U-14, U-12, U-11
	Marmara Basketbol	Mahalli Lig	U-14
VOLEYBOL	Bandırmaspor	Mahalli Lig	U-16, U-14, U-12
AMERİKAN FUTBOLU	Bandırma Jets	2. Lig	

Kaynak: Bandırma Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü Verileri

Tablo 64. 2020 Yılı İtibari ile Bandırma İlçesindeki Spor Kulüpleri

2.17.1. Bandırmaspor

Bandırmaspor, 1965 yılının Mayıs ayında, Bandırma’nın eski iki amatör takımı olan İdmanyurdu Gençlik ile Marmara Gençlik kulüplerinin kongrelerini toplayarak birleşme kararı almasıyla, Bandırmaspor Profesyonel takımı kurulma yolunda ilk adım atılmıştır. Bu iki kulübün yöneticileri, Bandırmaspor’un yönetimini oluştururken renkleri “bordo beyaz” olarak belirlenen kulübün kurucu başkanlığına Hasan Sur getirilmiştir.

Bandırmaspor’u kurmak amacıyla 5 Haziran 1965’te Şehir Kulübü’nde bir toplantı gerçekleştirilmiş ve bu toplantı ile Futbol Federasyonu’nun 2.Türkiye Ligi’ne yalnız il takımlarının katılabileceği açıklaması da göz önüne alınarak kulüp tüzüğü’nün, B.Bandırmaspor ismiyle hazırlanması kararlaştırılmıştır. Bu zorunluluk kalktıktan sonra, takım ismi Bandırmaspor olarak tescil edilmiştir. Bandırmaspor karşılaşmalarını 12725 kişi kapasiteli Bandırma 17 Eylül Stadında yapmaktadır.

Tesisin Adı	Seyirci Kapasitesi	Ölçüleri (mxm)	Yapısı/Özellikleri	Yüzölçümü (m2)	Kullanım Durumu (Sorumlu Kurum)
17 Eylül Stadi	12.800	105*65	Çim Saha, Betonarme Tesis	30.000	Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü
Kara Ali Acar Spor Salonu	2.000	30*15	Parke	12.000	Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü
Sanayi Sentetik Sahası	400	105*65	Sentetik Çim	9.000	Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü
Edincik Sentetik Sahası	50	105*65	Sentetik Çim	9.000	Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü
600 Evler Sentetik Sahası	Tribün Yok	105*65	Sentetik Çim	9.000	Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü

Kaynak: Bandırma Gençlik ve Spor İlçe Müdürlüğü Verileri

Tablo 65. 2020 Yılı İtibari ile Bandırma İlçesinde Bulunan Spor Tesisleri ve Özellikleri

2.18 Finans

Finansal piyasaları içinde bankalar önemli bir yere sahiptir. Bankalar, fon fazlası olanlardan toplanan kaynakların fon talebi olanlara kredi olarak verilmesine aracılık eden finansal kuruluşlardır. Böylece bankalar tasarruflar ve yatırımlar arasında en uygun şekilde değişimin gerçekleşmesini sağlayan kuruluşlar olarak önemli bir görevi yerine getirmektedirler. Bankalar ekonomide fon akışını sağlamak dışında kaydi para yaratmak, para ve maliye politikalarının yürütülmesine yardımcı olmak, gelir ve servet dağılımını etkilemek gibi ekonomi açısından önemli başka fonksiyonlara da sahiptir. Bankacılık sektörünün güçlü olması, ülke ekonomilerinin de güçlü olmasını sağlayacaktır. Bankacılığın büyümesi ve gelişmesi ekonominin de büyümesi ve gelişmesine neden olacaktır. Finansal sistem içerisinde bankacılık sektörü ne kadar güçlü ve sağlam ise ekonomik büyümede o kadar yüksek olacaktır [56].

Bandırma’da 15 farklı bankaya ait, toplam 20 adet banka şubesi faaliyet göstermektedir. Bandırma’da faaliyet gösteren bankalara ait bilgiler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

BANKA ADI	ŞUBE SAYISI
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI ANONİM ŞİRKETİ	2
T.C. ZİRAAT BANKASI ANONİM ŞİRKETİ	2
TÜRKİYE HALK BANKASI ANONİM ŞİRKETİ	2
YAPI VE KREDİ BANKASI ANONİM ŞİRKETİ	2
TÜRKİYE İŞ BANKASI ANONİM ŞİRKETİ	2
QNB FİNANSBANK ANONİM ŞİRKETİ	1
KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI ANONİM ŞİRKETİ	1
DENİZBANK ANONİM ŞİRKETİ	1
ING BANK ANONİM ŞİRKETİ	1
ŞEKERBANK T.A.Ş.	1
AKBANK TÜRK ANONİM ŞİRKETİ	1
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.	1
TÜRKİYE FİNANS KATILIM BANKASI A.Ş.	1
TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O.	1
TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.	1

Kaynak: Bandırma Ticaret Odası Oda Sicil Birimi

Tablo 66. Bandırma’da Faaliyet Gösteren Banka Şubeleri

2.19. İnşaat

İnşaat sektörü; yoğun işgücü kullanımı, sosyoekonomik refah düzeyine olan katkısı ve yüzlerce çeşit mal-hizmet üretimiyle doğrudan bağlantılı olması sebebiyle ekonomik yapı içerisinde önemli bir yere sahiptir. Ayrıca yarattığı katma değer ve istihdam açısından ülke ekonomilerinin lokomotifi konumundadır. Büyük ölçüde yerli sermayeye dayanan Türkiye inşaat sektörü yüzlerce meslek dalını ilgilendirmekte olup, istihdam ve üretim sürecini olumlu yönde etkilemektedir. Ulusal ve uluslararası alanda büyük bir deneyime ve potansiyele sahip olan inşaat sektörü, kendisine bağlı 200’den fazla alt sektörü harekete geçirme özelliğiyle lokomotif sektör olarak adlandırılmaktadır. İnşaat sektörü, bina ve altyapı yatırımları olmak üzere ikiye ayrılmakta olup, bina yatırımları ise konut ve konut dışı bina yatırımlardan oluşmaktadır.

TÜİK tarafından hazırlanan, 2020 yılı Bandırma özelinde inşaat sektörünün (özellikle konut satışı) satış istatistikleri incelendiğinde, toplam 4.481 adet konutun satışının yapıldığı belirlenmiştir. Bir önceki yıla nazaran, konut satışında %9,4 oranında artış meydana gelmiştir. 2020 yılına iyi bir başlangıç yapan sektör, Mart – Mayıs ayını görece kötü geçirmiştir. Yaz ayının başlaması ile krediye ulaşma olanaklarının kolaylaşması ile konut satışında aylık bazda %170’e varan artışlar olmuştur.

Ay	2019	2020	Yüzde
Ocak	247	362	46,50%
Şubat	234	375	60,20%
Mart	291	290	-0,40%
Nisan	280	107	-61,80%
Mayıs	317	174	-45,10%
Haziran	218	591	171,10%
Temmuz	309	720	133%
Ağustos	318	611	92,10%
Eylül	514	399	-22,40%
Ekim	460	307	-33,30%
Kasım	383	325	-15,10%
Aralık	525	220	-58,10%
TOPLAM	4096	4481	9,40%

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 67. 2019 - 2020 Yılı Bandırma’da Satışı Yapılan Konut İstatistiği

*Türkiye’de İnşaat Sanayi Sektörünün Gelişimi-Temel İnşaat Sanayi Göstergeleri, Erdem KOÇ, Kadir KAYA, Mahmut Can ŞENEL, Nevşehir Bilim ve Teknoloji Dergisi Cilt 6(2) 643-660 2017.

2.20. Enerji

Bandırma yenilenebilir enerji üretimi konusunda, Türkiye’deki belli başlı hub noktalarda birisidir. Beyhan Öztürk, Hıdır Serkendiz yayınlarında, Balıkesir ili özelinde rüzgâr enerjisi santrali kurulumuna en uygun bölgeleri araştırmış ve dört klasmanda incelemişlerdir. Araştırma sonucu özellikle Bandırma ve çevresinin (Erdek ve Manyas ilçeleri) rüzgâr enerjisi santrali kurulumu açısından çok uygun olduğu tespiti yapılmıştır. Grafik 12’de kapasite faktörü verisi üzerinden RES kurulumuna en uygun alanları belirtilmektedir.

Grafik 12. Balıkesir İli Rüzgâr Enerjisi Santrali Kurulum Bölgeleri*

Ortalama rüzgâr hızı 5,5 – 6,5 m/s arasında değişkenlik gösteren Bandırma’da toplamda 6 adet rüzgâr enerji santrali kurulmuştur. Değişik türbin güçlerine sahip santrallerin toplam kurulu gücü 309,25 MWm’dir.

Yatırımcı	Firma Adı	Proje Adı	Türbin Markası	Kurulu Güç (MWm)
Edincik Enerji	Edincik Enerji El. Ür. A.Ş.	Edincik RES	NORDEX	30
Akenerji	Ak Enerji El. Ür. A.Ş.	Ayyıldız RES	VESTAS	28,2
Bursa Temiz Enerji	Bursa Temiz En. El. Ür. San. ve Tic.A.Ş.	Bandırma-3 RES	NORDEX	25
Bilgin Enerji	Yapısan Enerji El. Ür. A.Ş.	Bandırma RES	GE	30
Borusan EnBW Enerji	Bandırma Enerji ve El. Ür. Tic. A.Ş.	Bandırma RES	VESTAS	91,05
Doğan Enerji	Galata Wind En. Ltd. Şti.	ŞahRES	VESTAS	105
TOPLAM KAPASİTE				309,25

Kaynak: Türkiye Rüzgâr Enerjisi Birliği

Tablo 68. Bandırma’da Kurulu Olan Rüzgâr Enerji Santralleri (RES)

Bandırma ve çevresinde tarım ve tarıma dayalı sanayinin gelişmiş olması sebebiyle, yüksek miktarda biyogaz ve biyokütle enerji üretimi potansiyeli taşıyan atıklar meydana gelmektedir. 2020 yılı itibarı ile Bandırma sınırları içerisinde 4 adet biyogaz ve biyokütle santrali faaliyet göstermekte ve toplam 26,38 MW enerji üretme kapasitesine sahip olmaktadır.

*Balıkesir Enerji Sektörü Yatırım Rehberi, Güney Marmara Kalkınma Ajansı

Firma Adı	Proje Adı	Kurulu Güç (MWm)
Eti Maden	Eti Maden Bandırma Atık Isı Santrali	12
Bagfaş Gübre Fabriası	Bagfaş Gübre Fabriası Biyogaz Santrali	9,92
Mauri Maya	Mauri Maya Bandırma Biyogaz Santrali	2,33
Karbio Elek.Üretim A.Ş.	Bandırma Edincik Biyogaz Santrali	2,13
	TOPLAM KAPASİTE	26,38

Kaynak: enerjiatlasi.com / 09.03.2021

Tablo 69. Bandırma’da Kurulu Olan Biyogaz, Biyokütle, Atık Isı Santralleri

Bandırma da nüfusun ve sanayi alanının geniş olması sebebi ile yüksek miktarda enerji sarf edilmektedir. Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş. Bandırma İletme Müdürlüğü’nden alınan verilere göre; sorumluluk alanında 103.845 adet abone bulunduğu görülmektedir. Yıllık toplam elektrik enerjisi tüketim miktarı 460.011.366,67 Kwh saat, abone başına elektrik tüketimi de 4.429,79 Kwh olarak gerçekleşmiştir.

Yıl	Elektrik Tüketimi (kWh)	Abone Sayısı	Abone Başına Elektrik Tüketimi (kWh)
2016	491.746.373,18	91.444	5.377,57
2017	465.704.900,66	95.054	4.899,37
2018	442.770.328,97	98.360	4.501,53
2019	419.605.771,01	101.416	4.137,47
2020	460.011.366,67	103.845	4.429,79

Kaynak: Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş. Bandırma İşletme Müdürlüğü Verileri

Tablo 70. Bandırma’da Tüketilen Elektrik Enerjisi Miktarı

Tüketilen elektrik enerjisi miktarı sektörel bazda incelendiğinde, en büyük payın 201.753.627,43 Kwh ile sanayide gerçekleştirdiği, 106.409.913,55 Kwh tüketim ile mesken ve 83.230.876,72 Kwh tüketim ile ticarethane ve kamu hizmetlerinin diğer önemli elektrik enerjisi tüketim alanları olduğu gözlemlenmiştir.

Sektör	Tüketilen Elektrik Miktarı (kWh)
Ticarethane ve Kamu Hizmetleri	83.230.876,72
Tarımsal Sulama	32.608.693,36
Mesken	106.409.913,55
Sanayi	201.753.627,43
Aydınlatma	6.218.543,75

Kaynak: Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş. Bandırma İşletme Müdürlüğü Verileri

Tablo 71. 2020 Yılında Bandırma Genelinde Sektörel Bazda Tüketilen Elektrik Enerjisi Miktarı

2.21. Ulaşım

Bandırma; İstanbul, Bursa ve İzmir illerine ortalama 2 saat uzaklıkta yer almasıyla bu illerin yer aldığı üçgenin ortasında bir konumda bulunmaktadır. Bandırma; karayolu, denizyolu, demiryolu ve sınırlı da olsa havayolu ulaşımının tümünün gerçekleştirildiği nadir yerleşim merkezlerinden biridir.

2.21.1. Karayolu

Yolcu ulaşımında başlangıç ve varış noktaları, yük taşımacılığında ise üretim ve tüketim noktaları arasında aktarmasız bir ulaşım olanağı vermesi, taşıma kapasitesi ve güzergâh seçiminde esneklik sağlaması, yüklerin daha kolay ve belli mesafelere kadar daha hızlı taşınabilmesi karayolu taşımacılığının başlıca özellikleridir.

Bandırma, bulunduğu konum itibarı ile Güney Marmara bölgesinin tam ortasında bulunmakta ve Çanakkale ile Bursa arasındaki D200 transit yol güzergâhının üzerinde konumlanmaktadır. Limanın varlığı, gelişmiş sanayiye sahip olması, özellikle Erdek, Manyas ve Gönen gibi turizm bölgelerine yakınlığı ile Bandırma'nın her geçen yıl artan nüfusu; Bandırma ve çevresindeki karayolu taşımacılığının artmasına sebebiyet vermektedir.

Yolun Niteliği		Devlet Yolu (Km)	İl Yolu (Km)	Toplam (Km)
Asfalt	BSK	201,3	14,5	215,8
	SK	42,7	418	460,7
Parke		0	3,2	3,2
TOPLAM		244	435,7	679,7

Kaynak: T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü Bandırma 146. Şube Şefliği Verileri

Tablo 72. Karayolları Bandırma 146. Şube Şefliği'nin Yol Uzunlukları

Bandırma genelinde 14. Bölge Müdürlüğü'ne bağlı 146. Bandırma Şube Şefliği görevlidir. 146. Bandırma Şube Şefliği'nin görev alanı 250 km'si devlet, 436 km'si il yolu olmak üzere, toplam 686 km yol ağını içermektedir. Bandırma Şube Şefliği tarafından 2019 yılı içerisinde yapılan çalışmalar ve son durumları ile alakalı bilgi şu şekildedir;

2020 Yılında Tamamlanan Çalışmalar

- 16-78 K.K. No'lu Karacabey-Okçugöl yolu yol yapım çalışması (15+000 – 21+000 km.'leri arası)
- 10-00 K.K. No'lu Gönen-Bandırma yolu Buğdaylı girişi ile Bandırma Ayrım arası 6 km.'lik BSK yol yapım çalışması
- 10-00 K.K. No'lu Gönen-Bandırma yolu Buğdaylı Altgeçit çalışması

2020 Yılında Devam Eden Çalışmalar

- Bandırma Şehir Geçişi "Farklı Seviyeli Kavşak" yapım çalışması (200-03 K.K. No – 44+000 – 46+000 km.'leri arası)
- 10-09 K.K. No'lu Bandırma-Erdek il yolunda BSK'lı, projeli yol yapım çalışması (0+000 – 15+000 km.'leri arası)

- 17-08 K.K. No'lu Biga-Karabiga yolu BSK'lı, projeli yol yapım çalışması (0+000 – 19+000 km.'leri arası)
- 10-78 K.K. No'lu Gönen-Manyas yolu projeli yol yapım çalışması (3+000 – 16+000 km.'leri arası)
- 555-07 K.K. No'lu Yenice-Balya İl yolunda BSK'lı, projeli yol yapım çalışması (22+000 – 65+000 km.'leri arası)

2.21.2. Demiryolu

Bandırma'ya demiryolunun ulaştırma çabaları, İzmir – Kasaba hattının devamı niteliğinde düşünülen Bandırma-Soma tren hattının ilk olarak inşası ile 1870'lerde gündeme gelmiştir. 1910 yılında Fransızlar tarafından Bandırma-Soma demiryolu inşaatına başlanmış ve iki buçuk yılda zamanından önce tamamlanmıştır. Toplam uzunluğu 190 km olan demiryolu hattı, 1912 yılının Ekim ayında işletmeye açılmışlardır. Bandırma Limanı başlangıç olmak üzere Bandırma ile Soma arasında şu istasyonlar; Sığircı, Aksakal, Okçugöl, Susurluk, Ömerköy, Yeniköy, Balıkesir, Çukur Hüseyin, Soğucak, Giresun (Savaştepe), Beyce istasyonlarıdır. Bandırma-Soma demiryolu hattının inşa edilmesi sayesinde malların İç Batı Anadolu'ya sevkı de kolaylaşmış, böylece demiryolu bölge ticaretini artırıcı bir rol üstlenmiştir. Demiryolu hattının işletmeye açılması özellikle Bandırma çok önemli katkılar sağlamıştır. Demiryolunun işletmeye açılmasından sonra Bandırma'nın ticari önemi bir kat daha artmıştır. Çünkü kapitülasyonlardan istifade eden yabancı bandıralı şilepler İstanbul'a uğramak yerine doğrudan Bandırma'ya gelerek mallarını pazarlamaya başlamışlardır. Demiryolunun ulaşımına açılması, Bandırma - İstanbul deniz seferlerindeki yolcu sayısını da artırmış, önceden Bandırma - İstanbul arasında haftada bir sefer yapılır iken demiryolunun Bandırma'ya ulaşmasıyla birlikte haftanın her günü sefer yapılmaya başlanmıştır. Bandırma-Soma demiryolunun inşası, Bandırma şehrinin planının oluşmasında ciddi anlamda katkı sağlamıştır. Daha önce küçük bir iskele görünümünde olan Bandırma'nın, demiryolunun inşasından sonra çehresi değişmiş ve Bandırma Limanı işlerlik kazanmıştır.*

Türkiye'de devletçilik politikasının en yoğun uygulandığı 1933-1939 arasındaki dönemde stratejik önemi ve tekel kurmaya müsait özelliğinden dolayı yabancıların elinde bulunan demiryolları millileştirilmeye başlanmıştır. Bu bağlamda birçok yabancı demiryolu işletmesinde olduğu gibi, 27 Nisan 1934 tarihinde Bandırma-Soma Demiryolu hattını işleten İzmir - Kasaba ve Temdidi Demiryolu Şirketi de devletleştirilmiştir.

Kurulduğu andan itibaren Bandırma'nın gelişmesine katkıda bulunan demiryolu, planlanan yeni tren projeleri ile birlikte, Bandırma ve çevresinin gelişme hızını arttıracak yeni adımlar olacaktır.

1.Bandırma-İzmir Yüksek Hızlı Tren Projesi

Bandırma - İzmir demiryolu hattı projesi ile hali hazırdaki hatta göre daha hızlı ulaşım imkânı sağlanması düşünülmektedir. Demiryolu hattına dâhil olacak Bursa demiryolu ile bölgesel ekonomiye destek sağlanacaktır. Hat, yük ve yolcu taşımacılığına hizmet verecektir.

2.Bandırma-Bursa-Bilecik Yüksek Hızlı Tren Projesi

Önemli bir ulaşım zinciri olan Bandırma-Bursa-Bilecik Hızlı Tren Hattı ile Ankara, İzmir, İstanbul ve Bursa gibi büyük şehirlerin arasındaki ulaşımın kolaylaştırılması ve seyahat süresinin kısaltılması sağlanacaktır. Hat saatte 250 km hıza uygun bir alt yapı ile hazırlanmaktadır.

3. Bandırma-Çanakkale-Tekirdağ Demiryolu Projesi

Bandırma ile Çanakkale'yi doğrudan bağlayacak demiryolu projesi, yolcu ve yük taşımacılığı alanında hizmet verecektir. Demiryolu hattı, Bandırma'dan başlayarak Bandırma OSB ve Gönen Deri İhtisas ve Karma OSB'yi de içine alacak şekilde Biga, Karabiga ve Çanakkale'ye ulaşacaktır.

Kaynak: Güney Marmara Kalkınma Ajansı – Lojistik Atlası

Grafik 13. Bandırma'ya Yapılması Planlanan Demiryolu Projeleri

2.21.3. Denizyolu

Limanlar, deniz ticaretinin gerçekleştirilmesini sağlayan önemli düğüm noktalarıdır. Bandırma Bölgesi'nde ithalat ve ihracat elleçlemeleri yapan limanlar Bandırma merkezde Çelebi Bandırma Limanı ve Bağfaş A.Ş. nin Özel İskeleleri, Marmara Adası'nda ise Saraylar ve Badalan İskeleleri'dir. Erdek'ten sadece kabotaj kapsamında taşımalar gerçekleştirilmektedir. Çelebi Bandırma Limanı, Bağfaş A.Ş.'nin Özel İskeleleri ve Marmara Adası'nda yapılan dış ticaret işlemleri Bandırma Gümrük Müdürlüğü'ne tabi olarak gerçekleştirilmektedir. Çelebi Bandırma ve Bağfaş, Bandırma Liman Başkanlığı'na bağlı iken; Marmara Adası'nda ayrıca bir liman başkanlığı daha faaliyet göstermektedir.*

2.21.3.1. Çelebi Bandırma Limanı

Çelebi Bandırma Limanının temellerine etüt ve proje şeklinde 1952 yılında, inşasına ise 1963 senesinde başlanmıştır. Belediye tarafından işletilmekteyken 1969 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile TCDD'ye devredilen Bandırma Limanı'nda 1972 yılında kılavuzluk hizmetleri vermeye başlanmıştır. Bandırma Ticaret Odası ve Bandırma Ticaret Borsalarının da azınlık hisselerine sahip olduğu Bandırma limanının işletme hakkı, 18.05.2010'da TCDD tarafından Çelebi Holding A.Ş.'ye devredilmiştir.**

*Bandırma Bölgesi Denizyolu Ticareti, Arş. Gör. Elif KOÇ, Arş. Gör. Demir Ali AKYAR, Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu, Tam Metin Bildiriler Kitabı III, sayfa 36 - 51.

** <http://www.portofbandirma.com.tr-> 20/07/2020

2.21.3.2. İDO (İstanbul Deniz Otobüsleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.)

İDO (İstanbul Deniz Otobüsleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.) 1987 ve 1988 yıllarında Norveç'ten satın alınan 449 yolcu kapasiteli 10 adet deniz otobüsü ile hizmete başlamıştır. İDO, 16 Haziran 2011 tarihinde blok satış yöntemiyle eski ana ortağı olan İBB tarafından yapılan ihale ile Tepe İnşaat, Akfen Holding, Souter ve Sera Gayrimenkul Yatırım ve İşletme A.Ş. Ortak Girişim Grubu'na satılmıştır. İDO, şehir içi ve şehir dışı deniz yollarında “Deniz Otobüsü ve Hızlı Feribot Hatları” adı altında yolcu ve araç taşımacılığı yapmaktadır. İDO, 8 deniz otobüsü, 3 arabalı vapur ve 4 hızlı feribot hattı ile toplam 15 hat üzerinden İstanbul şehir içi ve Marmara Denizi bölgesinde yolcu ve araç taşımacılığı hizmeti vermektedir. İDO, 54 deniz aracından (24 deniz otobüsü, 20 arabalı vapur, 8 hızlı feribot ve 2 hizmet gemisi) oluşan modern filosu ile dünyanın önde gelen deniz yolu yolcu ve araç taşımacılık şirketlerinden biridir.

2.22. Ticaret

Marmara Denizi'nin güney kıyısındaki konumu itibariyle, Türkiye'nin iş başkenti İstanbul ve çevresinin yanı sıra ticari faaliyetlerin merkezlerinden Güney Marmara ve Ege Bölgesi ile bağlantı noktalarından birisi olan Bandırma, sınırları içerisinde ve yakın çevresinde yer alan gelişmiş sanayi tesisleri ile bölgenin ve ülkemizin yükselen değerleri arasındadır. Gübre üretimi, bor madeni ve borlu ürünlerin işletilmesi ve değerlendirilmesi, beyaz et ve et ürünleri üretimi ile tarım makinelerinin üretimi konusunda önde gelen tesislere sahip olan Bandırma, bu özelliği ile bölgenin önemli sanayi merkezleri arasında yer almaktadır. Hâlihazırda Türkiye'de üretilen kimyasal gübrenin %15'i, etlik civcivin %25'i, yumurtalık civcivin %20'si, beyaz etin %22'si, yumurtanın %22'si ilçede üretilmektedir.

Bandırma, sahip olduğu uluslararası limanı ile bölgenin dışa açılmasındaki önemli kapılardan birisidir. Temeli 1952 yılında atılan ve inşasına 1963 yılında başlanan Bandırma Limanı, Belediye tarafından işletilmektedirken 1969 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile TCDD'ye devredilmiş ve 1972 yılında kılavuzluk hizmetleri vermeye başlanmıştır. Limanın varlığı, hem kamu hem de özel sektörün dikkatini çekerek öncelikli olarak kimya sanayisinin bölgede yatırım yapmasına neden olmuştur.

Bor Asit Fabrikası A.Ş. ile Bagfaş Gübre Fabrikası A.Ş. bölgenin sanayi serüveninin başlamasındaki ilk kıvılcım olarak nitelendirilebilir. Bandırma Ticaret Odası ve Bandırma Ticaret Borsalarının da azınlık hisselerine sahip olduğu Bandırma limanının işletme hakkı, 18.05.2010'da TCDD tarafından Çelebi Holding A.Ş.'ye devredilmiş, yapılan yatırımlar ve organizasyonel dönüşüm neticesinde "Çelebi Bandırma Limanı" markası ile hizmete başlamıştır.*

Bölgenin tarımsal hammadde zenginliği nedeniyle Bandırma ve çevresinde tarıma dayalı sanayi hızla gelişmiştir. Gıda sanayisinin de yoğunluk kazandığı bölgede faaliyet gösteren firmaların başında Banvit, Kocaman Balıkçılık, Mauri Maya, Tamek ve Tat gıda gelmektedir. 1997 yılında Bandırma Ticaret Odası'nın desteği ile toplamda 944.444 m² alana kurulan Bandırma Organize Sanayi Bölgesinde, 5.000-85.000 m² arası büyüklükte 52 sanayi parseli bulunmaktadır. Söz konusu sanayi bölgesinde 2009 yılında traktör fabrikası faaliyete geçmiştir. Ayrıca, 2011 yılında, yıllık 300 adet kapasiteli, elektrik üretebilen rüzgâr türbini kule üretimi alanında faaliyet gösteren fabrika kurulmuştur. Bu fabrika, Türk-İspanyol ortaklığında kurulmuş olup, ülkemizde stratejik iş kollarında yapılan doğrudan yabancı yatırımlar konusundaki önemli yatırımlardan birisidir.**

2.22.1 Bandırma Gümrük Müdürlüğü

Bandırma Gümrük Müdürlüğü 1938 yılında İstanbul Gümrükleri Başmüdürlüğü'ne bağlı Gümrük İdare Memurluğu olarak hizmete başlamıştır. 13 Nisan 1977 tarihinde 1.sınıf Gümrük Müdürlüğü'ne yükseltilmiş ve 02 Mayıs 1978 tarihinde İzmit Gümrükleri Başmüdürlüğü'ne ve 08 Mayıs 1987 tarihinde ise Bursa Gümrükleri Başmüdürlüğü'ne bağlı 1.sınıf Gümrük Müdürlüğü olarak görevine devam etmektedir. Denizyoluyla yapılan ithalat ve ihracat işlemleri, Çelebi Bandırma Limanı, Bagfaş A.Ş.'nin özel iskeleleri, Marmara Adası Saraylar ve Badalan İskelelerinden yapılmaktadır. Karayolu ile gelen araçların getirmiş oldukları eşyaların gümrük işlemleri ise, Çelebi Bandırma Uluslararası Liman İşletmeciliği A.Ş.'ne ait Geçici Depolama yerlerinde veya kendi antrepolarından, posta yoluyla yurtdışından gelen kolilerin gümrük işlemleri ise Bandırma Posta Müdürlüğü'nden gerçekleştirilmektedir.

*Bandırma Bölgesi Denizyolu Ticareti, Arş. Gör. Elif KOÇ, Arş. Gör. Demir Ali AKYAR, Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu, Tam Metin Bildiriler Kitabı III, sayfa 36 - 51.

** Bandırma ve Çevresi Dış Ticaretinin İstatistiksel Analizi, Arş. Gör. E. Fırat AKGÜL, Uluslararası Bandırma ve Çevresi Sempozyumu, Tam Metin Bildiriler Kitabı II, sayfa 42 - 51.

Müdürlük; Balıkesir, Bandırma, Marmara adası, Karacabey, Mustafakemalpaşa, Gönen ve civar ilçelerdeki ticaret, sanayi ve tarım işletme alanlarına giren hammadde, yarı mamul ve mamul maddelerin ithalat ve ihracat işlemleri gerçekleştirilmektedir [74].

Yıl	İhracat	İthalat	Toplam
2013	587.581	1.186.529	1.774.110
2014	563.582	1.336.286	1.899.868
2015	465.093	1.122.723	1.587.816
2016	424.719	948.611	1.373.330
2017	562.637	889.503	1.452.140
2018	544.294	820.621	1.364.915
2019	576.671	1.040.406	1.617.077
2020	519.572	951.425	1.470.997

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 73. Bandırma Gümrük Müdürlüğü’nün Gerçekleştirdiği İhracat ve İthalatın Yıllara Göre Değişimi
(Bin ABD \$)

Türkiye genelinde toplam 134 adet gümrük müdürlüğü bulunmaktadır. Bandırma Gümrük Müdürlüğü yapılan ihracat işlemleri ile 47., ithalat rakamlarına göre 35. Sırada yer almaktadır.

2020 yılında Bandırma Gümrük Müdürlüğü’nden yapılan dış ticaret rakamları incelendiğinde, ağırlıklı olarak ithalat işlemleri yapıldığı görülmektedir. Toplam dış ticaret hacmi 1.439.688.567 \$ olarak gerçekleşmiş ve bu işlemlerin % 64,75’i ithalat olarak yapılmıştır. En fazla ithalat işlemi 333.913.592 dolar ile Rusya Federasyonu’ndan yapılmış, bu ülkeyi sırasıyla Brezilya, Ukrayna, Bulgaristan ve İspanya takip etmiştir. Bandırma Gümrük Müdürlüğü’nden gerçekleşen ihracat rakamlarına göre, 71.244.534 \$ ile Irak en fazla ihracat yapılan ülke olmuş ve ABD, Hollanda, Rusya Federasyonu ve Polonya bu ülkeyi takip etmiştir.

İHRACAT			İTHALAT		
1	Irak	71.244.534	1	Rusya Federasyonu	333.913.592
2	ABD	70.689.193	2	Brezilya	136.003.008
3	Hollanda	42.440.841	3	Ukrayna	111.661.706
4	Rusya Federasyonu	37.683.860	4	Bulgaristan	48.939.472
5	Polonya	33.329.385	5	İspanya	24.814.476
6	İspanya	29.731.639	6	Romanya	24.661.696
7	İtalya	21.690.729	7	İsrail	23.818.772
8	Çin	18.832.992	8	Çin	23.437.110
9	Bulgaristan	17.916.639	9	Almanya	22.411.210
10	Romanya	15.670.037	10	Moldova	21.027.404
11	Almanya	13.977.788	11	Hollanda	16.888.311
12	Ukrayna	13.692.017	12	Macaristan	15.420.883
13	Birleşik Krallık	12.099.530	13	Sırbistan	13.186.943
14	İrlanda	10.290.130	14	Arjantin	11.483.446
15	Yunanistan	9.886.196	15	Güney Kore	11.421.637
DİĞER		88.331.779	DİĞER		93.091.612
TOPLAM		507.507.289	TOPLAM		932.181.278

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 74. 2020 Yılı Bandırma Gümrük Müdürlüğü'nün Ülkelere Göre Dış Ticaret Verileri (\$)

Fasillara göre yapılan ihracat verileri incelendiğinde, en çok ihracat gerçekleştirilen fasıl 213.136.027 dolar değerle “ inorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik – inorganik bileşikleri ” olmuştur. Bu fasılı sırası ile “ tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento “, “etler ve yenilen sakatat “ ile “ gübreler “ fasılları izlemiştir.

Sıra	Fasıl adı	İhracat Dolar
1	İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	213.136.027
2	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	67.129.752
3	Etler ve yenilen sakatat	56.705.891
4	Gübreler	40.467.874
5	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	32.143.257
6	Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları	15.094.281
7	Demir veya çelikten eşya	13.371.785
8	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	12.801.107
9	Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	7.286.761
10	Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	7.018.091
11	Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	6.613.573
12	Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemeklik katı yağlar, hayvansal ve bitkisel mumlar	5.276.597
13	Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler, yumrular, kökler ve benzerleri, kesme çiçekler ve süs yaprakları	4.437.658
14	Adi metallerden çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	3.960.665
15	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	3.751.780
DİĞER		18.312.190
TOPLAM		507.507.289

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 75. 2020 Yılı Bandırma Gümrük Müdürlüğü Fasıllara Göre İhracat Verileri (\$)

Fasıllara göre yapılan ithalat verileri incelendiğinde, en çok ihracat gerçekleştirilen fasıl 249.794.549 dolar değerle “ gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler ” olmuştur. Bu fasılı sırası ile “ hububat“, “ yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman “ ile “ inorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik – inorganik bileşikleri “ fasılları izlemiştir.

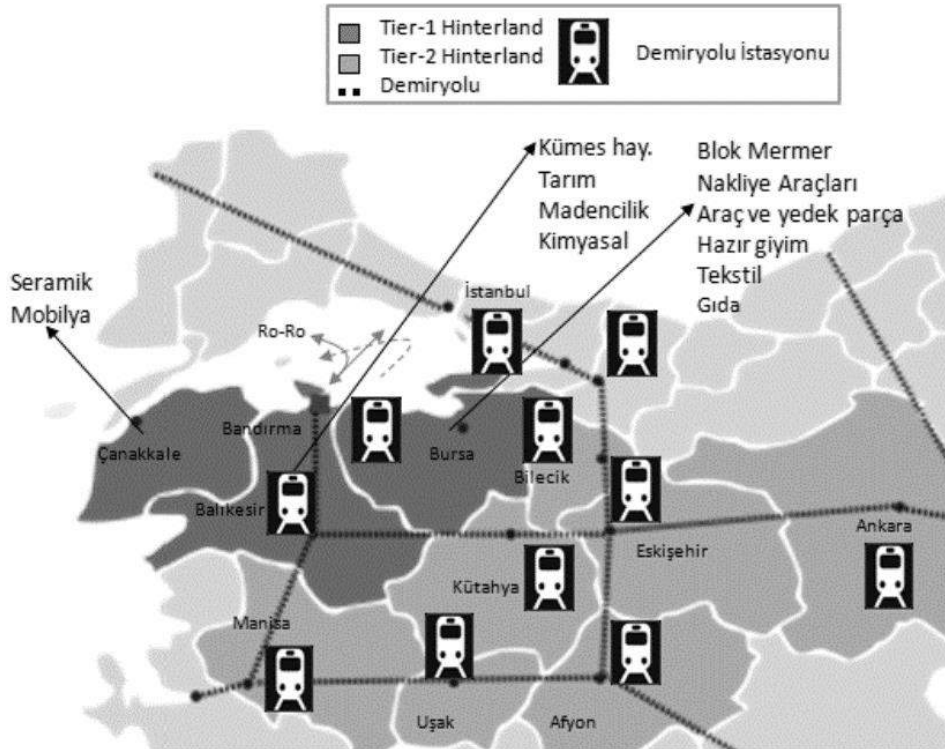
Sıra	Fasıl adı	İthalat Dolar
1	Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	249.794.549
2	Hububat	216.657.878
3	Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	193.626.470
4	İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	108.920.285
5	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	68.092.704
6	Tuz, күкүрт, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	23.264.522
7	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	21.671.467
8	Demir veya çelikten eşya	10.590.653
9	Şeker ve şeker mamulleri	9.644.471
10	Demir ve çelik	5.449.758
11	Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemeklik katı yağlar, hayvansal ve bitkisel mumlar	4.998.990
12	Canlı hayvanlar	4.779.869
13	Barut ve patlayıcı maddeler, pirotekni mamulleri, kibritler, piroforik alaşımlar, ateş alıcı maddeler	3.369.238
14	Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	2.255.795
15	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	1.894.548
DİĞER		43.935.777
TOPLAM		932.181.278

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Tablo 76. 2020 Yılı Bandırma Gümrük Müdürlüğü Fasıllara Göre İthalat Verileri (\$)

2.23. Lojistik

Lojistik kavramı; “hammadde, yarı-mamul ve mamullerin, üretim noktasının başından tüketim noktasına kadar, müşteri gereksinimlerini karşılamak amacıyla, etkin ve düşük maliyetli bir şekilde akış ve depolanma süreçlerinin, planlanması, uygulama ve kontrol edilmesi” olarak tanımlanmıştır. Hammadde, malzeme ve işlenmiş ürünlerin tedarik kaynaklarından kullanıcı ya da tüketicilere doğru ve işletme tesisleri arasında stratejik olarak hareket ettirilmesiyle ilgili tüm faaliyetlerin yönetim süreci lojistiğin konusunu oluşturmaktadır. Lojistik yönetiminin amacı; hammadde, yarı-mamul ve bitmiş ürünlerin uygun zamanlarda, uygun yerlerde, uygun miktarlarda ve kullanılabilir biçimlerde en düşük maliyet ve en hızlı yöntemlerle alıcıya teslimidir.

Kaynak: Bandırma Limanı Yük Talep Tahminlemesi, Arş. Gör. Demir Ali Akyar, Arş. Gör. Mehmet Serdar Çelik Bandırma ve Çevresi Sempozyumu, Tam Metin Bildiriler Kitabı III, sayfa 69 -82.

Grafik 14. Bandırma Limanı Art Bölgesi (Hinterland)

Lojistik, bünyesinde birçok faaliyeti barındırmakta ve ana ile destekleyici faaliyetler olarak sınıflandırılan bu faaliyetler aşağıda belirtilen konuları kapsamaktadır. Ana faaliyetler; ulaştırma, müşteri servis standartları, envanter yönetimi ve sipariş izleme olarak dört faaliyetten, destekleyici faaliyetler ise depolama, elleçleme, enformasyon yönetimi, tedarik ve koruyucu ambalajlama olmak üzere 5 faaliyetten oluşmaktadır.

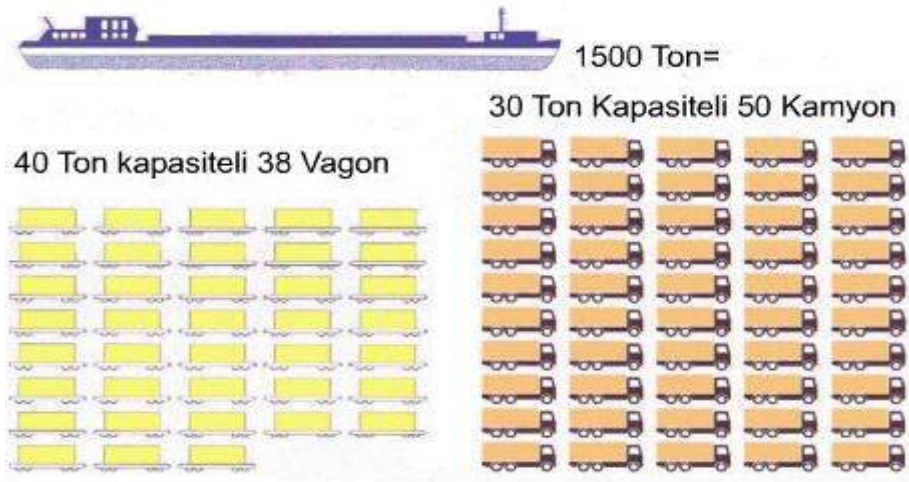
Lojistiğin en önemli unsurlarından olan ulaşırmada; karayolu, demiryolu, denizyolu, havayolu ve boru hattı olmak üzere beş farklı ulaştırma sistemi mevcuttur. Ayrıca en az iki sistemin kullanıldığı sistemler arası (intermodal) taşımacılık da günümüzde önem kazanmaktadır.*

* Ege ve Marmara Bölgesi Limanları Arz-Talep Projesi, Soner Esmer, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Denizcilik, İşletme Yönetim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2003.

2.23.1. Çelebi Bandırma Limanı

Dünyanın coğrafi yapısı gereği dünya ticaretinde etkin ulaşım ortamı denizdir. Deniz taşımacılığı diğer taşımacılık çeşitlerine nazaran; özellikle sanayi hammaddesini oluşturan çok büyük miktarlardaki yüklerin bir defada taşınması imkânını sağlaması, sınır aşımı olmaması, güvenilir olması, mal zayıtının en alt düzeyde olması ve diğer kayıpların hemen hemen hiç olmaması gibi avantajlara sahiptir. Hava yolu taşımacılığına göre 14, karayoluna taşımacılığına göre 7 ve demiryoluna taşımacılığına göre 3,5 kat daha ucuz olması sebebi ile dünyada en çok tercih edilen ulaştırma sistemidir. Dünya ticaretinde ithal ve ihraç yüklerinin %90'dan fazlası deniz yoluyla taşınmaktadır.*

Denizyolu taşımacılığının enerji tüketimi konusundaki bu avantajının yanında 1500 tonluk bir gemi yine aynı enerjiyle, Grafik 4'te de görüldüğü gibi, otuz sekiz vagonun ve elli kamyonun taşıyacağı yükü taşımakta ve önemli derecede bir ölçek ekonomisi yaratmaktadır.

Kaynak: Türkiye Limanlarının İşletme Verimliliğinin İrdelenmesi ve Transit Liman İhtiyacı, Yüksek Lisans Tezi, Den. Uls. isl. Müh. Özgür ZORLU, Ocak 2008, İTÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Grafik 15. Modlar Arası Taşıma Kapasitelerinin Karşılaştırılması

Çelebi Bandırma Limanı, konumu itibarı ile ülkenin en önemli limanlarından biri olmanın yanında tüm ülkeye uzanan demiryolu bağlantısı ile kombine taşımacılıkla her türlü yükün elleçlenebileceği bir limandır. Toplam uzunluğu 2973 metre ve derinlikleri 6 - 11,50 metre arasında değişen 20 adet rıhtımında konteyner, dökme yük, genel yük, proje yükü ve Ro-Ro gemilerine hizmet verilmektedir. Rıhtımdaki yükleme - boşaltma hizmetleri yüksek teknolojili mobil vinçler, ekskavatörler ve konveyör sistemi ile gerçekleştirilmektedir.

1000 metre ve 500 metre uzunluğunda iki mendireği bulunan Çelebi Bandırma Limanı'nın, iki mendirek arası açıklık 225 metredir. Bandırma limanı, Liman İşletmeciliği Yönetmelikleri'ne göre gemilere verilmesi zorunlu olan kılavuzluk ve römorkaj hizmetlerini, deneyimli, yüksek eğitimli ve ehliyetli kılavuz kaptanların yönetiminde; 2 adet römorkör, 1 adet pilot botu ve 1 adet palamar botu ile sürdürmektedir.**

*Ege ve Marmara Bölgesi Limanları Arz-Talep Projeskiyonu, Soner Esmer, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Denizcilik, İşletme Yönetim Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2003.

** <http://www.portofbandirma.com.tr>- 20/07/2020

ÇELEBİ BANDIRMA LİMANI KAPASİTE BİLGİLERİ			
Saha Kapasitesi		Gemi Kabul Kapasitesi	
Toplam Liman Sahası (m2)	268.348	Konteyner (adet/yıl)	330
Toplam Depolama Sahası (m2)	215.569	Dökme Yük (adet/yıl)	3.24
Gümrüklü Alan (m2)	268.348	Sıvı Dökme Yük (adet/yıl)	216
Ekipman Park Alanı (m2)	1.500	Genel Yük (adet/yıl)	216
CFS (m2)	8.000	Ro-Ro (adet/yıl)	13.140
Toplam Rıhtım Uzunluğu (m)	2.973	Yolcu Gemisi (adet/yıl)	0
Yük Kapasitesi		Depolama Kapasitesi	
Konteyner (TEU/Yıl)	350.000	Konteyner (TEU)	4.195
Dökme Yük (Ton /Yıl)	12.000.000	Dökme Yük / Açık Saha (Ton)	165.000
Genel Yük (Ton/Yıl)	1.000.000	Dökme Yük / Kapalı Depo (Ton)	35.0000
Sıvı Dökme Yük (Ton/Yıl)	1.000.000	Genel Yük (Ton)	110.000
Elleçleme Kapasitesi			
Konteyner – Yükleme/Boşaltma (TEU)	348		
Dökme Yük – Tahliye (Ton)	4.000		
Dökme Yük – Yükleme (Ton)	4.000		
Genel Yük – Tahliye (Ton)	2.350		
Genel Yük – Yükleme (Ton)	1.800		

Kaynak: Çelebi Bandırma Limanı Verileri

Tablo 77. Çelebi Bandırma Limanının Kapasite Bilgileri

Sıralama	Liman Başkanlığı	Toplam Uğrayan Gemi Sayısı					
		Türk Bayraklı		Yabancı Bayraklı		Toplam	
		Gemi Sayısı	Gros Ton	Gemi Sayısı	Gros Ton	Gemi Sayısı	Gros Ton
1	Kocaeli	2.867	17.984.907	6.109	128.539.689	8.976	146.524.596
2	Aliğa	1.458	11.389.141	3.898	91.298.345	5.356	102.687.486
3	Ambarlı	1.215	11.312.701	2.240	75.733.036	3.455	87.045.737
4	Mersin	706	9.156.751	3.197	69.742.529	3.903	78.899.280
5	İskenderun	698	5.222.472	3.354	71.104.658	4.052	76.327.130
6	Gemlik	918	7.729.915	2.390	51.386.493	3.308	59.116.408
7	Tekirdağ	823	5.903.465	1.718	47.464.558	2.541	53.368.023
8	Botaş	178	4.536.068	1.078	41.891.572	1.256	46.427.640
9	İzmir	379	2.477.897	1.281	22.319.903	1.660	24.797.800
10	Samsun	563	3.028.319	2.267	13.530.020	2.830	16.558.339
11	Tuzla	545	12.288.692	72	582.820	617	12.871.512
12	Karabiga	513	1.148.791	389	8.387.245	902	9.536.036
13	Karadeniz Ereğli	329	1.541.912	496	6.739.664	825	8.281.576
14	Antalya	209	2.664.467	494	5.321.682	703	7.986.149
15	Zonguldak	255	1.336.396	372	6.515.130	627	7.851.526
16	Yalova	353	5.709.503	119	1.206.211	472	6.915.714
17	Bandıma	305	1.077.464	754	4.617.915	1.059	5.695.379
18	Taşucu	35	150.353	688	5.457.782	723	5.608.135
19	Çeşme	482	5.273.017	40	38.988	522	5.312.005
20	İstanbul	349	1.712.148	305	3.450.700	654	5.162.848
	Diğer	2.555	5.696.375	2.338	23.533.638	4.380	23.908.331
TOPLAM		15.222	117.340.754	33.599	673.540.896	48.821	790.881.650

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Denizcilik Genel Müdürlüğü Verileri

Tablo 78. Liman Başkanlıkları Bazında Limanlara Uğrayan Gemi İstatistikleri

Sıralama	Liman Başkanlığı	Yükleme				Boşaltma				Toplam			
		Toplam İhracat	Kabotaj Yükleme	Transit Yükleme	Toplam Yükleme	Toplam İthalat	Kabotaj Boşaltma	Transit Boşaltma	Toplam Boşaltma	Dış Ticaret	Kabotaj	Transit	Yük Elleçleme
1	Kocaeli	24.113.654	4.733.716	528.124	29.375.494	39.832.004	6.905.884	404.243	47.142.131	63.945.658	11.639.600	932.367	76.517.625
2	Aliğa	20.598.308	6.900.197	59.852	27.558.357	39.032.358	2.322.055	33.231	41.387.644	59.630.666	9.222.252	93.083	68.946.001
3	Botaş	5.507.703	2.052.251	48.519.675	56.079.629	9.031.626	1.483.666	248.080	10.763.372	14.539.329	3.535.917	48.767.755	66.843.001
4	İskenderun	17.533.339	4.920.526	515.157	22.969.022	35.810.246	1.659.476	530.492	38.000.214	53.343.585	6.580.002	1.045.649	60.969.236
5	Mersin	16.135.054	344.830	330.530	16.810.414	18.767.082	1.856.485	318.452	20.942.019	34.902.136	2.201.315	648.982	37.752.433
6	Tekirdağ	3.082.091	1.148.265	5.904.170	10.134.526	13.723.299	3.120.080	5.278.405	22.121.784	16.805.390	4.268.345	11.182.575	32.256.310
7	Ambarlı	9.857.493	969.572	4.558.078	15.385.143	10.069.226	1.395.970	5.044.995	16.510.191	19.926.719	2.365.542	9.603.073	31.895.334
8	Gemlik	6.259.053	1.270.262	1.558	7.530.873	5.569.612	1.174.055	17.331	6.760.998	11.828.665	2.444.317	18.889	14.291.871
9	Karabiga	1.953.534	704.215	0	2.657.749	10.570.010	701.851	0	11.271.861	12.523.544	1.406.066	0	13.929.610
10	Samsun	2.879.022	795.066	0	3.674.088	7.969.689	1.352.063	0	9.321.752	10.848.711	2.147.129	0	12.995.840
11	Zonguldak	1.265.494	221.437	0	1.486.931	9.742.303	137.780	0	9.880.083	11.007.797	359.217	0	11.367.014
12	Karadeniz Ereğli	1.257.757	627.174	0	1.884.931	7.591.726	1.201.591	0	8.793.317	8.849.483	1.828.765	0	10.678.248
13	İzmir	4.333.261	379.425	30.914	4.743.600	4.035.172	611.240	0	4.646.412	8.368.433	990.665	30.914	9.390.012
14	Güllük	5.750.656	10.780	0	5.761.436	1.014	34	0	1.048	5.751.670	10.814	0	5.762.484
15	Bandırma	1.165.596	463.988	0	1.629.584	3.832.517	199.062	0	4.031.579	4.998.113	663.050	0	5.661.163
16	Antalya	2.863.834	707.513	0	3.571.347	659.898	1.292.408	0	1.952.306	3.523.732	1.999.921	0	5.523.653
17	Çanakkale	3.439.226	675.380	0	4.114.606	317.761	278.681	0	596.442	3.756.987	954.061	0	4.711.048
18	Tuzla	1.882.655	351.175	0	2.233.830	1.995.047	247.034	0	2.242.081	3.877.702	598.209	0	4.475.911
19	Taşucu	3.714.877	0	0	3.714.877	555.146	21.609	0	576.755	4.270.023	21.609	0	4.291.632
20	Yalova	801.666	108.950	0	910.616	1.373.196	92.144	0	1.465.340	2.174.862	201.094	0	2.375.956
DİĞER		4.508.550	2.378.834	42.199	44.622.466	6.060.540	5.578.221	37.486	56.220.817	10.569.090	5.359.494	79.685	16.008.269
TOPLAM		138.902.823	29.763.556	60.490.257	229.156.636	226.539.472	29.033.828	11.912.715	267.486.015	365.442.295	58.797.384	72.402.972	496.642.651

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Denizcilik Genel Müdürlüğü Verileri

Tablo 79. Liman Başkanlıkları Bazında Limanlardan Gerçekleştirilen Toplam Elleçleme İstatistikleri

Sıra	Liman Başkanlığı	Toplam					
		Dış Ticaret			Kabotaj	Transit	Toplam Konteyner Elleçleme
		Türk Bayraklı	Yabancı Bayraklı	Dış Ticaret			
1	Ambarlı	316.006	1.653.072	1.969.078	152.806	765.923	2.887.807
2	Mersin	122.822	1.743.754	1.866.576	40.283	41.836	1.948.695
3	Kocaeli	133.699	1.513.805	1.647.504	66.555	86.584	1.800.642
4	Tekirdağ	26.268	343.516	369.784	182.509	891.742	1.444.035
5	Aliğa	41.632	1.208.503	1.250.134	19.707	5.680	1.275.521
6	Gemlik	86.934	631.908	718.842	123.033	1.245	843.119
7	İskenderun	8.399	691.822	700.221	6.775	3.591	710.587
8	İzmir	52.249	355.552	407.802	28.584	0	436.385
9	Antalya	9.301	55.390	64.691	44.717	0	109.408
10	Samsun	22.528	52.263	74.791	31.491	0	106.282
11	İstanbul	1.040	27.435	28.475	13.111	0	41.586
12	Bandırma	212	10	222	12.965	0	13.187
13	Trabzon	0	495	495	5.206	0	5.701
14	Marmara Adası	0	0	0	2.214	0	2.214
15	Karabiga	0	0	0	1.399	0	1.399
16	Karasu	0	65	65	0	0	65
17	Karadeniz Ereğli	0	18	18	0	0	18
Toplam		821.090	8.277.608	9.098.697	731.352	1.796.601	11.626.650

Kaynak: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Denizcilik Genel Müdürlüğü Verileri

Tablo 80. Liman Başkanlıkları Bazında Limanlardan Gerçekleştirilen Toplam Konteyner Elleçleme (TEU) İstatistikleri

2.24. Sanayi

Gübre üretimi, bor madeni ve borlu ürünlerin işletilmesi ve değerlendirilmesi, beyaz et ve et ürünleri üretimi ile tarım makinelerinin üretimi konusunda önde gelen tesislere sahip olan Bandırma, bu özelliği ile bölgenin önemli sanayi merkezleri arasında yer almaktadır.

Bandırma özellikle 1960'lı yıllarla birlikte sanayinin hızla gelişmeye başlaması ile hızlı bir dönüşüme girmiştir. 1964 yılında temeli atılan limanın faaliyete geçmesi ve 1965 yılında elektrik şebekesinin bağlanması lojistik ve enerji alanlarında şehrin avantajlı bir konuma yükselmesini sağlamıştır. 1964 yılında kurulan Eti Maden Bandırma Bor ve Asit Fabrikalarının 1967 yılında üretime başlaması, 1968 yılında Banvit'in yem üretimine başlaması, 1969'da Etibank Boraks Fabrikası'nın, 1970'de Bağfaş ve 1972'de Etibank Sülfürik Asit Fabrikaları'nın faaliyete geçmesi Bandırma'nın önemli bir sanayi kenti haline gelmesine katkı sağlamıştır.

Bandırma sanayisi sektörel olarak incelendiğinde; gıda ile metal eşya ve tarım makineleri sanayi Bandırma sanayisinin bel kemiğini oluşturduğu görülmektedir. Marmara Bölgesi'nin korunaklı limanlarından olan Bandırma, bu lojistik üstünlüğü sayesinde kimya, plastik, kauçuk ve petrol ürünleri firmalarının faaliyet gösterdiği önemli merkezlerden biri haline gelmiştir. Bunun yanında; Bandırma ve çevresinde (özellikle Marmara Adası ve Manyas ilçeleri) bulunan mermer yatakları sebebiyle, mermer işleme sanayi de gelişme göstermiş ve sektörel firma sayısı olarak listede dördüncü sıraya kadar yükselmiştir. Ayrıca Bandırma ve çevresinde gübre, un, yem, çırçır, bitkisel yağ, damızlık civciv, etlik piliç, yumurta, salça, dondurulmuş su ürünleri gibi gıda alanında ve mermer ve taş işletmeciliği alanlarında faaliyet gösteren işletmeler mevcuttur.

2.24.1. Bandırma Organize Sanayi Bölgesi

Türkiye'de planlı dönem ile birlikte özellikle KOBİ'lere yönelik Organize Sanayi Bölgeleri (OSB'ler) kurulmaya başlanmış ve bölgesel kalkınmada bu potansiyelden yararlanma eğilimi belirmiştir. 2000 yılında çıkarılan OSB Kanunu ile OSB yönetimlerine önemli sayıda yetki devredilmiş ve Türkiye'deki OSB'lerin kapasitelerinin arttırılmasına yönelik önemli adımlar atılmıştır.

OSB'lerin oluşturulmasında güdülen amaçlar şöyle sıralanabilir;

- Sanayinin disipline edilmesi ve kentlerin planlı yerleşimine ve gelişimine katkıda bulunulması,
- Birbirini tamamlayıcı ve birbirinin yan ürününü teşvik eden sanayicilerin bir program içinde üretim yapmaları yoluyla üretimde verimlilik ve kârlılık sağlanması,
- Sanayinin az gelişmiş bölgelerde yaygınlaştırılması,
- Tarım alanlarının sanayide kullanılmasının önüne geçilmesi,
- Altyapının gereksinmelere uygun olarak planlanması; yani sağlıklı, ucuz, güvenilir bir altyapı ve ortak sosyal tesisler gibi ortak hizmet kuruluşlarının oluşturulması,
- Standardizasyonun sağlanması,
- Ortak arıtma tesisleriyle çevre kirliliğinin önlenmesi,
- OSB'lerin devlet gözetiminde kendi organlarınca yönetilmesinin sağlanmasıdır.*

* Bir Kalkınma Aracı Olarak "Organize Sanayi Bölgeleri": Isparta Süleyman Demirel Organize Sanayi Bölgesi Üzerine Bir Araştırma, Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Sayı: 31, Temmuz-Aralık 2008, ss.49-68.

Bandırma OSB 1997 yılında 150 hektar alan üzerinde kurulmuştur. Bandırma'nın İstanbul, Yalova, Bursa ve Kocaeli'ye kara ve deniz yoluyla bağlanması ve Bandırma'nın İstanbul'un sanayi ve lojistikten arındırılma sürecinde önemli bir rol üstlenmesi, Bandırma Organize Sanayi Bölgesi'nin önemini artırmaktadır. Bandırma Organize Sanayi Bölgesi 1.610 dönüm arazi üzerine kurulu, temel altyapı ve inşaat işleri %100 tamamlanmış olan, modern yönetim anlayışıyla idare edilen sanayi bölgesidir. Bandırma Limanı'na yakınlığı sayesinde ihracat üssü olma potansiyeli olan bu bölge İstanbul ve çevresindeki yatırımların ilgi odağı olmuş durumdadır.

KARAYOLU	MESAFE
İzmir-Bursa Karayolu	60 km
İstanbul İzmir Otobanı	40 km
DEMİRYOLU	MESAFE
Bandırma Demiryolu	30 km
LİMAN	MESAFE
Bandırma Limanı	30 km

Kaynak: <http://www.investinbalikesir.com/tr/24622/Bandirma-Organize-Sanayi-Bolgesi> / 20.09.2019

Tablo 81. Bandırma Organize Sanayi Bölgesinin Ulaşım Yollarına Uzaklığı

Bandırma Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan firmalar, makine ve teçhizat üretimi, gıda işleme ve paketlenme, kimyasal ürünler, demir-çelik, orman ve ağaç işleri imalatı gibi muhtelif alanlarda faaliyet gösteren yapıdadır. Bandırma Organize Sanayi Bölgesi için genişleme çalışmaları devam etmekte olup, faaliyetlerin tamamlanması ile OSB 2 kat büyüklükte bir alana sahip olacaktır.

Firma Sektörü	Firma Sayısı	Oranı
Gıda ve yem	24	48%
Yapı elemanları	10	20%
Makine ve teçhizat	8	16%
Kimya ve plastik	5	10%
Diğer	2	4%
Orman ve ağaç ürünleri	1	2%
TOPLAM	50	100%

Kaynak: <http://www.investinbalikesir.com/tr/24622/Bandirma-Organize-Sanayi-Bolgesi> / 20.09.2019

Tablo 82. Bandırma OSB de Faaliyet Gösteren Firmaların Sektörel Dağılımı

OSB'nin büyüklüğü (hektar)	7,030,872.43 m2
TAKS (Toplam İnşaat Alanı) (%)	55
KAKS (İnşaat Oturum Alanı) (%)	70
Toplam sanayi parsel sayısı	51
Tahsis edilen sanayi parsel sayısı	51
Tahsis edilecek sanayi parsel sayısı	0
Üretimde parsel sayısı	43
İnşaat aşamasında parsel sayısı	8
Proje aşamasında parsel sayısı	1
Üretimde firma sayısı	42

Kaynak: <http://www.investinbalikesir.com/tr/24622/Bandirma-Organize-Sanayi-Bolgesi> / 20.09.2019

Tablo 83. Bandırma OSB ile Alakalı İstatistiksel Bilgiler

2.24.2. S.S. Bandırma Küçük Sanayi Sitesi

S.S. Bandırma Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi, Bandırma-Balıkesir Asfaltı üzerinde 1968 yılında kurulmuştur. İlk olarak 150 adet işyeri ile kurulan Sanayi Sitesine sırasıyla, 624 adet işyeri içeren 2. Kısım ve 176 işyeri içeren 3. Kısımın açılması ile toplamda 950 adet işyerini barındıran bir yapıya bürünmüştür.

1995 yılında ise 50 adet işyerine sahip S.S. Bandırma Örnek Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi kurularak hizmete açılmıştır.

2.25. Balıkesir Sanayi Odası

Balıkesir Sanayi Odası, 1954 yılında Sanayi Bakanlığının özel izniyle, Aydın, Muğla, Manisa, Denizli ve Balıkesir illerini kapsayarak kurulan "Ege Bölgesi Sanayi Odası" (EBSO) nın bir şubesi olarak kurulmuştur. Odanın kayıtları arasında 1954 öncesi dönemine ait hiç bir yazılı belge bulunmamaktadır. Bölge imalat sanayisindeki gelişmeler sonucunda Balıkesir 1981 yılında Balıkesir Sanayi Odasının kurulması kararlaştırılmıştır. Kurulduğu 1981 yılında 11 meslek gurubunda 350 civarında üyesi bulunan Balıkesir Sanayi Odası bugün 19 ilçede 17 meslek gurubunda ki 921 üyesine hizmet vermektedir.

2020 yılı sonu itibari ile toplam 1045 adet üyesi bulunan Sanayi Odasında, Bandırma ilçe sınırları içinde faaliyet gösteren 112 adet firma bulunmaktadır.

Sıra	İlçe	BSO'ya Kayıtlı Firma Sayısı
1	Altıeylül	212
2	Karesi	138
3	Bandırma	112
4	Gönen	103
5	Edremit	85
6	Ayvalık	55
7	Havran	27
8	Burhaniye	26
9	Susurluk	25
10	Marmara	23
11	Kepsut	20
12	Balya	14
13	Bigadiç	12
14	Gömeç	12
15	Manyas	12
16	İvrindi	10
17	Dursunbey	9
18	Savaştepe	9
19	Erdek	3
TOPLAM		1045

Kaynak: Balıkesir Sanayi Odası Verileri

Tablo 84. Balıkesir Sanayi Odası Üyelerinin İlçelere Göre Dağılımı

2.25. Bandırma’da Faaliyet Gösteren Esnaf Odaları

Türkiye genelinde faaliyet gösteren esnaf ve sanatkârların çatı kuruluşu olan Türkiye Esnaf ve Sanatkârlar Konfederasyonu (TESK), Anayasanın 135. maddesine göre Kanunla kurulmuş kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşudur. TESC’in ilk yasal örgütlenmesi; 18 Kasım 1943 tarihli 4355 sayılı Ticaret ve Sanayi Odaları, Esnaf Odaları, Ticaret Borsaları Kanunu ile sağlanmıştır.

1964 yılında yürürlüğe konulan 507 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Kanunu ile de esnaf-sanatkârlar teşkilatı bugünkü yapısına kavuşmuştur. Son olarak; gelişen ve değişen koşullara uygun hale getirilmiş olan ve 21 Haziran 2005’de yürürlüğe giren 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümleri doğrultusunda çalışmalarını yürütmektedir.

TESK’in halen il ve ilçe düzeyinde kurulmuş 3,098 meslek odası, il düzeyinde kurulmuş, 82 Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği (İstanbul’da 2 tane) ve merkezi Ankara’da olan 13 mesleki Federasyonu ile sayıları 2 milyonun üzerinde kayıtlı esnaf ve sanatkârı bulunmaktadır.

Sıra	Esnaf Odasının İsmi	Üye Sayısı
1	Bandırma Şoförler ve Otomobilciler Esnaf Odası	996
2	Bandırma Otel ve Kahveci Esnaf Odası	554
3	Bandırma Bakkallar Esnaf Odası	483
4	Bandırma Balıkçılar, Manavlarve Pazarcılar Esnaf Odası	452
5	Bandırma Lokantacılar Esnaf Odası	409
6	Bandırma Tuhafiye, Manifatura ve Kırtasiyeciler	362
7	Bandırma Berberler ve Kuaförler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	352
8	Bandırma Oto Ziraat Aletleri, Elektrik, Radyo, Saat Tamircileri Esnaf ve Sanatkar Odası	328
9	Bandırma Madeni İşler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	317
10	Bandırma Elektrikçiler ve Elektronikçiler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	264
11	Edincik Esnaf ve Sanatkarlar Odası	242
12	Bandırma Ağaç İşleri Sanatkarları Esnaf Odası	232
13	Bandırma Terziler Esnaf ve Sanatkarlar Odası	141
14	Bandırma Kasaplar ve Celepler Esnaf Odası	138
15	Bandırma Ayakkabıcı ve Tamircileri Esnaf ve Sanatkarlar Odası	104
TOPLAM		5.374

Kaynak: Balıkesir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanlığı

Tablo 85. Bandırma’da Bulunan Esnaf Odaları ve Üye Sayıları

C.BANDIRMA TİCARET ODASI

1.BANDIRMA TİCARET ODASI

1.1Bandırma Ticaret Odası Hakkında Bilgi

Bandırma Ticaret Odası 1926 yılında Yahya Sezai Uzun tarafından kurulmuştur. Bulunduğu bölgenin sosyo-ekonomik sorunları ile ilgilenmek ve bu sorunların çözümü için en yüksek katkıyı sağlamayı amaç edinen odanın Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini 2013 yılından itibaren Mehmet KILIKLI sürdürmektedir.

Bandırma Ticaret Odası kuruluşundan bu yana birçok önemli faaliyette bulunmuştur. Oda Türkiye’de ilk defa Vergi Ödül töreni düzenleyerek, en yüksek Kurumlar ve Gelir Vergisi ödeyen üyelerini ödüllendirmiş ve bu faaliyetle ülkemizde bir ilke imza atmıştır. Ekonomik ve sosyal sorumluluklarının bilincinde çalışan Bandırma Ticaret Odası bölgesinin kalkınmasında çok önemli bir hamle olan Bandırma Organize Sanayi Bölgesinin kurucusudur.

Bandırma Limanının özelleşmesi kapsamında ihaleyi kazanan Çelebi Holding ile ortaklık gerçekleştirilmiş bu şekilde Oda yanına Borsayı da alarak, limanda hissedar olmuş ve liman yönetimine giriş hakkı elde etmiştir.

Bandırma Ticaret Odası, AB – Türkiye Odalar Ortaklık Hibe Programı kapsamında Avrupa Birliği Projeleri gerçekleştirmektedir. “Bilgisayar Okuryazarlığı Projesi”, “Türk Balıkçılık Müktesebatının AB Balıkçılık Müktesebatına Uyarlanması Projesi” ve “Güney Marmara Bölgesinde Odaların Hizmet Kapasitelerini Geliştirerek KOBİ’lerin İhracata Yönlendirilmesi Projesi” odanın gerçekleştirdiği Avrupa Birliği projeleridir. Ayrıca “Yenilenebilir Enerji Kaynakları” ve “Rüzgâr Enerjisi” isimli iki AB Projesine oda dışarıdan destek vermiştir. Bunların yanında Güney Marmara Kalkınma Ajansı’nın 2017 Yılı Teknik Destek Programı kapsamında “Bandırma Ticaret Odası Üyelerine Yönelik Temel İhracat Eğitimi” adı ile bir projeye daha imza atmıştır.

Bandırma Ticaret Odası sosyal sorumlulukları çerçevesinde, bölge turizmine katkı sağlamak amacıyla Daskyleion kazılarını 5 yıl süre ile ana destekleyici olmuştur. Böylelikle Daskyleion Kazılarının turizme açılabilmesi ve bölgenin turizm gelirlerinin arttırılabilmesi için önemli bir yol alınmıştır.

Oda, Bandırma Ticaret Odası İlköğretim Okulu’nun kurucusudur ve aynı zamanda hamiliğini yapmaktadır. Ayrıca eğitime katkı vermek amacı ile yılda yaklaşık 100 öğrenciye sürekli Yüksek Öğrenim bursu verilmektedir.

Fiziki şartların yetersizliği ve altyapı eksikliği sebebiyle yeterli hizmet veremeyen Bandırma Sosyal Güvenlik Merkezi’ne Oda hizmet binasının bir katı tahsis edilerek bölgeye hizmet konusunda öncülük edilmiştir.

Bursa-İstanbul arasında başlatılan deniz uçağı seferlerinin Bandırmalı işadamları tarafından büyük takdir görmüş olması ve gelen talepler doğrultusunda Bandırma Ticaret Odası olarak gerekli araştırma çalışmaları yapılmış ve Burulaş A.Ş. ile yapılan görüşmeler neticesinde Bandırma-İstanbul deniz uçağı seferleri başlatılmıştır. Bandırma Ticaret Odası üyelerine üye kartları üzerinden deniz uçağı biletlerinde %10 indirim yapılmaktadır. İlçelerde kurulan ilk 3 üniversiteden biri olan Bandırma 17 Eylül Üniversitesi’nin kurulması öncesinde gerekli lobi faaliyetleri yürütülmüş, böylelikle üniversitenin kurulmasına öncülük edilmiştir.

Bandırma’daki işletmelere verilecek KOSGEB hizmet ve desteklerinin yaygın etkin ve koordinasyon içinde sunulmasını sağlamak ve Oda Üyelerini mevcut destekler hakkında sürekli ve

hızlı bir biçimde bilgilendirmek üzere KOSGEB Balıkesir İl Müdürlüğü ile iş birliği protokolü imzalanarak Bandırma KOSGEB Temsilciliği Bandırma Ticaret Odası bünyesinde hizmete açılmıştır.

Bölgesinde birçok yeniliğin öncüsü olan Bandırma Ticaret Odası TS EN ISO 9001 Kalite belgesine sahiptir. Oda TOBB bünyesinde yürütülmekte olan oda/borsa akreditasyon sistemine dâhil edilmiş ve yapılan denetimler sonucu akreditasyon belgesini almıştır. Bu sayede oda Avrupa Birliğine üye ülke odalarının hizmet standartlarına uygun çalışmalarını sürdürmekte ve hizmet kalitesini sürekli geliştirmektedir*.

Bandırma Ticaret Odası, 2020 yılı itibari ile toplam 2293 üyeye sahiptir. Bu üyelerin 225 adedi 5.000.000 TL ve üzeri sermayeye sahipken, 180 adet üye yeni kurulan sermaye şirketi statüsündedir. Odaya üye firmalar arasında en fazla bulunan firmalar, 75.000 TL- 250.000 TL aralığında sermayeye sahip 515 adet firmadan oluşmaktadır.

Sermaye	Derece	Faal Üye Sayısı	Yüzde
5.000.000 TL ve Üzeri	1. Derece	225	9,82
250.000 TL - 5.000.000 TL	2. Derece	485	21,15
75.000 TL - 250.000 TL	3. Derece	515	22,46
50.000 TL - 75.000 TL	4. Derece	365	15,92
25.000 TL - 50.000 TL	5. Derece	90	3,92
10.000 TL - 25.000 TL	6. Derece	40	1,74
10.000 TL'YE KADAR	7. Derece	393	17,14
YENİ KURULAN SERMAYE ŞİRKETLERİ	8. Derece	180	7,85
TOPLAM		2293	100

Kaynak: Bandırma Ticaret Odası Oda Sicil Birimi Verileri

Tablo 86. Firma Tipine Göre 2020 Yılı Bandırma Ticaret Odası Üye İstatistiği

Üye şirketler firma tipi bazında incelendiğinde, 1028 adet firma ile limited şirketler en çok firma tipini oluştururken, sırasıyla 780 adet firma ile gerçek kişi ticari işletmeleri ve 369 adet ile anonim şirketler limited şirketleri takip etmektedir. Sermaye miktarı olarak ise, Bandırma Ticaret Odası üyelerinin toplam sermayelerinin % 44,83'isini anonim şirketler meydana getirmektedir.

* Bandırma Ticaret Odası – Stratejik Plan 2018 – 2022.

Firma Tipi	Adet	Sermaye	Oran
Limited Şirketi	1028	593.026.975,00	44,83
Gerçek Kişi Ticari İşletmesi	780	64.935.278,00	34,02
Anonim Şirketi	369	1.802.310.880,00	16,09
Kooperatif	98	7.992.493,00	4,27
Diğer İktisadi İşletmeler	8	150.000,00	0,35
Kollektif Şirket	4	12.000,00	0,17
Dernek İktisadi İşletmesi	3	705.500,00	0,13
Vakıf İktisadi İşletmesi	1	10.000,00	0,04
Yabancı Şirketin Türkiye Merkez Şubesi	1	5,00	0,04
İktisadi Devlet Teşekkülü (İDT)	1	0,00	0,04
TOPLAM	2293	2.469.143.131,00	100

Kaynak: Bandırma Ticaret Odası Oda Sicil Birimi Verileri

Tablo 87. Şirket Tiplerine Göre Faal Üye Sayısı

Bandırma Ticaret Odası bünyesinde farklı meslek gruplarına ait toplam 18 adet meslek komitesi bulunmaktadır. Faal üye sayısı olarak en fazla üyeye sahip meslek komitesi, 355 üye ile 4. meslek (inşaat) komitesidir.

Meslek Grubu	Faal Üye Sayısı
01. Meslek Grubu	136
02. Meslek Grubu	101
03. Meslek Grubu	258
04. Meslek Grubu	355
05. Meslek Grubu	107
06. Meslek Grubu	70
07. Meslek Grubu	127
08. Meslek Grubu	113
09. Meslek Grubu	78
10. Meslek Grubu	98
11. Meslek Grubu	96
12. Meslek Grubu	93
13. Meslek Grubu	104
14. Meslek Grubu	78
15. Meslek Grubu	136
16. Meslek Grubu	122
17. Meslek Grubu	156
18. Meslek Grubu	65
Toplam	2293

Kaynak: Bandırma Ticaret Odası Oda Sicil Birimi Verileri

Tablo 88. Meslek Gruplarına Göre Üye Sayısı

Bandırma Ticaret Odası'nın 2020 yılında sanayi ile alakalı üyelerine temin etmiş olduğu kapasite raporu, ekspertiz raporu, yerli malı belgesi ve iş makinesi tescil belgesi miktarları belirtilmiştir.

	2016	2017	2018	2019	2020
Kapasite Raporu	23	36	30	32	41
Ekspertiz Raporu	9	31	22	44	30
Yerli Malı Belgesi	9	3	6	11	3
İş Makinesi Tescili	47	44	44	46	46

Kaynak: Bandırma Ticaret Odası Oda Sicil Birimi Verileri

Tablo 89. Sanayi Belgeleri Miktarı

2020 yılında Bandırma Ticaret Odası İhracat Birimi tarafından, 6189 adet dolaşım belgesi onayı gerçekleştirilmiştir. Bu belgelerin büyük çoğunluğunu (% 71) Menşe Şahadetnamesi belgeleri oluşturmakla birlikte, % 16 oranında A.TR ve % 9 oranında EUR.1 belgesi oluşturmaktadır.

	Menşe Şahadetnamesi	A.TR Dolaşım Belgesi	EUR.1	Form A	Menşe İspat Belgesi (İran)	TOPLAM
OCAK	291	71	43			405
ŞUBAT	353	83	40	5		481
MART	364	72	71	7		514
NİSAN	425	85	22			532
MAYIS	309	64	23	4		400
HAZİRAN	369	89	52	10	1	521
TEMMUZ	422	84	63	7		576
AĞUSTOS	309	73	49	9		440
EYLÜL	407	91	40	7		545
EKİM	380	74	47	74		575
KASIM	405	141	64	13		623
ARALIK	358	91	67	61		577
TOPLAM	4392	1018	581	197	1	6189

Kaynak: Bandırma Ticaret Odası Oda Sicil Birimi Verileri

Tablo 90. Bandırma Ticaret Odası Tarafından Onaylanan Dış Ticaret Belge Sayısı

3.1. Eğitimler

Bandırma Ticaret Odası, üyelerine daha kaliteli hizmet vermek amacı ile çalışanlarının eğitimine önem vermektedir. 2020 yılı içerisinde, 11 adet çalışan eğitimi gerçekleştirilmiştir. Yıl içinde düzenlenen eğitimler;

- TOBB tarafından düzenlenen “Yeni TOBB Sanayi Bilgi Sistemi Oda Yöneticisi/Raportör Eğitimi” (Online)
- TOBB tarafından düzenlenen “Yeni TOBB Sanayi Bilgi Sistemi Ekspert Eğitimi” (Online)
- TOBB ve Ticaret Bakanlığı ortaklığında düzenlenen “MERSİS E-Belge Yayınlaştırma Eğitimi” (Online)
- TOBB tarafından düzenlenen TOBB İş Makineleri Bilgi Sistemi Yeni Yazılım Eğitimi (Online)
- TOBB ve TÜBİTAK ortaklığında düzenlenen TÜBİTAK Kobi Ar-Ge Destekleri Bilgilendirme Eğitimi (Online)
- Balıkesir KÜSİ İl Temsilciliği ile BANÜ TTO A.Ş. ortaklığında düzenlenen TÜBİTAK TEYBED 1505 Proje Yazma Eğitimi (Online)
- Kişisel Verileri Koruma Kurumu ile TOBB ortaklığında düzenlenen Kişisel Verilerin Korunması ve VERBİS Kaydı Bilgilendirme Eğitimi (Online)
- KOSGEB Balıkesir İl Müdürlüğü, Balıkesir KÜSİ İl Temsilciliği ve BANÜ TTO A.Ş. tarafından düzenlenen “KOSGEB Destekleri Bilgilendirme Eğitimi” (Online)
- TOBB tarafından düzenlenen “İş Makinesi Bilgi Sistemi ve Türkiye Noter Birliği Entegrasyonu Eğitimi” (Online)
- EUROCHAMBES ve TOBB ortaklığında düzenlenen TEBD Solvency Audit Eğitimi (Online – 3 Oturum)
- TOBB ve TOBB ETÜ ortaklığında gerçekleştirilen “Veri Analizi Eğitimi” (Online)

3.2 Üye Destekleri

Bandırma Ticaret Odası’nın, 2020 yılı içinde üyeleri için gerçekleştirdiği destek faaliyetleri;

- TOBB, Denizbank ve Kredi Garanti Fonu işbirliğiyle gerçekleştirilen Nefes Kredisi Desteği
- Bandırma Ticaret Odası ile Ziraat Bankası Arasında "Bankkart Başak Tedarik Zinciri Finansmanı" Protokolü

3.3 Üye Memnuniyeti ve Üye Ziyaretleri

Bandırma Ticaret Odası, Stratejik Planı kapsamında üye ilişkilerinin kalitesini iyileştirmek, üyelerine sağladığı hizmet kalitesini arttırmak ve üye memnuniyetini arttırmak amacıyla 2020 yılında COVID-19 tedbirleri kapsamında denetleme yapmak amacı ile üye ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

3.4 Üye Etkinlik ve Toplantıları

Bandırma Ticaret Odası, üyelerini bir araya getirerek sosyal paylaşımı arttırmak amacı ile iletişim ağı başlığı altında her yıl üye etkinlik ve toplantıları düzenlemektedir. 2020 yılında üye etkinliği çerçevesinde;

- 4. Meslek Grubu Üyelerinin Katılımları ile İstişare Toplantısı
- 14. AGROEXPO Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Fuarı Ziyareti
- Bandırma Ticaret Odası 18. Meslek Komitesi organizasyonunda düzenlenen Erim Ergün ile “Yaşama Uyanış” semineri
- 16. Meslek Komitesi tarafından Ticaret Odası Toplantı Salonunda Lojistik Çalıştay çalışmaları
- Bandırma’da faaliyet gösteren yapı denetim firmalarının katılımı ile gerçekleştirilen 4. Meslek Komitesi Haziran ayı toplantısı

3.5. Oda/Borsa Toplantıları

Bandırma Ticaret Odası, 2020 yılında gerek çevre oda/borsaların istişare toplantılarına katılarak, gerek bölge meslek odalarıyla ve borsa ile bir araya gelerek gerekse ev sahipliği yaparak Bandırma’nın ve bölgenin birçok sorununun çözümünde etkin rol oynamıştır. Yapılan ya da katılım gösterilen toplantılar Odanın faaliyet listesi ile kayıt alınır ve sonuçları takip edilir. Bu kapsamda 2020 yılında oda/borsalar ile;

- 17. Meslek Komite Üyelerinden Bandırma Tapu Müdürlüğü’ne Ziyaret
- 4. Meslek Komitesi üyelerinin Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Yücel Yılmaz’ı ziyareti

3.6. Toplantı ve Etkinlikler

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamusal alanda hizmet görebilen, siyasal, toplumsal ve ekonomik içerikli projeler üretebilir, sağlıklı bir çevrede yaşam ortamının sağlanması için çalışabilen kurum ve kuruluşlardır. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından olan Bandırma Ticaret Odası da bu amaçla politika ve temsil başlığı altında çeşitli gerçekleştirdiği toplantı ve faaliyetler gerçekleştirmektedir. 2020 yılı içerisinde bu kapsamda;

- Balıkesir Valisi Hasan Şıldak’ın, Odamız Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Kılışlı’yı makamında ziyaret

3.7. Genç ve Kadın Girişimci Kurulları

- Bandırma Ticaret Odası Genç Girişimciler Kurulu Üyelerinin CHP Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın Makamında Ziyareti
- Bandırma Ticaret Odası Genç Girişimciler Kurulu Üyelerinin AKP Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey
- Bandırma Ticaret Odası Genç Girişimciler Kurulu Üyelerinin Ankara Ticaret Odası’nda Ankara Genç Girişimciler İl İcra Kurulu

3.8. Sosyal Sorumluluk Projeleri

Sosyal sorumluluk kurumların toplumsal fayda sağlamak yönündeki davranışlarını ve hedef kitlelerine ilişkin yerine getirmesi gereken sorumluluklarını kapsamaktadır. Günümüzde gittikçe önem kazanan sosyal sorumluluk davranışı, hedef kitlelerin kurumlardan beklentileri arasında yer almaktadır. Bandırma Ticaret Odası'nın 2020 yılı içerisinde sosyal sorumluluk kapsamında gerçekleştirdiği projeler;

- Bandırma Gençlik Spor ve Kültür Vakfı'na maddi bağış yapılması,
- Bandırma Kaymakamlığı, Bandırma Belediye Başkanlığı, Bandırma Ticaret Borsası ile ortaklaşa yapılacak erzak dağıtımı için Bandırma Ticaret Odası adına 90.000,-TL kaynak aktarılması,
- TOBB tarafından gönderilmiş olan 60.000,TL'lik yardım bütçesi için en az 600 aileye paketlerde yardım yapılması,
- Biz Bize Yeteriz Türkiye Kampanyasına Bandırma Ticaret Odası olarak 20.000 TLbağışta bulunulması,
- Bandırma Ticaret Odası üyelerinin maske ihtiyaçlarının karşılanması için Kaymakamlık'ın da görüşü doğrultusunda, 20.000 adet maske alınması ve bu maskelerin çarşı esnafı ile küçük sanayideki üyelerimize bölüştürerek ücretsiz dağıtılması,
- Koronavirüs sebebiyle Bandırma Devlet Hastanesi'ne destek amacıyla Bandırma M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan 500 adet tek kullanımlık tulum ve Bandırma Recep Gencer Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinden 1 ton yer dezenfektanı alınması,
- Bandırma Devlet Hastanesi'nde tulum ihtiyacını karşılamak amacıyla Bandırma M Tipi Cezaevinden 500 adet tulum alımı,
- Bandırma Ticaret Odası bölge halkına ve üyelerine destek olmak amacıyla ikametgâhı Bandırma'da bulunan 69 üniversite öğrencisine burs vererek eğitime olan katkısını sürdürmüştür.

3.9. KOSGEB Temsilciliği

Bandırma'da faaliyet gösteren Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi İşletmelerine KOSGEB tarafından verilecek hizmetlerin ve desteklerin yaygın ve etkin bir şekilde sunulmasını sağlamak amacıyla Bandırma Ticaret Odası ve KOSGEB arasında yapılmış olan protokol ile Bandırma Ticaret Odası, bünyesinde kurulu olan KOSGEB Temsilciliği faaliyetlerine devam etmektedir. Bu çerçevede başta Girişimcilik Destek Programı olmak üzere KOSGEB'in diğer destekleri ile ilgili her gün onlarca üye, KOBİ ve bölge halkına hizmet verilmektedir.

3.10. ISO 500 Sanayi Verileri

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasının kökleri, 1960'lı yıllara kadar uzanmaktadır. İlk kez 1968 yılında "100 Büyük Firma" olarak kamuoyuna açıklanmış, her yıl bir önceki yıl verilerinin açıklandığı çalışmanın kapsamı 1978 yılında 300 kuruluş, 1981 yılında ise 500 kuruluş çıkarılmıştır. 1991 yılında "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına ek olarak "İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu"nu izleyen 325 Sanayi Kuruluşu" çalışması da hazırlanıp kamuoyunun bilgisine sunulmuştur. 1992-1997 yılları arasında "İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu"nu izleyen 250 Sanayi Kuruluşu" olarak sürdürülen bu ek çalışmanın kapsamı 1998 yılında genişletilerek 500'e çıkarılmış ve 1998 yılından itibaren Türkiye'nin 1000 Büyük Sanayi Kuruluşu'na ait veriler her yıl kamuoyuna açıklanmıştır.

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (ISO 500) araştırmasının temel amacı, Türkiye'de sanayi faaliyet kolunda yer alan en büyük kuruluşları tespit edebilmek, bu kuruluşlara ait büyüklükleri ortaya koyarak Türk sanayinin gelişimini görebilmek ve geleceğe yönelik yol haritasının belirlenmesine katkı sağlamaktır.

Bölgesinin en önemli sanayi merkezlerinden olan Bandırma, her geçen gün giderek artan bir ivme ile bu büyümesini sürdürmektedir. İstanbul Sanayi Odası (ISO) tarafından açıklanan 2020 yılı En 500 Büyük Sanayi Kuruluşu araştırmasında, Bandırma Ticaret Odası (BTO) üyesi kuruluşlarında 7 adedi ilk 500 listesinde kendine yer bulmuştur.

Sıralama	Kuruluş	Kuruluşun BTO daki İdari Yapısı	Kuruluşun BTO daki Ünvanı	Üretimden Satışlar (Net) (TL)
33	Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	Şube	Enerjisa Enerji Üretim Anonim Şirketi Bandırma Güneş Enerji Santrali Şubesi	6.061.108.208
			Enerjisa Enerji Üretim Anonim Şirketi Bandırma Şubesi	
			Enerjisa Enerji Üretim Anonim Şirketi Bandırma 2 Şubesi	
42	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü	Şube	Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü Bandırma Bor ve Asit Fabrikaları İşletme Müdürlüğü Şubesi	4.798.324.128
65	Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	Merkez	Banvit Bandırma Vitaminli Yem Sanayi A.Ş.	3.432.002.880
136	Akenerji Elektrik Üretim A.Ş.	Şube	Akenerji Elektrik Üretim A.Ş. Bandırma Şubesi	1.879.032.756
141	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Şube	Akçansa Çimento San. ve Tic. A.Ş. Bandırma Şubesi	1.850.172.027
367	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	Merkez	Bupiliç Entegre Gıda San. Tic. A.Ş.	799.823.269
403	S.S. Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği	Şube	S.S.775 Sayılı Edincik Zeytin Tarım Satış Kooperatifi	708.947.244

Kaynak: İstanbul Sanayi Odası Oda ISO 500 Verileri

Tablo 91. ISO 500 Listesindeki Bulunan Bandırma Ticaret Odası'na Üye Firmalar

Bandırma Ticaret Odası

Paşabayır Mahallesi Mehmet Akif Ersoy Caddesi No:29/2

Bandırma / BALIKESİR / TÜRKİYE

www.bandirmato.org.tr – bilgi@bandirmato.org.tr

[instagram.com/bandirmaticaretodasi](https://www.instagram.com/bandirmaticaretodasi) - [facebook.com/banticoda](https://www.facebook.com/banticoda) – twitter.com/TicaretOdasiBnd

[linkedin.com/in/bandirmato](https://www.linkedin.com/in/bandirmato) – bandirmato.tumblr.com

WhatsApp: 0537 286 0 286